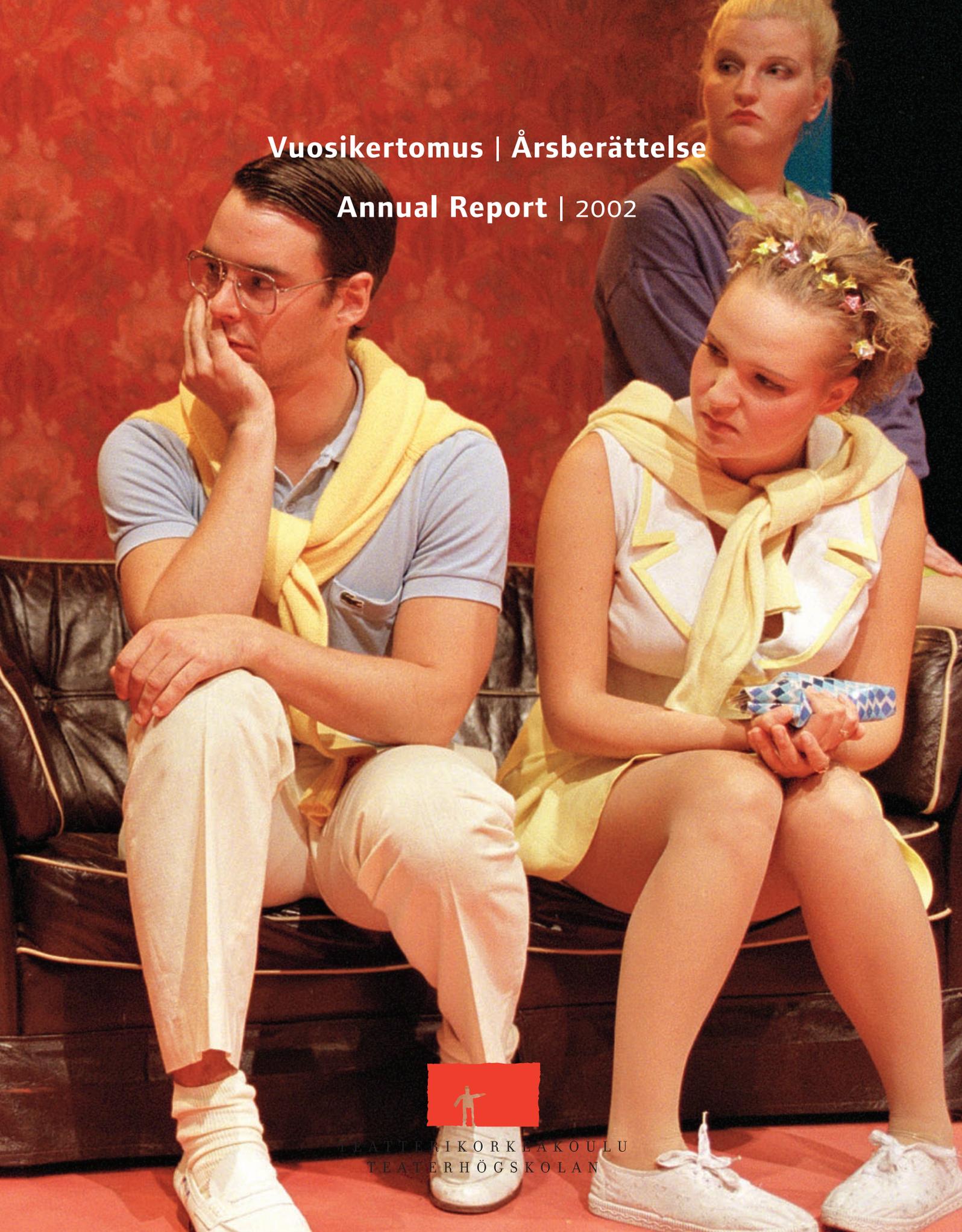

Vuosikertomus | Årsberättelse

Annual Report | 2002

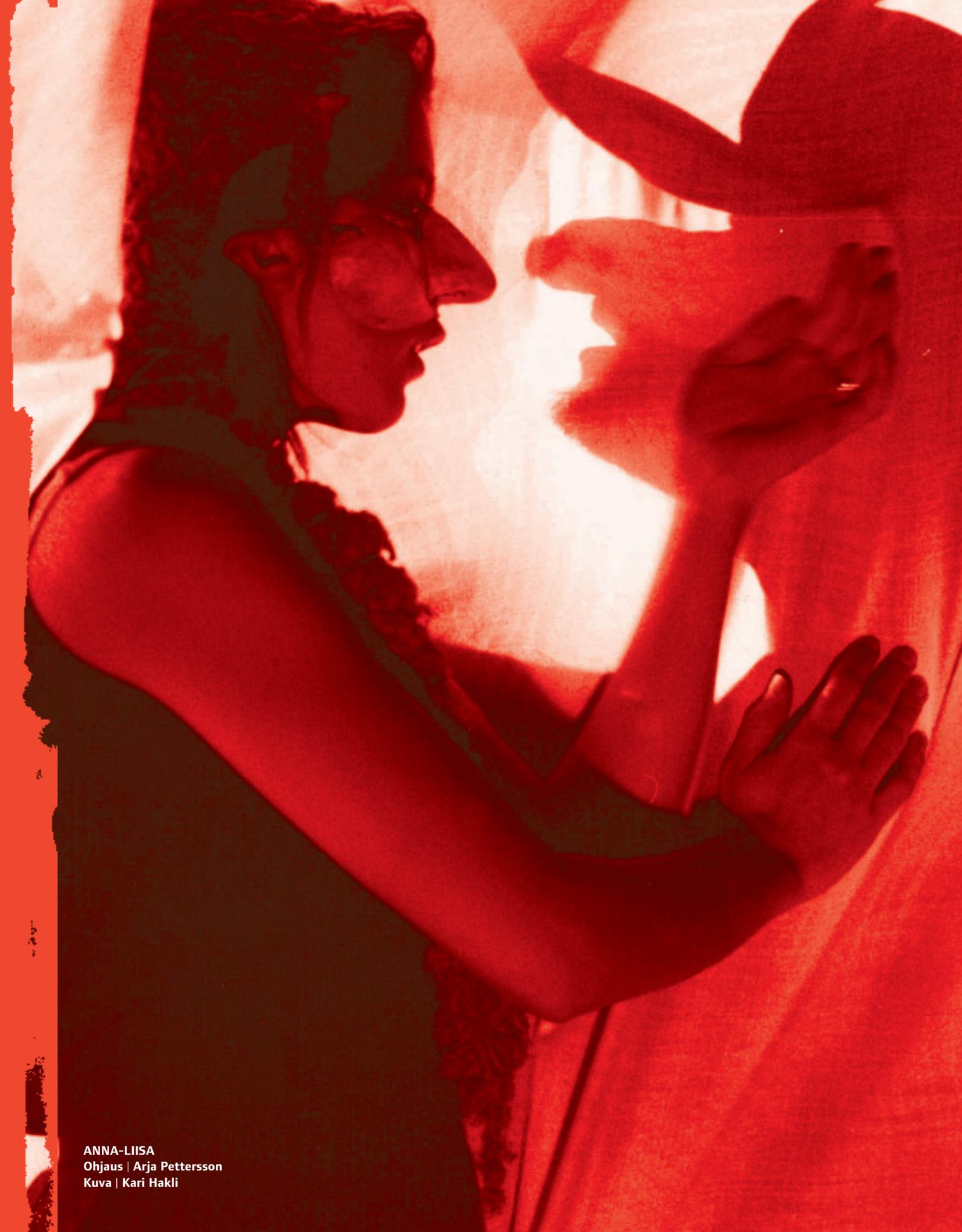

TEATERRIKORKESTO
TEATERHÖGSKOLAN

Sisällysluettelo | Innehållsförteckning | Contents

Vuosi 2002 5	År 2002 31 2002 57
Rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen 6	Strukturell och funktionsmässig utveckling 33 Structural and operational development 58
Laatua ja arviointia 8	Kvalitet och utvärdering 34 Quality and evaluation 59
Peruskoulutus 10	Grundutbildning 36 Undergraduate training 62
Kansainvälisyys 12	Internationell verksamhet 38 International activities 64
Jatkokoulutus ja tutkimus 14	Postgraduala studier och forskning 40 Graduate studies and research 66
Taiteellinen toiminta 16	Konstnärlig verksamhet 42 Artistic activities 68
Aikuiskoulutus 17	Vuxenutbildning 43 Adult education 69
Yhteiskunnalliset tehtävät 20	Samhälleliga uppgifter 46 Social role 71
Yhteistyötä 22	Samarbete 48 Cooperation 73
Henkilöstö 24	Personal 50 Personnel 75
Talous ja tilinpäätös 28	Ekonomi och bokslut 54 Finances and Annual Accounts 78
Organisaatiokaavio 80	Teaterhögskolan i Finland 80 The Organization of Theatre Academy 80

ANNA-LIISA
Ohjaus | Arja Pettersson
Kuva | Kari Hakli

Vuosi 2002

Teatterikorkeakoulun professorimäärä kasvoi yhteentoista, kun ensimmäinen äänisuunnittelun professori (Juhani Liimatainen) aloitti vuonna 2002. Samoin täytettiin näyttelijäntyön (Vesa Vierikko) ja taiteen tutkimuksen professori (Pentti Paavolainen), ja vietiin läpi draaman kirjoittamisen ja dramaturgian professorin täyttöprosessi. Uusi professori (Harri Virtanen) aloitti vuoden 2003 alussa.

Näistä neljästä virasta kaksi täytettiin kutsu- ja kaksi hakumenettelyllä. Samoin professorien valintaprosessia uudistettiin – viran alue, täyttöprosessi, korkeakoulun odotukset, ja kutsumenettelyssä myös kutsuttava henkilö saatettiin laajemman keskustelun alaiseksi. Sillä professori on yliopiston keskeinen voimavara, ja ratkaisevin rekrytointi. Hän ei ole vain oman alueensa pedagoginen ja taiteellinen johtaja, pienessä yliopistossa häneltä odotetaan myös merkittävää panosta yhteiseen kehittämiseen.

Perus- ja jatkokoulutuksen tavoitteet saavutettiin. Virtuaaliyliopisto lähti hyvin käyntiin. Teatterikorkeakoulun tekijänoikeus- ja sopimuskäytännöt saatettiin ajan tasalle, taideyliopistojen yhteinen tekijänoikeusasiamies aloitti työnsä. Korkeakoululle laadittiin uusi henkilöstöstrategia. Teatterikorkeakoulu näyttää tällä hetkellä asianmukaiselta, pohjimmiltaan terveeltä organisaatiolta, joka kykenee tuottamaan tarvittavat tulokset kaikilla sektoreilla – ja koulutuksessa ja taiteellisessa toiminnassa niitä myös ilahduttavasti ylittämään.

Teatterikorkeakoulu pyörittää ainutlaatuisen laajaa esitystoimintaa. Ei ihme että sen laatu, tavoitteet ja resursointi ovat pysyvä päähkinä. Vuoden 2002 alussa perustettu tuottajayksikkö ja vuoden aikana vakinaistettu esitystoiminnan johtokunta ovat sen hallinnan uusia välineitä. Teatterikorkeakoulun pedagogia on aina perustunut esittämiseen, ja tulee varmaan vastakin pitämään kiinni traditiostaan. Mutta yleisesti tunnuttiin oltavan sitä mieltä, että tuotan-

tojen määrä on nyt saavuttanut katonnsa – lisäämiseen ei ole varaa, päinvastoin, sen sijaan laadun ja toiminta-ajatuksen parantamiseen kyllä.

Aikuiskoulutus on yhä odottavalla kannalla – parempaa lupaa, että se on noussut valtakunnalliseksi keskustelunaiheeksi, että Teatterikorkeakoulun kiipeästi kokemat ongelmat on tunnustettu ongelmiksi koko yliopistolaitoksessa, ja että tilanteen korjaamiseksi välttämätön poliittinen tahto alkoi eduskunnassa muotoutua. Se lupaa, että myös Teatterikorkeakoulun aikuiskoulutuksen väliaikaisuuden tilan loppu jo hämmöittäisi.

Vuonna 2002 yliopistojen resurssikehitys kääntyi viimein parempaan suuntaan. Tämä oli hyvä uutinen myös Teatterikorkeakoululle, ja auttaa suhtautumaan optimistisesti tulevaisuuteen: siellä odottaa esim. tutkintorakenteen muuttaminen kaksiportaiseksi Bolognan prosessin mukaisesti. Siinä ei päämääräksi riitä vain nykyisten oppisisältöjen jako uusien otsikoiden alle, vaan koko Teatterikorkeakoulun koulutuksen, sen tavoitteiden ja metodien syvälinen analyysi ja uudistus.

Iloa yliopistojen resurssikehityksestä samensi kuitenkin korkeakoulun edustamien taidealojen tilanne: teatterin ja tanssin julkinen tuki polki paikallaan, käytännössä jopa taantui. Tilanne on erityisen harmillinen juuri tanssin kohdalla. Suomalainen nykytanssi elää luovaa ja dynaamista vaihetta. Sen taso on korkea, se on vahvasti kansainvälistynyt, ja näkyy eurooppalaisilla areenoilla. TeaKiin sijoitettu koulutuspanos on tässä ollut keskeinen tekijä. Soisi että se saisi jatkoa myös kulttuurimäärärahojen puolella, jotta TeaKin kouluttama taiteilijakunta saisi työlleen ansaitsemansa resurssit, eikä joutuisi repimään kansallisesti merkittävää tulosta ns. selkänahastaan. #

Lauri Sipari
Rehtori

Rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen

Vuosi 2002 merkitsi Teatterikorkeakoululle lopullista asettautumista uusiin toimitiloihin. Tuolloin suoritettiin kiinteistöä koskevat viimeiset takuutarkastukset ja toteutettiin niiden mukaiset korjaustoimenpiteet sekä hankinnat.

Korkeakoulussa käynnistettiin strategia-ajattelun, johtamisen ja esimiestyön kehittäminen. Korkeakoulun henkilökuntaa osallistui rehtorien neuvoston, Taideteollisen korkeakoulun ja Vaasan yliopiston järjestämään strategisen johtamisen välineiden koulutukseen (BSC & EFQM). Lisäksi kehitettiin johtoryhmätyöskentelyä sekä tuettiin ns. esimiesfoorumin tapaamisilla hallintoyksikön, kirjaston, opetusteatterin ja tiedotuksen esimiesten työtä. Vuoden aikana käynnistettiin keskustelu Teatterikorkeakoulun strategioiden uusimisesta sekä valmisteltiin Teatterikorkeakoulun uusi henkilöstöstrategia vuosille 2003-2005. Syksyllä päätettiin BSC:n (tasapainoisen johtamisen) välineiden käyttöönotosta tulevaisuudessa sekä resursoitiin toiminnanohjauksen kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi uusi virka. Teatterikorkeakoulussa laadittiin kestävän kehityksen strategia vuosille 2004-2008.

Teatterikorkeakoulussa asetettiin työryhmä selvittämään teatteritaiteen laitoksen perustamista eli mahdollista näyttelijäntyön sekä ohjaajantyön ja dramaturgian laitosten yhdistämistä yhdeksi teatteritaiteen laitokseksi. Lisäksi asetettiin työryhmä selvittämään mm. avoimen yliopiston koulutuksen painopisteitä, avoimessa yliopistossa järjestettävän koulutustarjonnan suhdetta Teatterikorkeakoulun maksulliseen täydennyskoulutukseen sekä avoimen yliopiston suhdetta virtuaaliyliopistoon.

Tuotantopalvelut

Hallintopalvelujen alaisuuteen perustettiin 1.1.2002 tuotantopalvelut-yksikkö. Tuotantopalvelut toimii tiiviissä yhteistyössä laitosten ja tiedotuksen kanssa ja tuottaa koulutusohjelmiin sisältyvät tanssi- ja teatteriproduktiot ja muut Teatterikorkeakoulun tilaisuuksien taiteelliset ohjelmat. Tuotantopalveluissa työskentelee neljä tuottajaa.

Esitystoiminnasta päättäväksi ylimmäksi hallintolimeksi perustettiin kesällä esitystoiminnan johtokunta, jonka jäsenet rehtori määräsi kahden vuoden toimikaudeksi 1.8.2002-30.7.2004. Esitystoiminnan johtokunta aloitti toimintansa elokuussa hyväksyen ohjeen tuotantojen luokittelusta ja tuotantovarauksen tekemisestä sekä syksyn tuotannot.

Arkistoaineiston sijoitus ja käyttö

Teatterikorkeakoulu siirsi Taideteollisesta korkeakoulusta vuonna 2002 Kansallisarkistoon Suomen Teatterikoulun arkiston ajalta 1943-1979, Suomen Teatterikoulun kannatusosakeyhtiön arkiston ajalta 1943-1980 sekä Svenska Teaterskolanin arkiston vuosilta 1963-1980. Lisäksi tehtiin sopimus Taideteollisessa korkeakoulussa jo olevan yliopistoaikaisen aineiston säilyttämisestä edelleen Taideteollisen korkeakoulun tiloissa ja soveltuvin osin siellä tarjottavasta tutkijapalvelusta. #

Nelosilta/ TAIVU!
Koreografia | Kaisa Torkkel
Kuva | Tiina Palomäki

Laatua ja arviointia

Ruotsinkielinen näyttelijäntöön laitos, laatuyksikkö 2001-2003

Lisävaroilla, jotka ruotsinkielinen laitos on saanut koulutuksen laatuyksiköksi nimittämisen ansiosta, on panostettu ensisijaisesti pedagogikoulutukseen, jotta päteviä opettajia olisi saatavilla myös tulevaisuudessa. Laitos on myös tukenut jatkokoulutusta tuottamalla jatkokoulutettavan produktioita, joka toimii lisensoitettuna taiteellisena osiona.

Laitos perusti syksyllä 2002 pedagogiryhmän, joka koostuu 11 ammatissa toimivasta näyttelijästä. Laitos tukee jäsenten osallistumista pedagogisia kykyjä kehittävään toimintaan, kuten kursseihin, opetuksen seuraamiseen laitoksella, työpajoihin ja seminaareihin sekä kotimaassa että ulkomailla.

Laitoksen puheopettaja osallistui elokuussa Färösaarilla järjestettyyn teatterifestivaaliin sekä pohjoismaisten puheopettajien seminaariin Tukholmassa lokakuussa.

Det Nordiska Magisteråret (NorMa) 1998-1999, 2000-2001 -arviointi

NorMa on ruotsinkielisen näyttelijäntöön laitoksen maisterivuosi, johon valitaan omien opiskelijoiden lisäksi valintakokeen kautta 3-6 uutta opiskelijaa muista Pohjoismaista. NorMa järjestettiin ensimmäistä kertaa lukuvuonna 1998-1999. Toinen NorMa -vuosi oli 2000-2001 ja kolmas alkoi syksyllä 2002. Joulukuussa 2002 valmistui arviointiraportti kahdesta ensimmäisestä NorMa-vuodesta.

Arviointiraportista selviää, että opiskelijoiden mielestä NorMa on onnistunut. NorMan ehkä tärkein pedagoginen tavoite on uudistaa vanha tuotantopainotteinen neljäs opintovuosi tutkivammaksi ja kokeellisemmaksi, jolloin tärkein on itse prosessi, ei lopputulos. Vuosi on jaettu eripituisiin jaksoihin, jois-

sa pyritään syventämään näyttämötyötä erilaisten teemojen pohjalta. Jaksot, joissa opiskelijoiden mielestä onnistuttiin saavuttamaan nämä tavoitteet, saivat myös kaikkein myönteisimmät arviot.

Muut arviointihankkeet

Teatterikorkeakoulun, Turun kauppakorkeakoulun ja Svenska Handelshögskolanin kanssa sovittiin yhdessä keväällä 2003 järjestettävästä EFQM:n laatukriteeristön mukaisesta koulutuksesta ja sen jälkeisten itsearviointien (benchmarking) tekemisestä.

Teatterikorkeakoulun opetuksen kehittämisryhmä suunnitteli laajan opetuksen arviointiprojektin käynnistämistä keväällä 2003. Tarkoituksena on arvioida opetussuunnitelmien tavoitteita ja niiden toteutumista haastattelemalla noin 60 opiskelijaa ja 20 opettajaa.

Opetuksen kehittäminen

Perusopetuksen kehittämisestä vastaa vararehtori yhdessä professorien kanssa. Hänen johdollaan opetuksen kehittämisryhmä jatkoi toimintaansa. Kokonaisarviointiin esiin nousseet asiat koettiin edelleen tärkeiksi, mm. opettajien pedagogisten valmiuksien lisääminen, uusien pedagogisten opetusmenetelmien kehittäminen, sekä järjestelmällisen palautte- ja laadunvarmistus-järjestelmän luominen.

Opetuksen kehittämisryhmä asetti tavoitteekseen tutkia opetussuunnitelmien uusia mahdollisuuksia, olla mukana hahmottelemassa korkeakoulun kulttuuri- taide- ja koulutuspoliittisia linjoja, aloittaa koulun taiteellisen toiminnan systemaattisen kartoittamisen ja uudelleen järjestelyt sekä taideopetuksen pohdiskelun ja jäsentämisen. Tärkeää on pohtia miten taideopetusta voi ja tulisi tutkia, miten oppimista voisi parantaa ja monipuolistaa ja miten arvioidaan

laatua taiteessa ja opetuksessa. Vuonna 2002 opetuksen kehittämissuunnitelma on arvioinnin kehittämisen lisäksi paneutunut erityisesti tutkintouudistuksen ja kaksiportaisen tutkintojärjestelmän uusiin haasteisiin.

Tammikuussa 2001 käynnistyneet kaikille opiskelijoille yhteiset vapaavalintaiset opinnot järjestettiin vuonna 2002 elokuussa ja joulukuussa kahden viikon aikana. Vapaavalintaisten opintojen määrä lisääntyi kaikissa koulutusohjelmissa. Yhteissuunnittelua ja -opetusta pyritään muutenkin tiivistämään. Toinen tärkeä haaste opetussuunnitelmatyölle on opiskelijoiden itsenäisyyden ja henkilökohtaisten valinnanmahdollisuuksien vahvistaminen.

Korkeakoulupedagogiikka

Taidekorkeakoulujen yhteinen korkeakoulupedagogiikan, Taikopedan, tavoitteena on tukea opettajien oman opetuksen kehittämistä ja pedagogista uudistamista sekä vahvistaa taiteiden välistä yhteistyötä. Korkeakoulupedagogiikka on yksi keskeinen muoto, jolla tuetaan taidekorkeakouluissa tehtävää opetuksen ja oppimisen kehittämistä.

Taidekorkeakoulujen yhteistyönä jatkettiin syksyllä 2001 käynnistyneen kolmannen yhteisen taidekorkeakoulupedagogiikan opintokokonaisuuden (15 ov) opetus. Kokonaisuus koostuu kolmesta osiosta. Ensimmäiseen pedagogisen johtajuuden valmennuksen osioon (5 ov) osallistui 32 opettajaa eri taidekorkeakouluista. Osioon sisältyy oman opetuksen kehittämishankkeen ja oman opetusportfolion kokoamisen lisäksi neljä yhteistä opintopäivää ja vertaisryhmätyöskentely opintopäivien välillä. Toisen peruspedagogiikan osioon (5 ov) osallistui 31 opettajaa eri taidekorkeakouluista. Vuoden 2001 ja 2002 aikana valmisteltu uusi Taikopedan hanke-esitys vuodesta 2003 alkaen sai opetusministeriöltä erillisrahoituksen. Uudessa hankkeessa on mukana myös ammattikorkeakoulu Stadian taide- ja kulttuuriala.

Vuonna 2002 järjestettiin kaksi pedagogista seminaaria ajankohtaisista teemoista. Seminaareihin osallistui 80 opettajaa eri taidekorkeakouluista. Lisäksi

osallistuttiin Peda-forumin kevätpäiville Tampereella ja yhteyshenkilötapaamiseen Tampereella ja Helsingissä.

Teatterikorkeakoulun virtuaaliyliopisto

Teatterikorkeakoulussa laadittiin tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia, jonka korkeakoulun opetus- ja tutkimusneuvosto hyväksyi marraskuussa 2002. Strategia on julkaistu osoitteessa www.teak.fi/virtuaali.

Teatterikorkeakoulussa avoimen yliopiston puolelta alkanut virtuaaliopetus on vuonna 2002 laajennut käsittämään myös perusopetukseen kuuluvia kursseja. Yksi kursseista on toteutettu yliopistojen yhteishankkeena.

Vuonna 2002 Teatterikorkeakoulun virtuaaliyliopisto toteutti kuusi verkkokurssia, joille osallistui yhteensä 133 opiskelijaa. Suurimpaan osaan verkkokursseista liittyi myös lähiopetusta. Käytetyt tekniset opetusalustat olivat Taideteollisen korkeakoulun FLE3 sekä Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan kehittämä ns. Keltalappu-ohjelma.

Vuonna 2002 Teatterikorkeakoulun verkko-opetuksen sisältöhankkeita ovat olleet

- Teatteri- ja tanssitaiteen historiaopinnot
- Teatterin ja draaman opettamisen opinnot
- Käsikirjoittamiseen ja dramaturgiaan liittyvät aineet
- Opettajaverkkosivut
- Verkkokuvapankki

Valtakunnalliseen TieVie 10 ov:n kouluttajakoulutukseen osallistui vuonna 2002 kaksi henkilöä sekä 5 ov:n Tvt-tekniikan soveltamiseen opetuksessa -koulutukseen yksi opettaja. #

Peruskoulutus

Peruskoulutuksessa erityistä huomiota kiinnitettiin kandidaatin tutkinnon selkeyttämiseen, opintojen etenemisen seurantaan ja laitosten välisen yhteistyön lisäämiseen.

Laitosten välistä yhteistyötä tiivistettiin yhteissuunnittelulla, jolloin opintojen valinnaisuus saatiin entistä joustavammaksi. Yhteisten vapaavalintaisten opintojen järjestäminen vakiintui ja ne olivat hyvin suosittuja. Opiskelijoiden itseohjautuvaa opiskelua ja oppimista tuettiin sekä opettaja- että opiskelijatuutoroinnilla.

Opiskelijavalinnat

Vuonna 2002 Teatterikorkeakouluun haki 1662 henkilöä, joista 154 suoraan maisteriohjelmiin. Hyväksytyjä oli 89 (5.4 %). Edellisvuoteen verrattuna valittujen määrä nousi 11:lla. Hakijoista miehiä oli 30.6 %, hyväksytyistä 40.4 %.

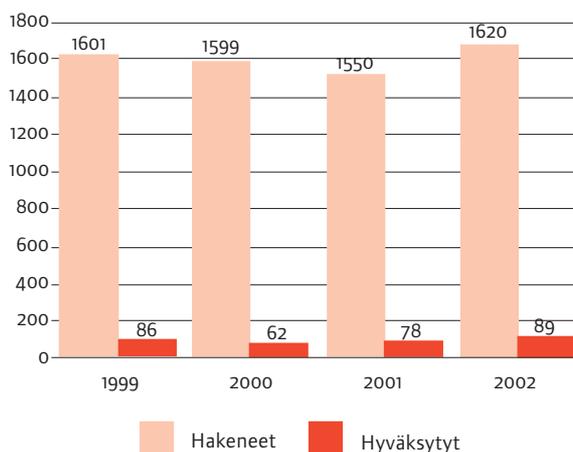
Valintakokeet ovat monivaiheiset. Taiteellisen lahjakkuuden lisäksi testataan hakijoiden motivaatiota

ja kykyä pitkäjänteiseen työskentelyyn ja sen myötä korkeakouluopintoihin ja taiteilijan ammattiin. Ennakkotehtävien monipuolistaminen on vähentänyt selvästi hakijoiden määrää. Tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen opiskelijavalinnassa käytettiin myös psykologisia soveltuvuustestejä. Ongelmana on saada suuresta hakijamäärästä jo valintojen alkuvaiheessa esille niiden potentiaalisten opiskelijoiden ryhmä, joihin valinnassa tulisi keskittyä. Korkeakoulun kokonaisarvioinnin tulosten perusteella nykyisiä valintakokeita pidetään kuitenkin onnistuneina.

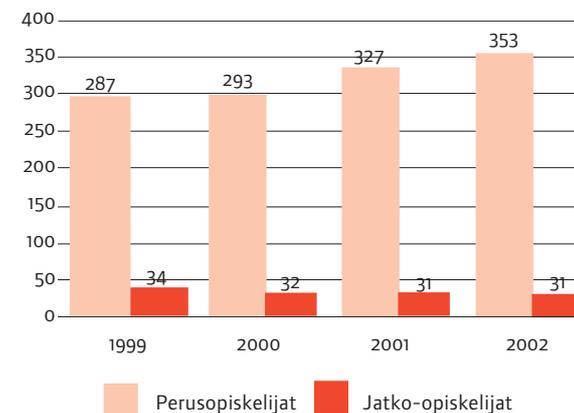
Opiskelijamäärät

Teatterikorkeakoulun opiskelijamäärä nousi edellisvuoteen verrattuna noin 25:llä. Vuotuisiin opiskelijamäärien vaihteluihin vaikuttaa mm. se, että osassa koulutusohjelmia ei ole joka vuosi sisäänottoa. Teatterikorkeakoulussa oli vuoden 2002 joulukuussa kirjoilla yhteensä 353 perusopiskelijaa. Ylimääräisiä opiskelijoita oli yhdeksän.

Hakeneet ja hyväksytyt 1999-2002

Perus- ja jatkotutkinto-opiskelijat 1999-2002

Tutkinnot

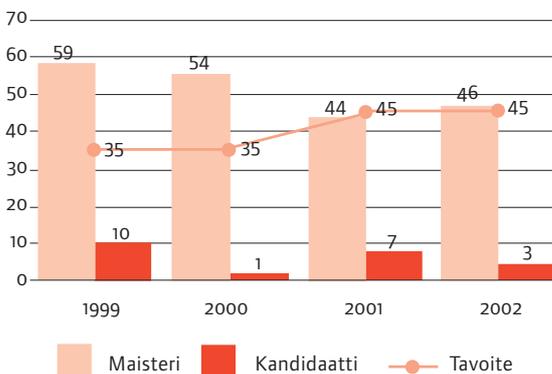
Maisterin tutkintoja suoritettiin 46. Vuonna 1997 aloittaneista opiskelijoista 64.3 % suoritti tutkinnon viidessä vuodessa. Kandidaatin tutkinnon suoritti kolme opiskelijaa. Pakollisen tanssin kandidaatin tutkinnon lisäksi kandidaatin tutkintoja suoritetaan vähän. Tutkintomäärien vuotuisiin vaihteluihin vaikuttaa mm. se, että osassa koulutusohjelmia ei ole joka vuosi sisäänottoa.

Vuonna 2002 oli Teatterikorkeakoulussa suoritettuna maisterin tutkinnon hinta 177 000 euroa.

Monissa Teatterikorkeakoulun koulutusohjelmissa valmistumisajat ovat lyhyet, 4-5 vuotta. Tähän vaikuttaa ennen kaikkea opetuksen kurssimuotoisuus. Niissä koulutusohjelmissa, joissa opiskelu on vähemmän kurssimuotoista, myös suoritusaikat näyttävät venyvän pidemmiksi: esimerkiksi näyttelijäntyön (suomen- ja ruotsinkielinen) koulutusohjelmissa opiskelusta valtaosa on suorittanut maisterin tutkinnon viidessä vuodessa, kun esimerkiksi dramaturgian koulutusohjelmassa keskimääräinen valmistumisaika on selvästi pidempi.

Useilla Teatterikorkeakoulun laitoksilla on todettu, että taiteilijaksi kouluttautuminen kestää pitkään. Kouluttautuminen on myös oman taiteilijuuden etsimistä ja tässä etsimisprosessissa opintoviikkoja voi kertyä suunniteltua enemmän.

Teatteri- ja tanssitaiteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot 1999-2002

Ylempien tutkintojen (160 ov) keskimääräinen suoritusaika ja tutkintojen keskimääräinen laajuus vuosina 2000-2002

	2000	2001	2002
Suoritusaika (v)	5,5	5,6	6.4
Laajuus (ov)	172,4	168,6	173.4

Ylempien korkeakoulututkintojen määrä suhteutettuna opetushenkilökunnan määrään vuosina 2000-2002

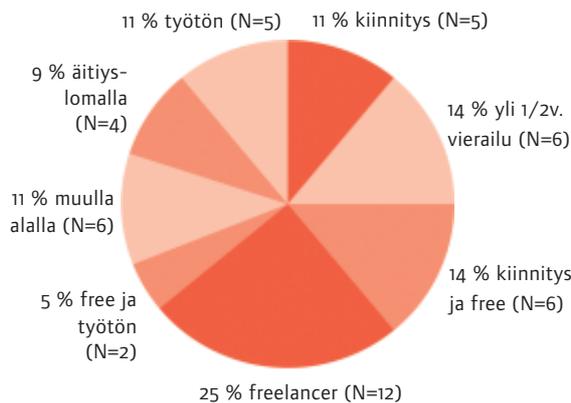
	2000	2001	2002
	1.7	1.4	1.5

Työllistyminen

Teatterikorkeakoulu seuraa valmistuneiden sijoittumista systemaattisesti vuosittain. Maaliskuussa 2002 tehdyn sijoittumisselvityksen perusteella oli vastanneista vuosina 2001 ja 1997 valmistuneista maistereista työttömänä työnhakijana 16 % ja työllisinä 60 %.

Keväällä 2002 valmistuneista näyttelijöistä huomattava osa (8 henkilöä) lähti kiinnitykselle, eli vakituisen 1-2 vuoden mittaiseen työsuhteeseen pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Vuonna 2001 valmistu-

TeaK sijoittumistilasto 2002

Sisältää vuosina 1997 ja 2001 valmistuneet maisterit (N=44). Sijoittumistilanne 28.3.2002. Vastausprosentti 43 %.

neista näyttelijöistä vain kaksi lähti kiinnitykselle pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Näyttelijöiden kiinnostus ja halu työskennellä valtakunnallisesti näyttää siis taas heränneen.

Työnvälitys

Teatterikorkeakoulun rekrytointipalvelut pyrkii edistämään valmistuvien työllistymistä myös työnvälityspalvelun avulla. Rekrytointipalvelujen välittämien toimeksiantojen määrä on kasvanut vuoden aikana runsaasti. Vuonna 2002 välitettiin yhteensä 270 toimeksiantoa, kun vuonna 2001 toimeksiantoja välitettiin 161 kpl. Vuonna 2002 välitetyistä toimeksiantoista oli päätoimisia, yli puolen vuoden kestoisia työsuhteita 118 kpl.

Tauno - uusi valtakunnallinen internetpalvelu

Teatterikorkeakoulu ja Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry ovat vuoden 2002 aikana valmistelleet uutta teatterin, tanssin ja elokuvan rekrytointisivusto Taunoa internetiin. Uusi rekrytointisivusto tulee palvelemaan sekä näiden alojen työntekijöitä että työnantajia valtakunnallisesti. Tauno koostuu kolmesta palvelusta: ilmoitustaulusta, hakutietokannasta ja esittelysivuista. Työnhakijoiksi sivustolle voivat ilmoittautua paitsi kaikki Teatterikorkeakoulusta valmistuvat maisterit myös kaikki Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton noin 6000 ammatissa toimivaa taiteilijaa. Palvelu avautui maaliskuussa 2003.

Harjoittelutuki

Teatterikorkeakoulu on tukenut opiskelijoiden harjoittelua 22 800 eurolla. Tuki jakautui 20:lle harjoittelukuukaudelle ja tukea sai 26 opiskelijaa. Opiskelijakohtainen harjoittelutuen määrä vaihteli 0,5- 2 kuukauden välillä. #

Kansainvälisyys

Teatterikorkeakoulun voimassaolevan kansainvälistymisstrategian mukaisesti Teatterikorkeakoulu hakee maailmanlaajuisesti kontakteja, jotka rikastuttavat sen toimintaa ja edistävät suomalaista taide-elämää. Kansainvälinen toiminta on monipuolista, ja kontakteja arvioidaan erityisesti niiden laadun kannalta.

Vuonna 2002 Teatterikorkeakoulun kansainvälinen yhteistyö oli aktiivisinta lähialueilla (Baltia, Venäjä ja Pohjoismaat) sekä Länsi-Euroopassa. Teatterikorkeakoulu osallistui aktiivisesti sekä EU:n että Pohjoismaiden ministerineuvoston opettaja- ja opiskelijavaihto-ohjelmiin. Keväällä 2002 toteutui ensimmäinen osa Teatterikorkeakoulun, Tallinnan ja Luulajan teatterikoulujen *“Joined Voices in Theatre Education”* -yhteishankkeesta, jolle saatiin jatkorahoitusta Pohjoismaiden ministerineuvoston Baltian ja Luoteis-Venäjän apurahaohjelmasta myös lukuvuodelle 2002 - 03. Estaiten intensiivikurssi *“On Utopias”* järjestettiin kesäkuussa Helsingissä yhdessä Frankfurtin ja Middlesexin yliopistojen kanssa. Intensiivikurssille saatiin tukea Sokrates/Erasmus-ohjelmasta. Lisäksi Teatterikorkeakoulu koordinoi edelleen monitaidealaista FIRST-ohjelman opiskelijavaihtoverkoston, jossa yhteistyökumppaneina on suomalaisia ja pietarilaisia taidekorkeakouluja.

Teatterikorkeakoulun opiskelijoita osallistui Sokratesin ja UNESCO:n osarahoittamille intensiivikurseille mm. Liettuaissa, Alankomaissa ja Romaniassa. Teatterikorkeakoulun produktioita osallistui myös kolmelle festivaalille (Amsterdam/T, Varsova/Estaitte, Pohjoismaiset teatterifestivaalit/S ja VÄS). Aikuis- koulutuskeskus oli partnerina *“Transmission”*-projektissa, jolle saatiin rahoitusta Sokrates/Grundtvig-ohjelmasta. Projektin koordinaattorina oli lontoolainen Royal National Theatre.

Nelosilta/ VISIBLE THROUGH THE GREEN, Koreografia | Leena Gustavson, kuva | Tuula Vehanen

Rehtori asetti ensimmäistä kertaa Teatterikorkeakoulussa erillisen 10 000 € määrärahan Teatterikorkeakoulun kansainvälisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta myönnettiin tukea workshoppiin ja kesäkouluun osallistumiseen, intensiivikurssin järjestämiseen, festivaalimatkoihin, vaihto-opiskeluun ja opettajien tutustumismatkaan. Teatterikorkeakoulun uusi kansainvälinen esite valmistui yhteistyössä tiedotuksen kanssa. Miten ulkomaille opiskelemaan -esite ja VÄSin ECTS-opas päivitettiin Sokrates/Erasmus-ohjelman osarahoituksella.

Vuonna 2002 yli kolmen kuukauden pituiseen kansainväliseen vaihtoon osallistui 4 (1%) opiskelijaa. Yli kahden viikon pituiseen opiskeluun tai harjoitteluun ulkomailla osallistui 17 (4,8 %) opiskelijaa. Opettajista 13 (36 %) lähti ulkomaille opettamaan, opintomatalle tai harjoittamaan taiteellista toimintaa, mutta näistä vain 5 on KOTA-kriteerien mukainen yli kahden viikon matka. Opetusministeriön kansainväliselle opiskelijavaihdolle asettama minimiaika, 3 kuukauden yhtäjaksoinen opiskelu ulkomailla, soveltuu huonosti tanssi- ja teatterialan koulutukseen. Luontevimpia ja vilkkaimpia yhteistyömuotoja ovat 1 - 2 viikon intensiivikurssit, lyhyet opiskelija- ja opettajavaihdot sekä festivaali- ja seminaaritoiminta. Teatterikorkeakouluun puolestaan saapui 3 ulkomaista opiskelijaa (yli 3 kk) ja 26 opettajaa, joista 13 vierailu kesti yli 2 viikkoa.

Ulkomaisten perustutkinto-opiskelijoiden määrä on viime vuosien aikana vakiintunut noin kymmeneen, mikä on noin 3 % perustutkinto-opiskelijoiden määrästä. Vuonna 2002 yksi ulkomainen perustutkinto-opiskelija oli kotoisin Liettuasta, muut tulivat muista pohjoismaista. Ulkomaisia jatkotutkinto-opiskelijoita Teatterikorkeakoulussa oli vuonna 2002 kaksi. Vieraskielisen opetuksen määrä on noussut edellisestä vuodesta jonkin verran. Vuonna 2001 Teatterikorkeakouluun saapui 21 ulkomaista opettajaa ja vuonna 2002 26. Vuonna 2002 järjestettiin 10 vieraskielistä (lähinnä englanninkielistä) opintopakettia, joiden laajuus oli yhteensä 34 opintoviikkoa ja suoritettujen opintoviikkojen määrä yhteensä 386,5. #

Jatkokoulutus ja tutkimus

Vuonna 2002 Teatterikorkeakouluun ilmoittautui 31 jatko-opiskelijaa. Määrä oli sama kuin edellisenä vuonna. Monet Teatterikorkeakoulun jatko-opiskelijoista työskentelevät erilaisissa pedagogisissa tehtävissä ja rahoittavat jatko-opiskelunsa pääosin apurahoilla. Jatko-opiskelijoista kaksi työskenteli Teatterikorkeakoulussa assistenttien viroissa 31.7.2002 asti ja yksi 1.8.2002 alkaen. Koska assistenttien virkojen täyttämistä siirrettiin, säästyvillä varoilla voitiin rahoittaa muutamien jatko-opiskelijoiden työskentelyä enintään 6 kuukaudeksi.

Kolmella jatko-opiskelijalla oli rahoitettu paikka VEST-tutkijakoulussa.

Vuonna 2002 valmistui kaksi teatteritaiteen tohtoria ja yksi tanssitaiteen tohtori. Sisällön kannalta on merkittävää, että molemmat teatteritaiteen väitöskirjat koskivat oppilaiden kokemuksia koulujen perusopetuksen viitekehyksessä tapahtuvasta teatteritoiminnasta. Tanssitaiteen taiteellinen tohtorintutkiminto käsitteli tanssirekonstruktioita ja kyseessä oli Teatterikorkeakoulun ensimmäinen ulkomainen tohtori. Vuotuinen tutkintotavoite 2 ylitettiin.

Teatterintutkimuksen määräaikainen professuuri päättyi vuoden 2001 lopussa. Vuoden 2002-2006 ajaksi täytettyyn taiteen tutkimuksen professuuriin oli kuusi hakijaa, joista valituksi tuli FT Pentti Paavolainen.

Jatkokoulutuksen johtoryhmässä pohdittiin mm. jatkokoulutuksen painopistealueita ja päätettiin tehostaa taiteellisten jatko-opiskelijoiden rekrytointia. Rehtori päätti julistaa neljä assistenttuuria haettavaksi, ja uusien hakijoiden kiinnostus Teatterikorkeakoulun jatko-opintoja kohtaan virisi.

Teatterikorkeakoulu osallistui teatterintutkijoiden II valtakunnalliseen tapaamiseen, joka järjestettiin

Tampereen yliopistolla. Pohjoismaisen teatterikoulutapaamisen yhteydessä Teatterikorkeakoulu koordinoi yhdessä Malmön teatterikorkeakoulun kanssa tutkimusprojekteja esittelevät kaksi seminaaripäivää Kööpenhaminassa toukokuussa, mikä merkitsi myönteisesti huomattua keskustelun avausta pohjoismaisten teatterikoulujen piirissä.

Jatko-opiskelijoiden yhteistyö muiden taidekorkeakoulujen kanssa jatkui tiiviinä. Teatterikorkeakoulu on mukana Sibelius-Akatemian koordinoimassa Valtakunnallisessa Esittävien Taiteiden tutkijakoulussa (VEST). Vuoden aikana käytiin uusien tutkijakoulujen hakemuskierros. Sitä varten VESTiä päätettiin laajentaa niin, että mukana olisi musiikin ja näyttämötaiteen taiteellisia ja tieteellisiä jatko-opiskelijoita kaikista alan yliopistoista ja laitoksista. Mukaan entisten Sibelius-Akatemian, Teatterikorkeakoulun ja Helsingin yliopiston lisäksi tutkijoita tulisi Tampereen ja Turun yliopistoista. Laajennetun VESTin paikkaluku opetusministeriön päätöksessä vuosille 2003-2006 kuitenkin supistui, mikä teki syksyllä käydyistä hakuprosessista vaikean. Silti tutkijakoulu päätettiin käynnistää suunnitellulla kokoonpanolla.

Tanssitaiteen laitoksen professori Marjo Kuusela oli mukana Tukholman Danshögskolanin koreografian professorin valintaraadissa. Esitystaiteen ja teorian professori Annette Arlander antoi Taideteollisen korkeakoulun tohtorin tutkintoon liittyvän esitarkastuslausunnon. Hän oli myös Nordic Theatre Research-hallituksen jäsen. Taiteen tutkimuksen professori Pentti Paavolainen toimi professorin virantäytön asiantuntijana mm Trondheimin yliopistolle (NTNU) ja Tukholman Danshögskolanille, opponenttina Tukholman yliopistossa sekä konsultoi jatko-opintojen käynnistämistä Malmön teatterikorkeakoulussa.

UP & DOWN, Koreografia | Dominique Porte, kuva | Laura Vuoma

Kohti erilaisuutta tanssitaiteessa

Suomen Akatemian edellisen vuoden lopussa myöntämän 288 000 € suuruisen määrärahan turvin käynnistyi tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksella tutkimusprojekti Kohti erilaisuutta tanssitaiteessa, joka kiinnittää huomion eettisiin ja poliittisiin tekijöihin suomalaisen tanssin taiteellisessa, koulutuksellisissa ja institutionaalisissa konteksteissa. Hankkeen johtajana on toiminut laitoksen lehtori, tanssitaiteen tohtori Soili Hämäläinen.

Yksi tutkijoiden työskentelymuodoista on ollut lukupiiri, jonka synnyttämää keskustelua tutkijat ovat käyneet sähköpostin välityksellä. Toukokuussa 2002 projektin tutkijat esittelivät tutkimushanketta ja pitivät esitelmät Taideteollisessa korkeakoulussa Monikulttuurisen taidekasvatustutkijakoulun järjestämässä taidetta ja etiikkaa käsittelevässä seminaarissa. Lisäksi kaksi ryhmän tutkijaa, Leena Rouhiainen ja Eeva Anttila, ovat saaneet väitöskirjansa esitarkastusvaiheeseen.

Joulukuussa 2002 järjestettiin Teatterikorkeakoulussa viikon kestävä työseminaari, johon myös projektin neljä senioritutkijaa, professorit Susan Stinson Yhdysvalloista, North Carolinan yliopistosta, Ana

Sanchez-Colberg Laban Centeristä Iso-Britanniasta, Helena Wulff Tukholman yliopistosta ja Maija Lehtovaara Tampereen yliopistosta, osallistuivat. Seminaarin aikana senioritutkijat pitivät avoimia luentoja projektin teeman ympäriltä. Seminaarissa käsiteltiin lisäksi ryhmän tutkijoiden töitä sekä suunniteltiin projektin toimintaa.

Tutkimusryhmien vetäjät, opettajat ja jatko-opiskelijat osallistuivat ja/tai pitivät alustuksia mm. seuraavissa kansainvälisissä konferensseissa: Pohjoismaiset teatterikoulufestivaalit, Kööpenhamina/Malmö, American College Dance Festival, University of Arizona, USA, Joint Baltic-Nordic Acoustic Meeting, Kööpenhamina sekä Kansainvälisen teatterintutkijoiden järjestön (IFTR/FIRT:in) maailmankongressi, Amsterdam.

Tutkimusprojektien vetäjät ja jatko-opiskelijat julkaisivat artikkeleita mm. seuraavissa alan kokoomateoksissa ja tieteellisissä julkaisuissa: Research in Dance Education, Nordic Theatre Studies, FIRT/IFRT Book of Abstracts 2002 ja Acta Scenica. #

Taiteellinen toiminta

Taiteellinen toiminta on keskeinen osa Teatteri-
korkeakoulun perus-, jatko- ja täydennyskoulutus-
ta. Samalla se muodostaa osan pääkaupunkiseudun
taidetarjontaa.

Vuonna 2002 Teatterikorkeakoulussa tehtiin 52
omaa tuotantoa. Produktioita esitettiin yhteensä 324
kertaa ja katsojamäärä oli noin 11 400 henkilöä.

Opiskelijoiden opintoihin kuuluu harjoittelua ja tai-
teellisia töitä myös ammattiteattereissa, teatteri- ja
tanssiryhmissä ja/tai eri taide- tai koulutuslaitoksissa.
Vuonna 2002 näiden töiden määrä oli edellisvuosien
tavoin mittava.

Näyttelijäntöön opiskelijat vierailivat 13 ammatti-
teatterissa, ja teatteriryhmässä 31 taiteellisessa teh-
tävässä ja olivat mukana kahdessa kokoillan eloku-
vassa, seitsemässä tv-roolissa, yhdessä kuunnelmassa
ja 19 muussa taiteellisessa tehtävässä.

Ohjaaja- ja dramaturgiopiskelijat tekivät seitsemän
ohjausta, käsikirjoitusta tai dramatisointia viidessä
ammattiteatterissa ja teatteriryhmässä sekä kahdek-
san muuta taiteellista työtä. Ruotsinkieliset näytte-
lijäntöön opiskelijat tekivät neljä taiteellista työtä
kolmessa teatterissa tai muussa taidelaitoksessa.

Tanssitaiteen opiskelijat esiintyivät tanssijoina kol-
messa ammattiteatterissa tai tanssiryhmässä sekä
tekivät kaksi muuta taiteellista työtä.

Valo- ja äänisuunnittelun opiskelijoista 20 opiske-
lijaa oli mukana teatteri- tai tanssiproduktiossa ja
kahdessa muussa taiteellisessa produktiossa.

Yhdeksän tanssin- ja teatteri-ilmaisun opettaja-
opiskelijaa osallistui taiteelliseen produktioon am-
mattiteatterissa tai muussa teatteri- tai tanssiryh-
mässä. Sen lisäksi he harjoittelivat eri kohteissa,
mukana mm. ammattikorkeakouluja, tanssikouluja,
peruskouluja, lukioita sekä harrastajaryhmiä. Jatko-
opiskelijoiden taiteellista toimintaa olivat mm. käsi-

kirjoitus ja ohjaus, valosuunnittelu, tanssiteoksen vi-
sualisointi, esiintyminen Kajaanin Runoviikolla sekä
roolityöt useissa radiotuotannoissa.

Vuonna 2002 Teatterikorkeakoulun opettajat työ-
kentelivät mm. ohjaajina, koreografeina ja näytteli-
jöinä 13 sisäisessä produktiossa. Monilla opettajista
oli omaa taiteellista toimintaa myös korkeakoulun
ulkopuolella. Opettajien omien ilmoitusten mukaan
heitä osallistui kaikkiaan 41 taiteelliseen tuotantoon,
joista 11 oli ohjausta, 9 koreografiaa ja/tai tanssia,
7 roolityötä, 3 käsikirjoitusta, 5 lausujana tai laulaja-
na toimimista, 4 valosuunnittelua ja/tai lavastusta
ja 2 äänisuunnittelua tai musiikin sovitusta. Luvuis-
ta puuttuvat tiedot osasta opettajia (mm. osa ke-
vällä 2002 palvelussuhteensa päättäneistä).

Opiskelijat saivat apurahoja mm. taiteen keskus-
toimikunnalta, Suomen elokuväsäätiöltä, Suomen
Kulttuurirahastolta, Svenska Kulturfondenilta, valtion
näyttämötaidetoimikunnalta, valtion tanssitaide-
toimikunnalta, Kesko Oyj:ltä, Idman-säätiöltä, Irma
Stormbomin säätiöltä ja Honkasen säätiöltä. Esitys-
taiteen ja teorian koulutusohjelman opiskelija Cécile
Orblinin *Solista*-esitys sai puolalaisten näyttelijöiden
liiton palkinnon kansainvälisessä kilpailussa Puolas-
sa.

Opettajille apurahoja myönsivät Suomen Kulttuu-
rirahasto, valtion näyttämötaidetoimikunta, valtion
tanssitaidetoimikunta, Kordelinin säätiö, Wihuri-sää-
tiö ja Vantaan kaupunki. Näyttelijäntöön lehtori Kati
Outiselle myönnettiin toukokuussa 2002 Cannesin
filmifestivaaleilla parhaan naisnäyttelijän palkinto.
Hän sai myös Helsinki-mitalin. Ohjaajantöön lehtori
Mika Myllyaho sai Kalima-palkinnon *Kullervo*-esityk-
sen ohjauksesta. #

Aikuiskoulutus

Teatterikorkeakoulun aikuiskoulutusyksikkö tarjoaa valtakunnallisesti yliopistotasosta täydennyskoulutusta teatteri- ja tanssitaiteessa sekä avoimen yliopiston opetuksena. Toimintavuoden keskeisenä tavoitteena oli Teatterikorkeakoulussa toteutettavan aikuiskoulutuksen toimintastrategian vakiinnuttaminen. Aikuiskoulutuksen strateginen linjaus perustuu Teatterikorkeakoulun ydinosaamiseen ja siitä syntyvään asiakkuuteen. Maksullisena palvelutoimintana toteutettavalle täydennyskoulutukselle ei asetettu määrällisiä opiskelijatavoitteita.

Yksikössä vuonna 2002 tehtyjen henkilötyövuosien määrä oli seitsemän. Vähennystä edelliseen vuoteen oli neljä henkilötyövuotta. Vuoden 2002 maksullisen toiminnan taloudellinen tulos jäi alijäämäiseksi, mutta toisaalta vuodelle 2002 osoitettua koulutuspoliittista tukirahaa siirtyi käytettäväksi vuosille 2003-2004.

Korkeakoulun hallitus päätti jatkaa määräaikaisen johtokunnan toimikautta vuoden 2003 loppuun. Syyinä erityisjärjestelyyn on aikuiskoulutuksen rahoituksessa ja organisoimisessa edelleen avoinna olevat valtakunnalliset kysymykset. Johtokunnan puheenjohtajana toimi rehtori ja jäsenenä hallintojohtaja, talouspäällikkö ja yksikön koulutuspäällikkö.

Vuoden 2002 aikana tehtiin useita valtakunnallisia aikuiskoulutuksen tulevaisuutta koskevia selvityksiä. Parlamentaarisen aikuiskoulutustyöryhmän mietintö luovutettiin opetusministeriölle jatkotoimenpiteitä varten. Yksikkö osallistui opetusministeriön kolmi-vuotiseen TÄTI -hankkeeseen (täydennyskoulutus-tieto). Tammikuussa valmistui taideyliopistojen aikuiskoulutustyöryhmän selvitys maksullisen palvelutoiminnan tukirahan loppumisen vaikutuksista kes-kusten yleisiin toimintaedellytyksiin. Kesäkuussa avattiin yliopistojen yhteinen verkkopalvelu, joka tarjoaa kokonaiskuvan yliopistollisesta täydennys-

koulutuksesta. Aikuiskoulutusyksikön yhteistyökumppaneiden kanssa järjestämä teatteritekni- sen henkilökunnan täydennyskoulutushanke (Kulissi 2 -projekti) saatiin päätökseen opetusministeriön tu- ella.

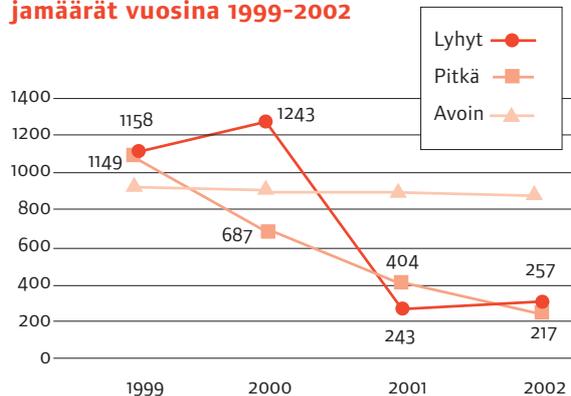
Tavoitteena oli laatia internetiin koulutustieto- kanta, joka sisältää tiedot teatteritekni- sen alan kou- lutuksesta, oppilaitoksista ja kouluttajista sekä kou- lutussuunnittelurungon koulutuksen suunnittelun apuvälineeksi.

Avoim yliopisto

Vuoden 2002 aikana avoin yliopisto tarjosi opintoja yhteensä 155 opintoviikkoa, joista 115 korkeakoulun itse järjestäminä ja 40 yhteistyöoppilaitoksissa. Avoi- messa yliopistossa opiskeli vuoden aikana kaikkiaan 872 opiskelijaa, joista 120 teatteripedagogiikan alu- een opinnoissa. Laskennallisten kokopäiväisten opis- kelijapaikkojen määrä vuodelta oli 93,74 (tavoite 150).

Opetustarjonnassa oli aiempaa enemmän teatte- rin ja draaman opettamisen 15 ov:n perusopintojen toteutuksia. Opintokokonaisuus järjestettiin Helsin-

Teatterikorkeakoulun avoimen yliopisto- opetuksen ja täydennyskoulutuksen opiskeli- jamäärät vuosina 1999-2002

gissä ja Tampereella omana toteutuksena sekä Helsingin kaupungin suomenkielisessä työväenopistossa ja Turun kesäyliopistossa.

Korkeakoulujen arviointineuvoston vuoden 2001 aikana toimeenpanemaan valtakunnalliseen avoimen yliopisto-opetuksen arviointiraportti *Suomen avoin yliopisto* julkistettiin keväällä. Raportin suosituksiin kuului mm. avoimen yliopiston valtakunnallisen strategian laadinta. Teatterikorkeakoulun avoin yliopisto oli osaltaan mukana Avoimen yliopiston foorumin koordinoimassa strategian laadintatyössä ja myös yksialaisten yliopistojen muodostaman Ryhmä:n (= kauppakorkeakoulut, teknilliset korkeakoulut ja taidekorkeakoulut) strategiakeskustelussa ja yhteistyössä. Yhteistyön tavoitteena on ollut yksialaisten yliopistojen toiminnan erityispiirteiden huomioonottaminen valtakunnallisessa strategiassa.

Avoimen yliopiston asemaa Teatterikorkeakoulussa pohtiva työryhmä aloitti työskentelynsä vuoden lopulla. Työryhmän tehtävänä on ensisijassa selvittää avoimen yliopisto-opetuksen painopisteet, opetuksen suhteet aikuiskoulutusyksikköön ja virtuaaliyliopistoon sekä sijoittuminen korkeakoulun organisaatioon.

Täydennyskoulutus

Täydennyskoulutukseen osallistui yhteensä 474 opiskelijaa. Lyhytkestoiseen (5 päivää tai vähemmän) osallistui 257 opiskelijaa ja muille kursseille (yli 5 päivää, mutta alle 20 ov) 164 ja erikoistumisopintoihin (vähintään 20 ov) 37 opiskelijaa. Työvoimapolitiittiseen koulutukseen osallistui 16 opiskelijaa. Opiskelijatyöpäiviä kertyi kaikkiaan 9191. Opiskelijamäärä ja koulutuksen väheneminen (173 opiskelijalla) johtui mm. koulutusta järjestävän henkilökunnan vähentymisestä.

Teatterin ja tanssin ammattilaisille, tekniselle henkilökunnalle sekä alan organisaatioille suunnattuun täydennyskoulutukseen osallistui yhteensä 222 opiskelijaa, joista lyhytkestoiseen koulutukseen osallistui 121 ja pitkäkestoiseen 101 opiskelijaa. Opiskelijatyöpäiviä kertyi yhteensä 3924.

Toteutetut koulutukset olivat Vuorovaikutus elokuvassa, Musiikkiteatterikurssi näyttelijöille, tanssijoille ja laulajille, Gestaltmetodik i teaterutbildning yhteistyössä tanskalaisen GIS -Instituutin (The Gestalt-Institute of Scandinavia) kanssa, Flex - tunnekehosi Helsingissä ja Turussa, Lähestymistapoja tanssitaiteen tuntemukseen, Terapeuttinen tanssi ja tanssillinen luovuus, Dramatekstin tohtorointi, Pyrotekniikan erikoistehostekurssi ja Tekniikan kevätpäivät yhteistyökumppaneina Suomen Teatteriliitto, Teatteri- ja Mediatyöntekijät, Suomen Teattereiden käyttöpäälliköt ja opetusteatteri sekä Grundtvig-rahoitteinen Transmission-hanke. Hankkeessa tutkittiin esiintyvien taiteilijoiden uusia työmahdollisuuksia. Hankkeeseen osallistui partnereita Britanniasta, Alankomaista, Kreikasta ja Itävallasta.

Pitkäkestoiseen teatteripedagogiikan koulutukseen osallistui yhteensä 37 opiskelijaa. Lyhytkestoista koulutusta ei järjestetty lainkaan vuonna 2002. Opiskelijatyöpäiviä kertyi yhteensä 2888.

Soveltavana yhteiskunnallisena, maksullisena palvelutoimintana järjestettiin oppilaitoksille, organisaatioille ja yrityksille tilauskoulutusta. Koko vuoden kestäneen matkailualan pienyrittäjille ja oppaille suunnatun ammatillisen lisäkoulutuksen Turistdramat - humanistens mäterprov och inkomstkälla rahoituksesta vastasi Etelä-Suomen lääni. Helsingin Diakonissalaitoksen Diacuro-projektiin liittyen toteutettiin draaman ja tanssin työpaja heikoimmassa työmarkkina-asemassa oleville naisille. Työpajatyöskentelyyn osallistui 9 naista. Yhdistämällä taidetta ja sosiaalityötä projekti pyrkii kehittämään uudenlaisia puolimatkan ratkaisuja matkalla päihdemaailmasta mahdolliseen työelämään tai uuden kokemuksen kautta tulevaan itsetuntemukseen. Tavoitteena on irtautua hoitokuvioista ja saada onnistumisen tunteita ja itseluottamusta uudenlaisen näkökulman kautta. Työpajatyöskentely jatkuu maaliskuulle 2003.

Työvoimapolitiittisena koulutuksena Kouvolassa järjestettyyn Muusikkona teatteribändissä osallistui 16 opiskelijaa. Opiskelijatyöpäiviä kertyi 848. Koulutus jatkuu vuoden 2003 kevääseen. #

Tanssiteoksia sooloista trioon/ TÄHYSTÄJÄ
Koreografia | Petri Kekoni, kuva | Tiina Palomäki

Yhteiskunnalliset tehtävät

Opetusteatteri

Opetusteatteri toteutti vuonna 2002 yhteensä 52 ensi-iltaa. Katsojia esityksissä kävi noin 11 400. Teatterikorkeakoulun omien tilojen lisäksi näytäntöjä toteutettiin mm. Taideteollisen korkeakoulun Lume Mediakeskukseen. Tampereen teatterikesässä vierailtiin kahdella näytännöllä.

Teatterituotantojen valmistamisessa ja suunnittelu-työssä oli mukana opiskelijoita myös muista taideyliopistoista ja korkeakouluista. Produktioiden toteutukseen osallistui harjoittelijoita mm. Länsi-Uudenmaan koulutuskeskuksesta, Vantaan ammatillisesta koulutuskeskuksesta, EVTEK muotoiluinstituutista ja Lahden käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksesta. Yhteistyötä käytännön työtehtävien yhteydessä koulutusta järjestävien oppilaitosten kanssa kehitetään edelleen. Opetusteatterin osastoista yhteistyöhön osallistuivat näyttämö, puvusto ja tarpeisto.

Opetusteatterin henkilökunta osallistui aktiivisesti korkeakoulun järjestämiin työturvallisuutta edistäviin koulutustilaisuuksiin: Suomen Punaisen Ristin järjestämään EA1:een sekä SFS 6002 -standardin sähköturvallisuuksikoulutukseen.

Teatteritekniikan kevätpäivät järjestettiin 20.-21.5 yhteistyössä Suomen Teatteriliiton, Teatteri- ja mediatyöntekijät ry:n, Suomen käyttöpäälliköt ry:n, Teatterikorkeakoulun aikuiskoulutusyksikön ja opetus-teatterin kesken. Valtakunnallisen teatteritekniikan henkilökunnan koulutustapahtuman käytännön järjestelyistä vastasi opetusteatteri. Opetusteatteri osallistui myös koulutuksen sisällön suunnitteluun.

Teatterikorkeakoulun kirjasto

Vuonna 2002 kirjaston toiminta on vilkastunut entisestään ja asiakasmäärän kasvu on lisääntynyt edellisvuodesta.

Kirjastossa on huomioitu elektronisen aineiston hankintatarpeet (mm. IIPA- International Index to the Performing Arts) sekä hankintamahdollisuuksien kehittäminen. Perinteisten kokoelmien osalta on pyritty jatko-opiskelijoiden tarpeiden tyydyttämiseen ja kokonaisuudessaan kirjastolla on ollut edellisvuotta paremmat taloudelliset mahdollisuudet uuden kirjallisuuden hankintaan.

Elokuussa 2002 kirjastosihteerin nimike muutettiin informaattikoksi. Informaattikon tehtävänä on mm. kirjaston tietopalvelusta huolehtiminen, tiedonhallinnan opetus sekä virtuaaliyliopisto- ym. digitointihankkeisiin osallistuminen. Kirjasto on lisännyt koulutuspalvelujensa tarjontaa sekä tehnyt suunnitteluyhteistyötä perusopetuslaitosten ja atk-palvelujen kanssa. Kirjasto on laajentanut verkkomuotoisen aineiston tarjontaa ja sen käytön opetusta asiakkaille sekä aineistosta tiedottamista www-sivuillaan.

Teatterikorkeakoulun kirjastossa käynnistettyä opinnäytteiden elektronista tallentamisprojektia on jatkettu. Sen tavoitteena on kokonaisten opinnäytteiden jatkuva digitointi Teatterikorkeakoulussa. Vuonna 2002 kirjasto on jatkanut tiedon tuottamista kotimaisiin yhteistietokantoihin (ARTO, ARSCA, LINDA) ja musiikkietokanta Violaan.

Kirjasto on jatkanut yhdessä muiden korkeakoulu-kirjastojen kanssa virtuaalikirjaston kehittämistä omilta aihealueiltaan ja osallistunut yliopistokirjastojen verkoston strategian luomiseen. Taidekorkeakoulukirjastojen kanssa on jatkettu Voyager-yhteistyötä uuden kirjastojärjestelmän toiminnan edistämiseksi.

Vuonna 2002 kirjastolla oli eri tyyppistä vaihtotoimintaa Viron kansalliskirjaston kanssa. Lisäksi kirjastolla on ollut mahdollisuus saada ruotsinkielisiä näytelmäkäsikirjoituksia Tukholman Kungliga

Dramatiska Teaternista sekä Göteborgin Teatterimuseosta.

Kirjasto on jatkanut edelleen tiedon tuottamista kansainväliseen teatteribibliografiaan (IBT/International Bibliography of Theatre) ja kirjastonjohtaja on osallistunut kuluvana vuotena IFLA-järjestön (International Federation of Library Associations) konferenssiin Skotlannissa, Glasgowssa.

Esitystekninen suunnittelu- ja konsultointiyksikkö Teakon

Teakonilla oli vuonna 2002 käynnissä lukuisia esitystekniikan suunnitteluprojekteja.

Näkyvimpiä peruskorjausprojekteja olivat Suomen Kansallisteatterin, Kotkan Kaupunginteatterin sekä Oulun Kaupunginteatterin esitysteknisten järjestelmien täydellinen uudistaminen. Lappeenranta-salin esitysvaistustajärjestelmän korjaaminen ja Jyväskylän Kaupunginteatterin lattianostimien perusparannus olivat pienempiä kokonaisuuksia. Merkittäviä uudisrakennusprojekteja olivat Savonlinnasalin, Kainiosten Nya Paviljongen-konserttisalin sekä Leppävaaran musiikkitalon salin suunnittelu sekä Masa Yardsin RCCL Eagle-luokan risteilijän näyttämömekaniikan konsultointi.

Helsingin kaupungin koulujen esitystekniikan suunnittelu jatkui. Vuonna 2002 työn alla olivat Aurinkolahden peruskoulu, Arabianrannan peruskoulu ja uutena projektina Korttelitalo Sinivuokko. Koulujen esitysteknisiä järjestelmiä suunniteltiin myös Viikin normaalikouluun ja Kangasalan uudelle Pitkäjärven yläasteelle.

Opetusministeriön ja Suomen Teatteriliiton Teatteritekniikan inventointi -projektissa Teakon kartoitti suomalaisten teattereiden teatteritekniisten järjestelmien laatu- ja turvallisuustasoa. Inventoitavia teattereita olivat Kemin Kaupunginteatteri, KOM-teatteri, Kotkan Kaupunginteatteri, Lahden Kaupunginteatteri, Lappeenrannan Kaupunginteatteri, Nukke-teatteri Sampo, Porin Teatteri, Rauman Kaupunginteatteri, Tampereen Teatteri, Teatteri Hevosenkentä ja Vaasan Kaupunginteatteri. #

HERAKLES, Ohjaus | Aatro Kahiluoto, kuva | Kari Hakli

Yhteistyötä

Yhteistyötä muiden korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa jatkettiin. Vakiintuneimpia yhteistyökouluja ovat muut taidekorkeakoulut, Tampereen yliopiston näyttelijäntöön laitos sekä teatterin ja tanssin koulutusta tarjoavat ammattikorkeakoulut.

Tanssitaiteen laitos jatkoi yhteistyötä Suomen Kansallisoopperan Balettioppilaitoksen ammatillisen osaston kanssa ja ottaa balettitanssin opiskelijoita suorittamaan kandidaatin tutkintoa. Yhteistyöllä mahdollistetaan balettitanssissa peruskoulutuksen saaneille tanssitaiteen kandidaatin tutkinnon suorittaminen ja samalla avataan alan opiskelijoille mahdollisuus pyrkiä tanssitaiteen maisterin tutkintoon johtaviin koulutusohjelmiin.

Tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen opintoihin kuuluvat opettajan pedagogiset opinnot järjestettiin yhteistyössä Helsingin yliopiston, Taideteollisen korkeakoulun ja Sibelius-Akatemian kanssa.

Teatterikorkeakoulu on hyödyntänyt Taideteollisen korkeakoulun Lume-keskuksen tarjoamia mahdollisuuksia useassa kurssissa, erityisesti valo- ja äänisuunnittelun opetuksessa. Tanssin valo ja ääni -niminen erikoistumiskurssi järjestettiin yhteistyössä valo- ja äänisuunnittelun laitoksen, tanssitaiteen laitoksen sekä Taideteollisen korkeakoulun lavastustaiteen osaston sekä puvustuksen opiskelijoiden kanssa. Näyttelijäntöön laitoksen ja ohjaajantöön ja dramaturgian laitoksen kurseista Lume-keskuksessa järjestettiin kameranäyttelemisen kurssi.

Elokuussa 2002 Teatterikorkeakoulu järjesti yhteistyössä Helsingin yliopiston kansainvälisen kesäkoulun, Summer Schoolin, kanssa kurssin Dance on Baltic Shores.

Tekijänoikeus

Toukokuun 2002 alussa aloitti toimintansa taideyliopistojen yhteinen tekijänoikeudellinen palveluyksikkö, joka sijaitsee Taideteollisessa korkeakoulussa. Toiminnan käynnistyminen on osa taideyliopistojen yhteisen innovaatiopalveluiden verkoston kehittämistä ja mukana verkostossa ovat Taideteollisen korkeakoulun ja Teatterikorkeakoulun lisäksi Kuva- taideakatemia, Lapin yliopisto, Sibelius-akatemia ja Teknillinen korkeakoulu. Yksikön tavoitteena on tarjota tekijänoikeuteen, sen lähioikeuksiin ja mallioikeuteen liittyviä innovaatiopalveluita taideyliopistoille. Yksikön toimintaa vetää tekijänoikeuslakimies.

Yhteinen tekijänoikeudellinen palveluyksikkö on jatkua Teatterikorkeakoulun vuonna 2001 aloittamalle työlle saada taiteellisista töistä tehtävien tallenteiden tekijänoikeudelliset sopimukset kuntoon. Tekijänoikeuslakimies on osallistunut Teatterikorkeakoulussa eri yksiköiden toimintaan, neuvonut ja opastanut tekijänoikeudellisissa kysymyksissä sekä järjestänyt Teatterikorkeakoulun tiloissa mm. taideyliopistojen innovaatio- ja immateriaalioikeusseminaarin. Tekijänoikeudellisen asiantuntemuksen turvaaminen taideyliopistojen yhteistyöllä on ollut Teatterikorkeakoululle ensiarvoisen tärkeää.

Teatterikorkeakoulussa tekijänoikeusasiat ovat muuten muuhun oppilaitokseen verrattuna keskimääräistä paremmin hoidettuja. Esimerkiksi opiskelijoiden oikeuksista on laadittu asianmukainen ohjeistus tallennesopimuksineen. Uudet yhteistyömuodot, kehittyvä teknologia ja muuttuva lainsäädäntö asettavat kuitenkin tekijänoikeudelliselle osaamiselle jatkuvasti uusia vaatimuksia. Kuluneena vuonna työtä teettivät erityisesti verkko-oppimateriaalin tuottamiseen ja opetusta tukevan materiaalin käyttöön liittyvät kysymykset.

Yhteiset koulutustilaisuudet

Teatterikorkeakoulu ja Taideteollinen korkeakoulu järjestivät yhteistyössä 2-3.10.2002 valtakunnalliset opintoasiain päivät, joille osallistui lähes 300 yliopistojen opintohallinnosta vastaavaa. Päivien teema oli sivistystä ja suorituksia. Keskusteluja käytiin ja työpaikkoja järjestettiin mm. opintojen ohjaamisesta, koulutuksen laadusta ja opiskelijoiden hyvinvoinnista.

Tiedotus- ja julkaisu toiminta

Teatterikorkeakoulu-lehti ilmestyi kaksi kertaa. Se oli vuoden 2002 aikana tiedotuskanava myös Teatterikorkeakoulun noin tuhannelle alumnille. Sähköinen tiedotuslehti Viikkis ilmestyi 22 kertaa korkeakoulun www-sivuilla. Esitystoiminnasta tiedotettiin lehdisissä ja korkeakoulun www-sivuilla ja 9 kertaa ilmestyneellä ohjelmistositteellä. Julkaisumyyntiä vahvistettiin liittymällä virtuaalikirjakauppa Granumiin. Rehtori asetti Teatterikorkeakoululle julkaisu toimikunnan ajalle 1.12.2002 - 31.7.2004 koordinoimaan kasvavaa kustannustoimintaa.

Teatterikorkeakoulussa julkaistiin vuonna 2002 seuraavat teokset ja muistiot:

- Tapio Toivanen:
*“Mä en ois kyllä ikinä uskonu ittestäni sellasta”
Peruskoulun viides- ja kuudesluokkalaisten
kokemuksia teatterityöstä.*
Acta Scenica 9
- Pia Houni & Pentti Paavolainen:
Teatteri ja tanssi toimintakulttuureina
Acta Scenica 10
- Soile Rusanen:
*Koin traagisia tragedioita.
Yläasteen oppilaiden kokemuksia ilmaisutaidon
opiskelusta.*
Acta Scenica 11

- Betsy Fisher:
*Creating and Re-Creating Dance
- Performing Dances Related to Ausdruckstanz*
Acta Scenica 12
- Juha-Pekka Hotinen:
*Tekstuaalista häirintää
- Kirjoituksia teatterista, esitystaiteesta*
Elektra 4, Teatterikorkeakoulun ja Liken
julkaisusarja
- Nordiska Magisteråret (NorMa) 1998-1999
och 2000-2001 (2002)
Teatterikorkeakoulun muistioita 3
- Teatterikorkeakoulun vuosikertomus 2001

Tietohallintopalvelut

Tietohallintopalveluissa keskityttiin vuonna 2002 Oodi-opintojärjestelmän käyttöönottoon. Suoritus-tiedot siirrettiin vanhasta järjestelmästä ja järjestelmän käyttö ohjeistettiin siten, että tuotantokäyttö voidaan aloittaa vuoden 2003 alussa.

Tietoturva parannettiin hankkimalla virustorjuntaan palvelinkone, jolla verkon työasemien virustorjunta voidaan hallita keskitetysti ja virustietokannat pitää ajan tasalla. Verkkoon asennettiin myös VPN-keskitin, joka mahdollistaa turvalliset etäyhteydet tiettyihin sisäverkon palveluihin.

Omana tuotekehityksenä kehitettiin kuvapalvelua, joka palvelee tuotantotiedotusta, rekryointipalveluja ja perusopetuksen tarpeita. Kuvapalvelun avulla lehdistön on mahdollista saada kuvamateriaalia korkeakoulun esitysten arvostelujen liitteeksi. Rekryointikäyttöön kuvapalvelu sisältää tietokannan, josta työntekijät voivat hakea sopivia esiintyjä valmistuneista opiskelijoista. Perusopetus voi hyödyntää kuvapalvelua tarvitsemansa kuvamateriaalin osalta. #

Henkilöstö

Vuoden 2002 aikana valmisteltiin Teatterikorkeakoululle uusi henkilöstöstrategia, jossa sovittiin henkilöstöasioiden kehittämisen painopistealueet vuosille 2003-2005. Kehittämisen painopistealueiksi nostettiin henkilöstön rekrytointi, johtaminen, osaaminen, hyvinvoiva ja turvallinen työyhteisö sekä palaute ja palkitseminen. Strategiaan kirjattiin Teatterikorkeakoulun erityispiirteet ja arvot. Henkilöstön rekrytointin osalta tukipalvelut rakennetaan vakinaisen ja pitkäaikaisen henkilöstön varaan. Esitystuotantohuipuissa käytetään joustavasti määräaikaista henkilökuntaa. Rekrytoinneissa pyritään selvittämään ensin korkeakoulun oman henkilökunnan hakkuus ja sopivuus TeaKissa avautuviin uusiin tehtäviin. Laitosjohtajille ja esimiehille pyritään turvaamaan tarpeelliset tiedot ja työvälineet sekä kannustamaan koko henkilökuntaa laaja-alaiseen ja monitaitoiseen osaamiseen. Opettajien pedagogista kouluttautumista tuetaan, kehitetään palaute- ja palkitsemisjärjestelmiä sekä ollaan valmiudessa ottaa käyttöön uudet palkkausjärjestelmät valtakunnallisen tilanteen selkiytyttyä.

Professorien virantäyttömenettelyjä kehitettiin laajentamalla virantäyttäjien valmistelu rehtorin asettamiin työryhmiin, jossa on edustus asianomaiselta laitokselta, mutta myös muusta professorikunnasta. Professorien virat ja niiden haltijat ovat keskeisessä asemassa ja siksi virkojen täyttämiseen osallistuvien määrää haluttiin laajentaa ja samalla lisätä näkemystä Teatterikorkeakoulun virkojen ja tehtävien kokonaisuudesta.

Teatterikorkeakoulussa vakinaistettiin vuoden 2002 alussa useita virkasuhteita. Talouspalveluissa täytettiin vakinaisesti avoimeksi tulleita virkoja.

Vuonna 2002 korkeakoulun uusi hallitus, opetus- ja tutkimusneuvosto ja laitosten johtoryhmät aloittivat uudet kaksivuotiset toimikautensa.

Henkilöstövoimavarat

Vuonna 2002 tehtyjen henkilötyövuosien määrä oli yhteensä 125, josta budjettivaroin 110 (edellisvuonna yht. 126, josta budjettivaroin 107). Hallintoyksikön henkilötyövuosimäärä kasvoi v. 2001 verrattuna; uutta henkilöstöä tuli opintopalveluihin mm. suunnittelija ruotsinkieliselle laitokselle ja määräaikainen sihteeri Oodi-opintosuoritusrekisterin käyttöönottoprojektiin. Huoltopalveluihin perustettiin yksi uusi vahtimestarin virka, koska uuden kiinteistön myötä huoltopalveluille kuuluvien tehtävien määrä lisääntyi ja tuli tarpeelliseksi pidentää kiinteistön aukioloaikoja. Osa henkilötyövuosien lisäyksestä aiheutui jo talossa olevan henkilökunnan siirroista yksiköstä toiseen (mm. tuottajat siirrettiin laitoksilta tuotantopalveluihin osaksi hallintoyksikköä ja myös virtuaaliyliopiston henkilökunta laskettiin henkilötyövuosissa kuuluvaksi hallintoyksikköön). Henkilökunnan vaihtuvuus oli vähäisempää edellisvuoteen verrattuna. Eniten henkilökuntaa suhteessa koko yksikön kokoon vaihtui henkilöstöpalveluissa, tiedotuksessa ja huoltopalveluissa.

Pääosa Teatterikorkeakoulun henkilökunnasta on virkasuhteisia ja kokoaikaisia. Miesten osuus henkilökunnasta on 38 % (v. 2001 39 %). Valtion budjettitalouden henkilöstöstä v. 2001 miehiä oli 52 % ja naisia 48 %.

Laskennallisen sivutoimisen tuntiopetuksen määrä perusopetusta antavilla laitoksilla budjettirahoituksella oli 24,6 htv (v. 2001 16,6 htv) Aikuiskoulutuksen laskennallisen sivutoimisen tuntiopetuksen määrä oli budjettivaroin 0,4 htv (vuonna 2001 0,6 htv) ja ulko-

puolisella rahoituksella 6,6 htv, josta avoimen yliopiston osuus oli noin 3,8 htv eli yhteensä aikuiskoulutuksessa tehtyjä henkilötyövuosia oli vuonna 2002 7 htv, mikä on edelleen vähemmän kuin edellisenä vuonna (v. 2001 8,8 htv).

Ikä ja koulutus

Henkilökunnan keski-ikä Teatterikorkeakoulussa on edelleen sama kuin edellisvuonna eli 42,8 vuotta. Se on lähellä valtion yleistä keski-ikää, joka oli v. 2001 42,4 vuotta. Naisten ja miesten keski-ikässä Teatterikorkeakoulussa ei ollut suuria eroja: naisten keski-ikä oli 42,5 vuotta ja miesten 43,3 vuotta.

Suurin ikäryhmä Teatterikorkeakoulussa on 40-44 -vuotiaat. Valtion budjettitalouden henkilöstön suurin ikäryhmä vuonna 2001 oli 45-49 -vuotiaat ja Suomen koko työllisen työvoiman 50-54 -vuotiaat.

Vuonna 2002 Teatterikorkeakouluun päätoimisessa palvelussuhteessa olevan henkilökunnan koulutusaste oli tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan 4,7, mikä vastaa lähinnä alinta korkea-astetta ja on hieman alempi kuin edellisinä vuosina (vuonna 2001: 4,84 ja 2000: 4,99). Koko valtion budjettitalouden henkilökunnan vastaava luku vuonna 2002 oli 5,0.

Henkilöstön kehittäminen ja kouluttaminen

Teatterikorkeakoulun järjestämä sisäinen koulutus oli paljolti kiinteistön käyttöön liittyvää mm. tulityö-, palovartija-, paloilmajärjestelmä- ja ensiapukoulutusta. Sisäistä koulutusta järjestettiin myös esittelymenettelystä. Uutta henkilökuntaa perehdytettiin paitsi omiin työtehtäviin myös Teatterikorkeakouluun organisaationa. Tekijänoikeuskoulutusta järjestettiin

Henkilötyövuodet vuosina 1998-2002¹

	1998	1999	2000	2001	2002	2002 Naiset	2002 Miehet
Opetushenkilökunta	37	31	31	31	31	59 %	41 %
Muu henkilökunta	112	118	110	95	94	63 %	37 %
laitokset	15	14	14	8	6	83 %	17 %
Teakon		7	6	6	4	24 %	76 %
kirjasto	5	5	5	5	4	85 %	15 %
aikuiskoulutuskeskus	35	28	20	11	7	79 %	21 %
opetusteatteri	23	22	23	23	22	34 %	66 %
hallintoyksikkö	34	42	42	42	51	72 %	28 %
(sis. tied. ja virtuaaliyliop.)							
Yhteensä	157	149	141	126	125	62 %	38 %
josta budjettivaroin	120	112	130	107	110		

¹ Henkilötyövuosiin ei sisälly kohtalaisen runsaslukuista joukkoa Teatterikorkeakoulussa työsuhteisina työskenteleviä, lähinnä taiteilijoiden eläkelain piiriin kuuluvia henkilöitä, joiden työaikaa ei ole määritelty, vaan he työskentelevät urakkaluontoisesti (ohjaus, lavastus, puvustus) kokonaispalkalla

yhteistyössä muiden taideyliopistojen kanssa. Vuonna 2002 osallistuttiin myös yksittäisiin, ulkopuolisten koulutusten järjestäjien koulutusohjelmiin/tilaisuuksiin mm. HAUSissa ja Tieto-Enatorissa. Opetusteatterin, opintopalveluiden ja hallintoyksikön esimiehet osallistuivat rehtorien neuvoston järjestämään yliopistojen strategia (EQFM ja BSC) koulutukseen. Omaehtoista kielikoulutusta tuettiin vähäisessä määrin. Opetus- ja opintopalveluiden henkilökuntaa osallistui taidekorkeakoulujen yhteiseen pedagogiseen koulutukseen. Opetusteatterin kehittämishanke käynnistyi syksyllä 2002. Opetusteatterin henkilökunnalle järjestettiin työnohjausta kerran kuukaudessa. Kehittämishankkeen tavoitteena oli luoda yhteisvoimin yhteisvastuullinen keskusteleva työyhteisö. Projektin yhteydessä selvitettiin mm. eri osastojen työn kuormittavuutta, eri työtehtävien vastuita ja esimiestoimintaa ja pyrittiin lisäämään yhteisöllisyyttä.

Vuonna 2002 henkilöstön koulutukseen käytettiin 39 000 euroa (ei sisällä koulutusajan palkkoja), mikä on noin 312 euroa henkilötyövuotta kohden. Vuonna 2001 summa oli 29 000 euroa (n. 227 euroa henkilötyövuotta kohden) ja vuonna 2000 vastaavat luvut olivat 38 700 euroa (n. 276 euroa henkilötyövuotta kohden).

Vakinaista ja vaihtuvaa

Teatterikorkeakoulussa on aina ollut runsaasti määräaikaista produktioissa työskenteleviä henkilöitä ja opetusvirat täytetään pääsääntöisesti viideksi vuodeksi. Vakinaisiin virkoihin palkatuista henkilöistä (ei sisällä opetushenkilökuntaa) poistui palveluksesta vuonna 2002 henkilökuntaa 7 kpl; (5,6% henkilötyövuosista) kun vastaava luku vuonna 2001 oli 11 henkilöä; (8,7 % henkilötyövuosista). Määräaikaista opetushenkilökunnasta 4 henkilön (13% opetushenkilökunnasta) palvelussuhde päättyi, kun edellisenä vuonna palveluksensa päätti vain kaksi (6,45 %) opetushenkilökuntaan kuuluvaa. Teatterikorkeakoulussa aloitti vuonna 2002 kolme uutta professoria. Professorin virkoja on kaikkiaan 10 kpl kaikista

virroista. Osa-aikaeläkkeellä oli vuonna 2002 kolme henkilöä.

Työllistämisarvoin palkatun henkilökunnan määrä väheni edelleen ollen enää 0,8 henkilötyövuotta (vuonna 2001/2, 2000/3,5, 1999/9,5 htv).

Yhteistoiminta, työsuojelu ja työkyky

Henkilöstön ja työnantajan välistä yhteistoimintaa ja työsuojelukysymyksiä varten oleva yhteistoimintaneuvosto kokoontui viisi kertaa. Tärkein yhteistoimintaneuvostossa käsitelty asia oli uusi henkilöstöstrategia. Isoja työsuojelullisia kysymyksiä ei nousut esiin vuonna 2002, lähinnä muutamia tiloihin liittyviä työsuojelullisia kysymyksiä parannettiin; mm. rakennettiin suojaseinät runsaasti käytössä olevan 3. kerroksen kopiokoneen ympärille meluhaittojen ehkäisemiseksi, tehostettiin ilmastointia, henkilökunnalle osoitettiin uusi virkistyshuone ja opettajakunnan oman seinillä eristetyn virkistystilan rakentaminen käynnistettiin. Työsuojeluorganisaation jäseniä osallistui ensiapukoulutukseen.

Vuoden 2002 aikana jatkettiin psykologi Pekka Saurin henkilökunnalle ja opiskelijoille tarkoitettua työnohjaustyyppistä vastaanottoa. Kävijämäärät vastaanotolla olivat vähentyneet vuoteen 2001 verrattuna. Tämä sekä myös työterveyshuollosta tulleet viestit (mm. sairauspoissaolojen väheneminen) kertovat työyhteisön henkisen hyvinvoinnin lisääntymisestä. Henkilökunta ja opiskelijat ovat sopeutuneet uusiin toimitiloihin ja suhtautuvat positiivisesti uuden talon tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Opetusteatterin teknistä henkilökuntaa osallistui Kelan järjestämään Teatterikorkeakoulun, Helsingin ja Oulun kaupunginteattereiden tekniselle henkilökunnalle suunnattuun Aslak-kuntoutukseen. #

MINUN POIKANI TARINA
Ohjaus | Tuomas Timonen
Kuva | Santeri Tuori

Talous ja tilinpäätös

Teatterikorkeakoulun menot vuonna 2002 olivat yhteensä 10,8 miljoonaa euroa. Suurimmat menoerät olivat palkkauskustannukset 6,0 M€ (55 % kokonaismenoista) ja kiinteistömenot 3,0 M€ (28 %). Teatterikorkeakoulun kokonaismenot pysyivät edellisvuoden tasolla.

Teatterikorkeakoulun menoista katettiin opetusministeriön rahoituksella 89 %. Loput menoista rahoitettiin asiakasrahoituksella (8 %) ja muulla ulkopuolisella rahoituksella (3 %), muu ulkopuolinen rahoitus muodostui mm. Suomen Akatemialta saadusta rahoituksesta.

Teatteritekniikan konsultoinnin palveluyksikkö Teakon tuotti maksullisen toiminnan tuloista 53 % ja ai-

Teatterikorkeakoulun menot 2002

TULOSALUEKOHTAISET KUSTANNUKSET 2002 (1000 €)

Tulosalue	OPM RAHOITUS				KOKO RAHOITUS			
	2002	%	2001	%	2002	%	2001	%
KOULUTUS	8 209	84 %	8 380	85 %	8 946	81 %	9 059	85 %
Perustutkintokoulutus	8 136		7 508		8 212		7 548	
Aikuiskoulutus	73		872		734		1 475	
TUTKIMUS	974	10 %	837	9 %	1 078	10 %	879	7 %
Jatkotutkintokoulutus ja tutkim.	810		680		914		722	
Muu tutkimus	164		157		164		157	
TAITEELLINEN TOIMINTA	133	1 %	165	2 %	135	1 %	163	1 %
YHTEISKUNNALLISET PALVELUT	463	5 %	436	4 %	914	8 %	1 036	7 %
YHTEENSÄ	9 779	100 %	9 815	100 %	11 073	100 %	11 137	100 %

kuiskoulutusyksikkö 34 %. Teatterikorkeakoulun muiden yksiköiden maksullinen toiminta tuotti 13 % tuloista, muu maksullinen palvelutoiminta koostui pääosin tila- ja laitevuokrauksesta. Teatterikorkeakoulun maksullinen toiminta vuonna 2002 oli ylijäämäistä, ja sen nettotulot olivat vajaat 155 000 €.

Teatterikorkeakoulun toiminta on edelleen peruskoulutuspainotteista ja suurin osa Teatterikorkeakoulun kiinteistä kustannuksista (vakinaisen henkilökunnan palkat, tilakustannukset) sitoutuu peruskoulutus-ohjelmien toteuttamiseen. Teatterikorkeakoulun panostus jatko-opintoihin näky tutkimuksen tulosalueen suhteellisen osuuden kasvuna vuodesta 2001. Taiteelliseen toimintaan ei sisälly perus- ja jatko-tutkintoihin liittyvä taiteellinen toiminta, mikä muodostaa valtaosan yleisölle tarjottavasta taiteellisesta

toiminnasta. Opetushenkilökunnan oma taiteellinen toiminta tapahtuu pääosin virkavapauksien aikana, joten sitä ei ole otettu huomioon korkeakoulun taiteellisen toiminnan tulosaluekohtaisissa kustannuksissa.

Korkeakoulun tilat

Teatterikorkeakoulu toimi vuonna 2002 pääasiassa uudessa toimitalossaan Helsingissä; valo- ja ääni-suunnittelun laitos toimii kuitenkin edelleen Tampereella. Helsingin esitystilat sijaitsevat uudisrakennuksessa, Tampereella esitystilana toimii Eino Salmelaisen näyttämö. Kaikki teatterikorkeakoulun hallussa olevat tilat (18 900 m²) ovat vuokratiloja ja kiinteistö-kustannukset vuonna 2002 olivat kolme miljoonaa euroa. #

TEATTERIKORKEAKOULUN TILINPÄÄTÖSERITTELY VUOSINA 2001-2001 (1000 €):

	2001	2002	%
KOKONAISMENOT			
Palkkaukset	5 721	5 999	55,4
Matkustusmenot	266	295	2,7
Aineet ja tarvikkeet	399	410	3,8
Vuokrat	2 716	2 754	25,4
Ulkopuoliset palvelut	1 036	929	8,6
Investoinnit	612	302	2,8
Apurahat ja muut menot	100	142	1,3
Menot yhteensä	10 849	10 831	100,0
RAHOITUS			
Määrärahat			
Toimintamenomäärärahat	9 053	9 091	77,9
Muu opetusministeriön rahoitus	244	131	1,1
Siirtomäärärahat edelliseltä vuodelta	1 333	1 227	10,5
Asiakasrahoitus	1 476	889	7,6
Muu kotimainen ulkopuolinen rahoitus	86	321	2,7
Kansainvälinen rahoitus	0	0	0,1
Rahoitus yhteensä	12 191	12 191	100,0

"ELDSJÄLAR, IRRBLOSS OCH F.D. FLAMMOR"

Regi | Erik Söderblom

Bild: Hanna-Kaisa Hämäläinen

År 2002

Antalet professorer vid Teaterhögskolan steg till elva då den första professorn i ljuddesign (Juhani Liimainen) tillträdde år 2002. Också professuren i skådespelarkonst blev besatt (Vesa Vierikko) liksom även professuren i konstforskning (Pentti Paavolainen). Dessutom utnämndes professorn i dramatiskt författarskap och dramaturgi. Den nya professorn (Harri Virtanen) tillträdde i början av år 2003.

Av dessa fyra befattningar blev två besatta genom kallelse- och två genom ansökningsförfarande. Likaledes förnyades processen vid val av professorer - tjänsteområdet, tillsättningsprocessen, högskolans förväntningar och också den kallade personen vid kallelseförfarandet diskuterades på en bredare basis än tidigare. En professor är en central kraftresurs för ett universitet och rekryteringen av en professor en högst avgörande åtgärd. Han är inte endast den pedagogiska och konstnärliga ledaren inom sitt eget område utan vid ett litet universitet väntar man sig också att han gör en betydande insats då det gäller det gemensamma utvecklingsarbetet.

Målen för grundutbildningen och den postgraduala utbildningen uppnåddes. Det virtuella universitetet fick en god start. Teaterhögskolans upphovsrättsliga och kontraktspraxis bringades i överensstämmelse med tidens krav. Konsthögskolornas gemensamma ombudsman för upphovsrättsliga frågor inledde sitt arbete. Högskolan fick en ny personalstrategi. Teaterhögskolan framstår för närvarande som en ändamålsenlig, i grunden sund organisation, som kan prestera de nödvändiga resultaten inom alla sektorer - och som inom utbildningen och den konstnärliga verksamheten också på ett glädjande sätt förmår överträffa sina mål.

Teaterhögskolan producerar fortlöpande ett mycket stort antal föreställningar. Det är inte att undra på

att kvaliteten, målen och resurstilldelningen utgör en ständig källa till bekymmer. Nya medel att få problemen under kontroll är den i början av år 2002 grundade producentenheten och den senare under året tillsatta ordinarie direktionen för produktionen. Teaterhögskolans pedagogik har alltid utgått från scenframställningen och kommer säkert också i fortsättningen att hålla fast vid denna tradition. Men allmänt taget tycktes åsikten vara den att antalet produktioner nu har nått sitt tak. Det finns inte möjlighet att öka dem längre, snarare tvärtom. Däremot finns det skäl att förbättra kvaliteten och verksamhetsidén.

Vuxenutbildningen bidrar fortfarande sin tid. Lovande är att den har blivit ämne för diskussion på riksplanet, att de problem som Teaterhögskolan så smärtsamt fått erfara har blivit erkända som problem inom hela universitetsväsendet och att den politiska vilja som är nödvändig för att korrigera situationen har börjat göra sig gällande i riksdagen. Det lovar att slutet på interimspanen också för vuxenutbildningens del vid Teaterhögskolan redan börjar skönjas.

År 2002 tog universitetens resursutveckling äntligen en positivare vändning. Det var en god nyhet också för Teaterhögskolan och gör det lättare för oss att förhålla oss optimistiskt till framtiden: där väntar t.ex. förändringen av examensstrukturen till att motsvara en tvåstegsmodell som en följd av Bologna-processen. I det sammanhanget räcker det inte att ha som mål att fördela det nuvarande undervisningsstoffet under nya rubriker. I stället måste Teaterhögskolans hela utbildning, dess mål och metoder undergå en djuplodande analys och reform.

Glädjen över universitetens resursutveckling grumlades dock av tillståndet för de konstområdets del

som högskolan representerar. Det offentliga stödet till teatern och dansen trampade på stället, i praktiken gick det rentav tillbaka. Situationen är speciellt förgärlig för dansens del. Den finländska nutida dansen genomlever ett kreativt och dynamiskt skede. Den står på en hög nivå, den har blivit mycket internationell och syns på de europeiska arenorna. Den utbildningsinsats som gjorts vid Teaterhögskolan har i detta sammanhang varit en central faktor. Man skulle unna dansen att i fortsättningen få del av kulturanslagen. Därmed skulle de konstnärer som Teaterhögskolan utbildat få de resurser för sitt arbete som de gjort sig förtjänta av och deras nationellt betydande insats skulle inte komma att kosta dem själva skjortan. #

Lauri Sipari

Rektor

“ELDSJÄLAR, IRRBLOSS OCH F.D. FLAMMOR”, Regi | Erik Söderblom, bild | Hanna-Kaisa Hämmäläinen

Strukturell och funktionsmässig utveckling

År 2002 gjorde sig Teaterhögskolan slutgiltigt hemmastadd i sina nya utrymmen. De sista garanti-inspektionerna av byggnaden utfördes då, liksom de reparationer och anskaffningar vilka inspektionerna förutsatte.

Högskolan började utveckla det strategiska tänkandet, ledningen och förmännens arbete. Representanter för högskolans personal deltog i en utbildning om medlen för strategisk ledning (BSC & EFQM). Utbildningen arrangerades av rektorernas råd, Konstindustriella högskolan och Vasa universitet. Dessutom utvecklades arbetet i ledningsgruppen och genom det s.k. förmansforumets möten stöddes förmännen för förvaltningsenheten, biblioteket, undervisningsteatern samt informationen. Under året inleddes en diskussion om förnyelse av Teaterhögskolans strategier och nu utarbetades Teaterhögskolans nya personalstrategi för åren 2003-2005. På hösten fattades beslut om att BSC-medel (balanserad ledning) tas i bruk i framtiden samt att resurser tilldelas för inrättandet av en ny tjänst vars innehavare skall utveckla verksamheten med betoning av helheten. I Teaterhögskolan utarbetades en strategi för hållbar utveckling åren 2004-2008.

I Teaterhögskolan tillsattes en arbetsgrupp med uppgift att utreda möjligheterna att grunda en institution för teaterkonst, dvs. en sammanslagning av institutionerna för skådespelarkonst, regi och dramaturgi. Vidare tillsattes en arbetsgrupp för att utreda bl.a. öppna universitetets tyngdpunktsområden, relationen mellan öppna universitetets utbildningsutbud och Teaterhögskolans avgiftsbelagda fortbildning och relationen mellan öppna universitetet och virtualuniversitetet.

Produktionstjänsterna

En enhet för produktionstjänster vilken är underställd förvaltningstjänsterna grundades 1.1.2002. Produktionstjänsterna verkar i nära samarbete med institutionerna och informationen och producerar de dans- och teaterproduktioner som ingår i utbildningsprogrammen liksom de konstnärliga program som ansluter sig till Teaterhögskolans övriga evenemang. Produktionstjänsterna sysselsätter fyra producenter.

På sommaren grundades en direktion för arbetet med föreställningarna med uppgift att vara högsta beslutande förvaltningsorgan. Rektorn utsåg medlemmarna för tvåårsperioden 1.8.2002-30.7.2004. Direktionen började sin verksamhet i augusti med att godkänna reglerna för klassificering av produktioner och direktiv för bokning av produktioner samt med att fatta beslut om höstens produktioner.

Placeringen och användningen av arkivmaterialet

År 2002 flyttade Teaterhögskolan Finlands Teaterskolas arkiv för åren 1943-1979, Finlands Teaterskolas understödsaktiebolags arkiv för åren 1943-1980 samt Svenska Teaterskolas arkiv för åren 1963-1980 från Konstindustriella högskolan till Nationalarkivet. Vidare slöts ett avtal om fortsatt förvaring i Konstindustriella högskolan av det material från universitetstiden som redan befinner sig där och om de forskartjänster som Konstindustriella högskolan kan ställa till förfogande. #

Kvalitet och utvärdering

Den svenskspråkiga institutionen för skådespelarkonst, spetsenhet för högkvalitativ utbildning 2001-2003

Den svenskspråkiga institutionen har, tack vare utnämningen till spetsenhet för högkvalitativ utbildning, fått ekonomiska tilläggsresurser. Dessa har institutionen främst satsat på utbildningen av pedagoger för att kompetenta lärare skall finnas att tillgå också i framtiden. Institutionen har också stött en studerandes postgraduala utbildning genom en produktion som utgör den konstnärliga delen av ett licentiatarbete.

Institutionen grundade hösten 2002 en pedagoggrupp som består av elva yrkesverksamma skådespelare. Institutionen stöder medlemmarna i deras ansträngningar att utveckla sin pedagogiska förmåga. De får möjlighet att delta i kurser, följa med undervisningen inom institutionen och delta i workshoppar och seminarier så väl i hemlandet som utomlands.

Institutionens talpedagog deltog i augusti i en teaterfestival arrangerad på Färöarna och i de nordiska talpedagogernas seminarium i Stockholm i oktober.

Utvärdering av det Nordiska Magisteråret (NorMa) 1998-1999, 2000-2001

Magisteråret vid den svenskspråkiga institutionen för skådespelarkonst kallas NorMa. Till NorMa antas förutom de egna studerandena också 3-6 nya studerande från de övriga nordiska länderna genom inträdesprov. NorMa arrangerades för första gången läsåret 1998-1999. Det andra NorMa året inföll 2000-2001 och det tredje började på hösten 2002. I december 2002 slutfördes utvärderingsrapporten över de två första NorMa-åren.

Av utvärderingsrapporten framgår att NorMa enligt studerandena har varit framgångsrikt. Ett av de pedagogiska målen med NorMa är att det fjärde

studieåret som varit fokuserat på produktion förnyas så att forskning och experiment får mer rum och processen i sig, inte resultatet blir det viktiga. Året har delats in i olika långa delkurser under vilka man strävar att fördjupa arbetet på scenen utgående från olika teman. De delkurser under vilka man enligt studerandena lyckades uppnå dessa mål rönste också mest uppskattning.

Andra utvärderingsprojekt

Teaterhögskolan, Åbo Handelshögskola och Svenska Handelshögskolan kom överens om att våren 2003 gemensamt arrangera en utbildning som skulle följa EFQM:s kvalitetskriterier och efter det genomföra en utvärdering (benchmarking).

Teaterhögskolans pedagogiska utvecklingsgrupp planerade att inleda ett omfattande pedagogiskt utvärderingsprojekt våren 2003. Avsikten är att gruppen genom att intervjua ca 60 studerande och 20 lärare skall utvärdera läroplanernas mål och hur väl de förverkligas.

Utveckling av undervisningen

Prorektorn i samarbete med professorerna svarar för utvecklingen av grundutbildningen. Den pedagogiska utvecklingsgruppen fortsatte sitt arbete under prorektorns ledning. De frågor som kom fram i den totala utvärderingen uppfattades fortfarande som viktiga, bl.a. att utveckla lärarnas pedagogiska färdigheter, att utveckla nya undervisningsmetoder och skapa ett system för feedback och kvalitetskontroll.

Arbetsgruppen för utveckling av undervisningen uppställde som sitt mål att forska i de nya möjligheter som läroplanerna skulle kunna erbjuda, vara med och dra upp linjerna för högskolans kultur-, konst- och utbildningspolitik, inleda en systematisk kartläggning och omorganisering av skolans konstnärliga verksamhet och dryfta och utforma konstundervisningen. Det

är viktigt att begrunda hur konstundervisningen kan och bör analyseras, hur inläringen kan göras mer effektiv och mångsidig och hur kvalitet inom konsten och undervisningen kan mätas över huvud taget. År 2002 har arbetsgruppen för utveckling av undervisningen förutom evaluering ägnat sig åt examensreformen och de nya utmaningar som examenssystemet i två steg bjuder.

De valfria studierna, gemensamma för alla studerande, vilka inleddes i januari 2001 arrangerades år 2002 i augusti och december under två veckors tid. Mängden valfria studier ökade inom samtliga utbildningsprogram. Samplaneringen och -undervisningen utvecklades också i övrigt. En annan viktig utmaning för läroplansarbetet var att stöda de studerandes självständighet och stärka de personliga valmöjligheterna.

Högskolepedagogik

Målet för konsthögskolornas gemensamma högskolepedagogik, Taikopeda, är att hjälpa lärarna att utveckla sin undervisning och förnya sin pedagogik samt att stärka samarbetet mellan de olika konstformerna. Högskolepedagogiken är ett centralt medel med vilket man kan stöda utvecklingen av undervisningen och inläringen vid konsthögskolorna.

Den undervisning i konsthögskolepedagogik som inleddes hösten 2001 i samarbete med de övriga konsthögskolorna fortsatte med en gemensam studiehelhet på 15 studieveckor. Helheten består av tre delkurser. I den första delkursen som gällde träning för pedagogiskt ledarskap (5 sv) deltog 32 lärare från olika konsthögskolor. Under delkursen genomförde deltagarna ett utvecklingsprojekt för sin egen undervisning och sammanställde en egen undervisningsportfölj. Vidare ingick i delkursen fyra gemensamma studiedagar och grupparbeten under tiden mellan de gemensamma studiedagarna. I den andra delkursen i grundläggande pedagogik (5 sv) deltog 31 lärare från olika konsthögskolor. Under åren 2001 och 2002 utarbetades ett nytt Taikopeda-projektförslag som undervisningsministeriet beviljade ett specialanslag. Också konst- och kultursektorn inom yrkeshögskolan Stadia medverkar i det nya projektet.

År 2002 ordnades två pedagogiska seminarier kring aktuella teman. I seminarierna deltog 80 lärare från de olika konsthögskolorna. Dessutom deltog lärare i Peda-forums vårdagar i Tammerfors och i möten för kontaktpersoner i Tammerfors och Helsingfors.

Teaterhögskolans virtualuniversitet

I november år 2002 godkände Teaterhögskolans undervisnings- och forskningsråd en strategi för användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen vilken utarbetats inom högskolan. Strategin har publicerats på adressen www.teakfi/virtuaali.

Virtualundervisningen som inletts av Teaterhögskolans öppna universitet utvidgades år 2002 till att omfatta också kurser inom grundutbildningen. En av dessa kurser förverkligades i samarbete med olika universitet.

År 2002 förverkligade Teaterhögskolans virtualuniversitet sex nätkurser som samlade totalt 133 studerande. I de flesta nätkurserna ingick också närundervisning. De tekniska undervisningsplattformarna som användes var Konstindustriella högskolans FLE3 samt det s.k. "gula lapparnas program" som utvecklats av den statsvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet.

År 2002 bestod innehållet i Teaterhögskolans nätundervisning av:

- studier i teater- och danskonstens historia,
- studier i teaterns och dramats pedagogik,
- ämnen i anslutning till manusförfattande och dramaturgi,
- sidor för lärarnas nätverk,
- en bildbank på nätet.

I den riksomfattande utbildningen för utbildare TieVie 10 sv deltog år 2002 två personer. En lärare deltog i kursen i tillämpning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen 5 sv. #

Grundutbildning

I grundutbildningen ägnades särskild uppmärksamhet åt att göra kandidatexamen klarare, att följa upp hur studierna framskred och att öka samarbetet mellan institutionerna.

Samarbetet mellan institutionerna intensifierades genom samplanering varvid studiernas valfrihet kunde göras ännu smidigare än förut. Sättet att arrangera de gemensamma valfria studierna fick fasta former och studierna var mycket populära. De studerandes självstyrda studier stöddes genom tutorverksamhet som utövades både av lärare och också studerande.

Val av studerande

År 2002 sökte 1 662 personer till Teaterhögskolan, av dem sökte 154 direkt till programmen för magisterutbildning. Antalet antagna var 89 (5,4 %). Antalet antagna steg med 11 jämfört med föregående år. Av de sökande var 30,6 % män, av de antagna 40,4 %.

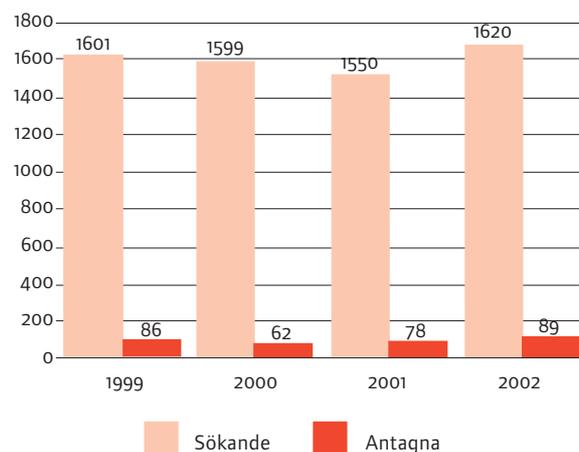
Inträdesprovet, som arrangeras i etapper, testar förutom konstnärlig begåvning den sökandes moti-

vation och förmåga till långsiktigt arbete och därmed lämpligheten för högskolestudier och konstnärsyrket. I och med att förhandsuppgifterna har gjorts mångsidigare har antalet sökande klart minskat. I inträdesprovet till institutionen för dans- och teaterpedagogik användes också psykologiska lämplighetstest. Det svåra är att redan i inträdesprovets inledande skede ur den stora skaran sökande vaska fram den grupp potentiella studerande som man i proven borde koncentrera sig på. På basis av resultaten från högskolans totalutvärdering anses emellertid de nuvarande inträdesproven vara ändamålsenliga.

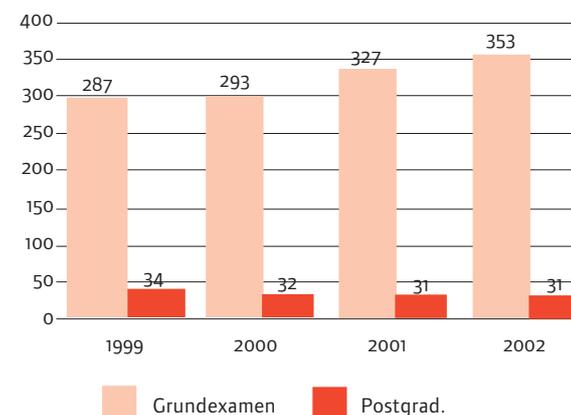
Antalet studerande

Antalet studerande vid Teaterhögskolan steg med ca 25 jämfört med året innan. De årliga variationerna i antalet studerande är en följd bl.a. av att vissa av studieprogrammen inte antar nya studerande varje år. I december 2002 hade Teaterhögskolan 353 inskrivna studerande för grundexamen. Antalet personer som idkade fristående studier var 9.

Sökande och antagna 1999-2002

Antal grundexamens- och postgraduala studerande 1999-2002

Examina

Magisterexamen avlades av 46 personer. Av de studerande som inledde sina studier år 1997 avlade 64,3 % sin examen på fem år. Tre studerande avlade kandidatexamen. Förutom den obligatoriska kandidatexamen i dans avläggs få kandidatexamina. Variationerna i antalet avlagda examina är till en del en följd av att alla studieprogram inte antar nya studerande varje år.

År 2002 var priset för en magisterexamen avlagd vid Teaterhögskolan 177 000 euro.

Många av utbildningsprogrammen vid Teaterhögskolan visar upp korta studietider på 4-5 år, främst tack vare den kursformade undervisningen. Inom utbildningsprogrammen med mindre kursbundna studier förefaller också studietiderna att bli längre: exempelvis avlägger majoriteten av studerandena i utbildningsprogrammen för skådespelarkonst (finsk- och svenskspråkig) sin magisterexamen på fem år, medan t.ex. den genomsnittliga studietiden bland dramaturgstuderandena är klart längre.

Inom flera av Teaterhögskolans institutioner har det konstaterats att det tar lång tid att utbilda sig till konstnär. Att utbilda sig innebär också att leta efter sitt eget konstnärskap och under denna sökprocess kan studieveckor komma att samlas mer än planerat.

Den genomsnittliga studietiden för högre examina (160 sv) och den genomsnittliga omfattningen av examina åren 2000-2003

	2000	2001	2002
Studietid (år)	5,5	5,6	6,4
Omfattning (sv)	172,4	168,6	173,4

Antalet högre examina i relation till undervisningspersonalens storlek åren 2000-2002

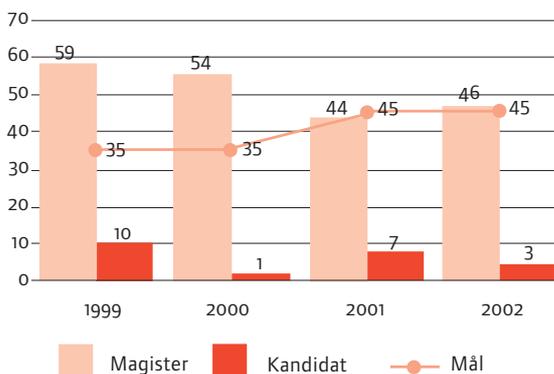
	2000	2001	2002
	1,7	1,4	1,5

Sysselsättning

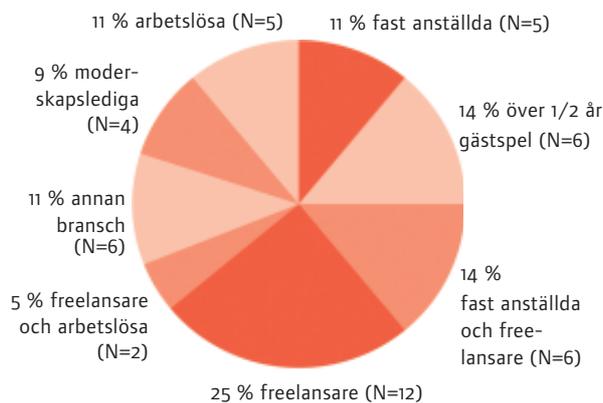
Teaterhögskolan följer årligen systematiskt med hur de utexaminerade placerar sig på arbetsmarknaden. Enligt en utredning gjord i mars 2002 var, av de år 2001 och år 1997 utexaminerade magistrarna som besvarat enkäten, 16 % arbetslösa arbetssökande medan 60 % var sysselsatta.

Av de skådespelare som utexaminerades våren 2002 tog ett betydande antal (8 personer) fast anställning, dvs. fast 12 årig anställning utanför huvudstadsområdet. Av de år 2001 utexaminerade tog endast

Kandidat- och magisterexamina i teater- och danskonst 1999-2002

Placeringen av magistrarna utexaminerade från Teaterhögskolan år 2002

Omfattar åren 1997 och 2001 utexaminerade magistrar (N=44).
Sysselsättningssituationen 28.3.2002.Svarprocent 43 %.

två fast anställning utanför huvudstadsområdet. Det ser med andra ord ut som om skådespelarnas intresse för och vilja att arbeta över hela landet igen skulle ha vaknat.

Arbetsförmedling

Teaterhögskolans rekryteringstjänst försöker främja sysselsättningen för dem som utexamineras också genom arbetsförmedlingstjänster. Antalet uppdrag som rekryteringstjänsten har förmedlat har ökat kraftigt under det gångna året. År 2002 förmedlades sammanlagt 270 uppdrag, då antalet förmedlade uppdrag år 2001 var 161. Av de år 2002 förmedlade uppdragen var 118 fasta, över halvåriga anställningar.

Tauno - en ny riksomfattande Internettjänst

Teaterhögskolan och Teater- och Mediearbetarna i Finland r.f. har under år 2002 förberett en ny rekryteringssite Tauno på Internet vilken omfattar teater, dans och film. Den nya siten kommer att stå för riksomfattande tjänster för såväl arbetstagare som arbetsgivare över hela riket. Tauno består av tre tjänster: anslagstavla, ansökningsdatabas och presentationssidor. Alla utexaminerade magistrar från Teaterhögskolan liksom också alla medlemmar i Teater- och Mediearbetarna i Finland r.f. vilka arbetar i egenskap av konstnärer i de ca 6 000 yrken som förbundet representerar kan anmäla sig som arbetsökande till siten. Tjänsten öppnades i mars 2003.

Praktikstöd

Teaterhögskolan har stött de studerandes praktik i arbetslivet med 22 800 euro. Stödet fördelade sig på 20 praktikperioder och 26 studerande fick motta stöd. Praktikstödet per studerande varierade mellan 0,5 och 2 månader. #

Internationell verksamhet

I enlighet med Teaterhögskolans gällande internationaliseringsstrategi odlar Teaterhögskolan kontakter över hela världen vilket berikar dess verksamhet och främjar det finländska konstlivet. Den internationella verksamheten är mångsidig och kontakterna värderas speciellt på basis av deras kvalitet.

År 2002 var Teaterhögskolans internationella samarbete aktivast inom närområdena (Baltikum, Ryssland och de nordiska länderna) och i Västeuropa. Teaterhögskolan deltog aktivt såväl i Europeiska unionens som Nordiska ministerrådets utbytesprogram för studerande och lärare. Våren 2002 förverkligades den första delen av "Joined Voices in Theatre Education"; ett samarbetsprojekt mellan Teaterhögskolan och teaterskolorna i Tallin och Luleå. Nordiska ministerrådet beviljade projektet fortsatt stöd också för åren 2002-03 ur Nordiska ministerrådets stipendiefond för Baltikum och nordvästra Ryssland. Intensivkursen "On Utopias" arrangerades i Helsingfors i juni av utbildningsprogrammets för teori och forskning i scenframställning (Estaitte) i samarbete med universiteten i Frankfurt och Middlesex. Sokrates/Erasmus-programmet beviljade stöd för intensivkursen. Dessutom koordinerade Teaterhögskolan fortsättningsvis FIRST-programmets nätverk för studerandeutbyte vilket omfattar många konstområden där samarbetsparter är konsthögskolor i Finland och S:t Petersburg.

Studerande från Teaterhögskolan deltog i intensivkurser som delvis finansierats av Sokrates och UNESCO i bl.a. Litauen, Nederländerna och Rumänien. Produktioner från Teaterhögskolan deltog också i tre festivaler (Amsterdam/D, Warszawa/Estaitte, Nordiska teaterfestivaler/S och VÄS). Teaterhögskolan var partner i "Transmission"-projektet som fick finansiellt stöd av Sokrates/Grundtvig-programmet. Koordi-

nator för projektet var Royal National Theatre i London.

Rektorn ställde för första gången i Teaterhögskolan ett särskilt anslag på 10 000 euro till förfogande för Teaterhögskolans internationella verksamhet. Av anslaget beviljades stöd för en workshop, deltagande i sommarskolan, arrangemang av en intensivkurs, festivalresor, utbytesstudier och en studieresa för lärarna. Teaterhögskolans nya internationella broschyr utarbetades i samarbete med informationen. En broschyr om hur man söker sig utomlands för studier och en ACTS-handledning utgiven av VÄS uppdaterades med stöd från Sokrates/Erasmus-programmet.

År 2002 deltog 4 studerande (1 %) i studentutbyte som varade längre än tre månader. 17 studerande (4,8 %) deltog i studier eller praktik utomlands som varade minst två veckor. Av lärarna åkte 13 (36 %) utomlands för att undervisa, på studieresa eller för att utöva konst. Men av dessa var enligt KOTA-kriterierna emellertid endast 5 resor mer än två veckor långa. Den minimitid som undervisningsministeriet har fastställt för internationellt studentutbyte,

3 månader av oavbrutna studier utomlands, lämpar sig illa för dans- och teaterbranschens utbildning. De naturligaste och livligaste samarbetsformerna utgör 1-2 veckor långa intensivkurser, kortvariga student- och lärarutbyten samt festival- och seminarieverksamhet. Teaterhögskolan tog för sin del emot 3 utländska studerande (över 3 månader) och 26 lärare av vilka 13 personers besök varade mer än 2 veckor.

Antalet utländska studerande för grundexamen har de senaste åren stabiliserats till ca tio vilket är 3 % av antalet studerande för grundexamen. År 2002 var en studerande för grundexamen hemma från Litauen, de övriga kom från de nordiska länderna. Antalet utländska postgraduala studerande vid Teaterhögskolan år 2002 var två.

Undervisningen på främmande språk har ökat något sedan senaste år. År 2001 kom 21 utländska lärare till Teaterhögskolan och år 2002 var de 26. År 2002 ordnades 10 studiekurser på främmande språk (närmast engelskspråkiga) med en sammanlagd omfattning av 34 studieveckor och sammanlagt 386,5 slutförda studieveckor. #

CALIGULA, Regi | Saana Lavaste, bild | Hanna-Kaisa Hämmäläinen

Postgraduala studier och forskning

År 2002 anmälde sig 31 postgraduala studerande till Teaterhögskolan. Det var samma antal som föregående år. Många av Teaterhögskolans postgraduala studerande arbetar i pedagogiska yrken och finansierar sina studier främst med stipendier. Två postgraduala studerande innehade assistenturer vid Teaterhögskolan till 31.7.2002 och en från 1.8.2002. Då högskolan sköt upp besättandet av assistenttjänsterna kunde de sparade medlen finansiera några postgraduala studerandes arbete för högst 6 månader. Tre postgraduala studerande hade betald plats inom forskarskolan VEST.

År 2002 doktorerade två personer i teaterkonst och en i danskonst. Från innehållslig synpunkt sett är det viktigt att båda doktorsavhandlingarna i teaterkonst gällde skolelevers erfarenheter av den teaterverksamhet som faller inom ramen för skolornas grundläggande undervisning. Doktorsavhandlingen i danskonst behandlade dansrekonstruktion och det var fråga om Teaterhögskolans första utländska doktor. Målet som är två doktorer per år överskreds.

Mandattiden för den tidsbundna professuren i teaterforskning utgick i slutet av år 2001. För perioden 2002-2006 söktes professuren i konstforskning av sex sökande av vilka FD Pentti Paavolainen valdes.

Ledningsgruppen för den postgraduala utbildningen dryftade bl.a. den postgraduala utbildningens tyngdpunktsområden och beslöt att effektivisera rekryteringen av postgraduala studerande. Rektorn beslutade att lediganslå fyra assistenturer att sökas och därmed väcktes nya sökandes intresse för Teaterhögskolans postgraduala studier.

Teaterhögskolan deltog i teaterforskarnas andra riksomfattande möte som arrangerades av Tammerfors universitet. I samband med de nordiska teaterskolornas träff i Köpenhamn i maj koordinerade Teaterhögskolan i samarbete med Malmö teaterhögskola två seminariedagar där olika forskningsprojekt

presenterades. Denna diskussionsinledning i de nordiska teaterskolornas krets fick ett positivt mottagande.

De postgraduala studerandenas intensiva samarbete med andra konsthögskolor fortsatte. Teaterhögskolan deltar i den riksomfattande forskarskolan för scenkonsterna (VEST) vilken ordnades av Sibeliusakademien. Under året genomfördes de nya forskarskolornas ansökningsrond. För den skull beslöt att VEST skulle utvidgas så att musik- och scenkonststuderande med konstnärlig och vetenskaplig inriktning från alla universitet och institutioner skulle kunna delta. Till gruppen skulle ansluta sig förutom representanter för Sibeliusakademien, Teaterhögskolan och Helsingfors universitet också forskare från Tammerfors och Åbo universitet. Enligt undervisningsministeriets beslut sjönk emellertid antalet platser i det utvidgade VEST för åren 2003-2006 vilket försvårade ansökningsprocessen på hösten. Det oaktat beslöt det att forskarskolan skulle hållas med den planerade sammansättningen.

Professor Marjo Kuusela från institutionen för danskonst medverkade i urvalsprocessen vid valet av professorn i koreografi vid Danshögskolan i Stockholm. Professorn i scenkonst och teori, Annette Arlander, gav ett utlåtande i förhandsgranskningen av en doktorsavhandling vid Konstindustriella högskolan. Hon var också medlem i styrelsen för Nordic Theatre Research. Professorn i konstforskning Pentti Paavolainen deltog som sakkunnig vid besättandet av professurer vid Trondheims universitet (NTNU) och Stockholms Danshögskola. Han var opponent vid Stockholms universitet och konsult då de postgraduala studierna vid teaterhögskolan i Malmö inleddes.

På väg mot differens i danskonsten

Institutionen för dans- och teaterpedagogik inledde forskningsprojektet Mot differens i danskonsten med

stöd av ett anslag på 288 000 euro som föregående år beviljats av Finlands Akademi. Projektet fäster uppmärksamhet vid etiska och politiska faktorer i den finländska dansens konstnärliga, utbildningsmässiga och institutionella kontexter. Institutionens lektor, doktorn i danskonst Soili Hämmäläinen, har varit ledare för projektet.

En av forskarnas arbetsmetoder har varit läsecirkeln. Forskarna har diskuterat vad de läst per e-post. Två av gruppens forskare, Leena Rouhiainen och Eeva Anttila, har fått sina doktorsavhandlingar klara för förhandsgranskning. I maj 2002 presenterade forskarna sitt projekt och höll föredrag på ett seminarium på Konstindustriella högskolan. Seminariet som behandlade konst och etik arrangerades av Konstindustriella högskolans mångkulturella forskarskola som är inriktad på konstfostran.

I december 2002 ordnades i Teaterhögskolan ett veckolångt arbetsseminarium i vilket deltog också projektets fyra seniorforskare, professorerna Susan Stinton från Förenta staterna, North Carolina universitet, Ana Sanchez-Colberg från Laban Center i Storbritannien, Helena Wulff från Stockholms universitet och Maija Lehtovaara från Tammerfors universitet. Under seminariet höll seniorforskarna öppna föreläsningar kring projektets teman. Vidare behandlades gruppens forskares arbeten och planerades projektets verksamhet.

Forskningsgruppernas ledare, lärare och postgraduala studerande deltog och/eller höll anföranden vid bl.a. följande internationella konferenser: De nordiska teaterskolfestivalerna, Köpenhamn/Malmö, American Dance Festival, University of Arizona, USA, Joint Baltic-Nordic Acoustic Meeting, Köpenhamn samt teaterforskarnas internationella organisations (IFTR/FIRT) världskongress, Amsterdam.

Forskningsprojektens ledare och de postgraduala studerandena publicerade artiklar i bl.a. följande av områdets samlingsvolymerna och vetenskapliga publikationer: Research in Dance Education, Nordic Theatre Studies, FIRT/IFRT Book of Abstracts 2002 och Acta Scenica. #

”ELDSJÄLAR, IRRBLOSS OCH F.D. FLAMMOR”, Regi | Erik Söderblom, bild | Hanna-Kaisa Hämmäläinen

Konstnärlig verksamhet

Den konstnärliga verksamheten utgör en central del av Teaterhögskolans grundutbildning, postgraduala utbildning och fortbildning. På samma gång utgör den en del av huvudstadsområdets konstutbud.

År 2002 förverkligade Teaterhögskolan 52 egna produktioner. Produktionerna framfördes sammanlagt 324 gånger och det sammanlagda antalet åskådare var ca 11 400 personer.

I de studerandes studier ingår praktik och konstnärligt arbete också på yrkesteatrar, i teater- och dansgrupper och/eller konst- och utbildningsinstitutioner. Mängden av detta arbete var år 2002 liksom under tidigare år betydande.

Studerande i skådespelarkonst gästade 13 yrkesteatrar och teatergrupper där de gästspelade i 31 konstnärliga uppgifter och medverkade i två helaftonsfilmer, sju tv-roller, ett hörspel och hade 19 andra konstnärliga uppdrag.

Studerande i regi- och dramaturgi utförde sju regiuppdrag, manusuppgifter eller dramatiseringar på fem yrkesteatrar eller teatergrupper samt åtta andra konstnärliga uppdrag. De svenskspråkiga studerandena i skådespelarkonst utförde fyra konstnärliga uppdrag på tre teatrar eller andra konstinstitutioner.

Studerande i danskonst uppträdde som dansare på tre yrkesteatrar eller i dansgrupper samt utförde två andra konstnärliga uppdrag.

Tjugo studerande i ljus- och ljuddesign deltog i teater- eller dansproduktioner och två andra konstnärliga produktioner.

Nio lärarstuderande i dans- och teaterkonst deltog i en konstnärlig produktion vid en yrkestheater eller i annan teater- eller dansgrupp. Dessutom praktiserade de på olika ställen, bl.a. vid yrkeshögskolor, dansskolor, grundskolor, gymnasier samt i amatörgrupper. De postgraduala studerandenas konstnärliga

verksamhet bestod av bl.a. manusförfattande och regi, ljusplanering, visualisering av ett dansverk, uppträdande på Kajaanin runoviikko (diktveckan i Kajaana) samt roller i ett flertal radioproduktioner.

År 2002 arbetade Teaterhögskolans lärare bl.a. som koreografer och skådespelare i 13 interna produktioner. Många lärare idkade konstnärlig verksamhet också utanför högskolan. Enligt lärarnas egna uppgifter deltog de i sammanlagt 41 konstnärliga produktioner. De hade 11 regiuppdrag, 9 uppdrag i koreografi- och/eller dans, 7 roller, 3 uppdrag i manusförfattande, 5 uppdrag i deklamation eller sång, 4 uppdrag i ljusplanering och/eller scenografi och 2 uppdrag i ljudplanering eller musikarrangemang. Uppgifter saknas om en del av lärarna (bl.a. en del av de lärare som avgick på våren 2002).

De studerande fick stipendier bl.a. från centralkommissionen för konst, Finlands Filmstiftelse, Suomen Kulttuurirahasto, Svenska Kulturfonden, statens scenkonstkommission, statens danskonstkommission, Kesko, Idmanstiftelsen, Irma Stormbom stiftelsen och Honkasen säätiö. Cécile Orblin, studerande vid utbildningsprogrammet för scenkonst och teori, fick det polska skådespelarförbundets pris för sin Solista-föreställning vid en internationell tävling i Polen.

Lärarna har beviljats stipendier av Suomen Kulttuurirahasto, statens scenkonstkommission, statens danskonstkommission, Kordelinska stiftelsen, Wihuri-stiftelsen och Vanda stad. Kati Outinen, lektor i skådespelarkonst mottog i maj 2002 priset för bästa kvinnliga skådespelare på filmfestivalen i Cannes. Hon fick också Helsingfors medaljen. Mika Myllyaho, lektor i regi, mottog Kalima priset för sin regi av Kullervo-föreställningen. #

Vuxenutbildning

Enheten för vuxenutbildning vid Teaterhögskolan erbjuder riksomfattande fortbildning på högskolenivå i teater- och danskonst samt undervisning vid det öppna universitetet. Ett centralt mål under verksamhetsåret var att befästa den strategi för vuxenutbildningen som bör följas i Teaterhögskolan. Linjedragningen för vuxenutbildningen grundar sig på Teaterhögskolans centrala kunnande och därav följande kundrelation. För fortbildningen som är avgiftsbelagd serviceverksamhet fastställdes inga mål vad det gäller antalet studerande. Under år 2002 utfördes i enheten sju personår. Det skedde en minskning med fyra jämfört med föregående år. Resultatet av den avgiftsbelagda serviceverksamheten var förlustbringande, men å andra sidan överfördes en del av det finansiella statliga utbildningspolitiska stöd som beviljats för år 2002 för användning åren 2003-2005.

Högskolans styrelse beslöt att förlänga den för en begränsad tid utsedda direktionsmandattid till slutet av år 2003. Skälet till detta specialarrangemang är att frågorna om finansiering och organisation av vuxenutbildningen fortfarande är öppna på riksplanel. Rektorn verkade som ordförande och medlemmar var förvaltningsdirektören, ekonomichefen och enhetens utbildningschef.

År 2002 gjordes flera riksomfattande utredningar som rörde vuxenutbildningens framtid. Den parlamentariska arbetsgruppen för vuxenutbildningen avlät sitt betänkande till undervisningsministeriet för vidare åtgärder. Enheten deltog i undervisningsministeriets treåriga TÄTI-projekt (fortbildningsfakta). I januari blev konsthögskolornas arbetsgrupp för vuxenutbildningen färdig med sin utredning om följderna för vuxenutbildningsenheternas allmänna verksamhetsförutsättningar av att statens finansiella stöd till den avgiftsbelagda serviceverksamheten upphör. I juni öppnades universitetens gemensamma nätservice som erbjuder en helhetsbild av vad vuxen-

utbildningen på universitetsnivå har att erbjuda. Det fortbildningsprojekt för den teatertekniska personalen (Kulissi 2) som enheten för vuxenutbildning i samarbete med sina samarbetspartner arrangerade slutfördes med stöd från undervisningsministeriet.

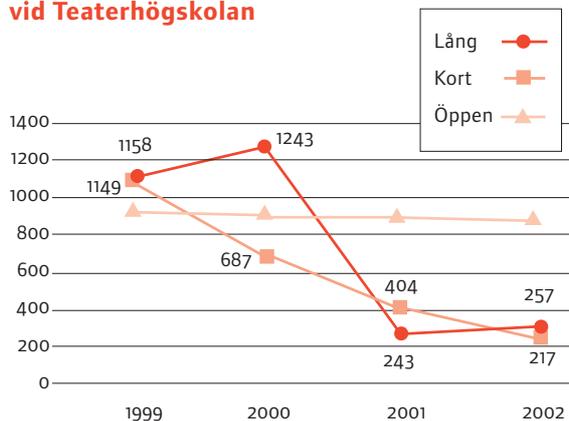
Målet var att upprätta en databas i Internet som upptar information om det teatertekniska områdets utbildning, utbildningsinstitutioner och utbildare samt en stomme för utbildningsplaneringen som kan tjäna som ett hjälpmedel för utbildningsplaneringen.

Öppna universitetet

Under år 2002 erbjöd öppna universitetet sammanlagt studier för 155 studieveckor av vilka 115 arrangerades av högskolan och 40 av samarbetande läroinrättningar. Öppna universitetet hade totalt 872 studerande av vilka 120 idkade teaterpedagogiska studier. Det kalkylerade antalet platser för heldagsstuderande under året var 93,74 (målet var 150).

Kursen Undervisning i teater och drama (15 sv) genomfördes flere gånger än under tidigare år. Studiehelheten arrangerades i Helsingfors och

Den öppna högskolans och fortbildningens antal studerande åren 1999-2002 vid Teaterhögskolan

Tammerfors i Teaterhögskolans lokalteter samt i Helsingfors stads finskspråkiga arbetarinstitut och vid Åbo sommaruniversitet.

På våren publicerades *Finlands öppna universitet*, en rapport över den riksomfattande utvärdering av det öppna universitetets verksamhet som högskolornas evalueringsråd utförde år 2001. I rapporten framfördes bland annat en rekommendation om att uppgöra en riksomfattande strategi för det öppna universitetet. Teaterhögskolans öppna universitet medverkade för sin del i det arbete för att utforma en strategi som koordinerades av det öppna universitetets forum. Högskolan deltog också i de diskussioner om strategi och samarbete som fördes inom grupp9 som bildades av några högskolor med specialinriktning (= handelshögskolorna, de tekniska högskolorna och konsthögskolorna). Målet för samarbetet har varit att särdragen i verksamheten i högskolorna med en specialinriktning skulle bli beaktade i den riksomfattande strategin.

Den arbetsgrupp som har dryftat det öppna universitetets ställning inom Teaterhögskolan inledde sitt arbete i slutet av året. Arbetsgruppen har i första hand i uppgift att utreda det öppna universitetets tyngdpunktsområden, undervisningens relation till undervisningen vid enheten för vuxenutbildning och virtualuniversitetet samt det öppna universitetets plats i högskolans organisation.

Fortbildning

Sammanlagt 474 studerande deltog i fortbildning, av dem 257 i kortkurser (högst 5 dagar), 164 i övriga kurser (längre än 5 dagar, men högst 20 sv) och 37 i specialiseringsstudier (minst 20 sv). I arbetskraftspolitisk utbildning deltog 16 studerande. Antalet studerandearbetsdagar uppgick till sammanlagt 9 191. Minskningen i antalet studerande och kursutbud (173 studerande) berodde bl.a. på att den personal som står för utbildningen minskade.

I den fortbildning som riktade sig till teaterns och dansens yrkesutövare, den tekniska personalen samt branschens organisationer deltog sammanlagt 222 studerande av vilka 121 deltog i kortvarig utbildning och 101 i långvarig. Studerandearbetsdagarna uppgick till totalt 3 924.

De genomförda utbildningarna var Interaktion i film, Musikteaterkurs för skådespelare, dansare och sångare, Gestaltmetodik i teaterutbildning i samarbete med det danska GIS-institutet (The Gestalt-Institut of Scandinavia), Flex - känn din kropp i Helsingfors och Åbo, Olika sätt att lära känna danskonsten, Terapeutisk och kreativ dans, Bearbetning av en dramtext, Pyrotekniska specialeffekter och Teknikens vårdagar i samarbete med Finlands Teaterförbund, Teater- och Mediaarbetarna r.f., De finländska teaternas driftschefer och undervisningsteatern samt Transmission-projektet som finansierats av Grundtvig-programmet. Projektet forskade i nya arbetstillfällen för scenkonstnärer. Projektet hade deltagare från Storbritannien, Nederländerna, Grekland och Österrike.

Sammanlagt 37 studerande deltog i den långa teaterpedagogiska utbildningen. Kortvarig utbildning ordnades inte alls år 2002. Studerandearbetsdagarna uppgick till 2 888.

Beställd utbildning för läroinrättningar, organisationer och företag ordnades i form av tillämpande, samhällsinriktad och avgiftsbelagd serviceverksamhet. Turistdramat - humanistens mästarpöv och inkomstkälla riktade sig till småföretagare och guider inom turismen. Den yrkesinriktade fortbildningen som fortgick ett helt år finansierades av Södra Finlands län. I anslutning till Helsingfors diakonissanstalts Diaucro-projekt genomfördes en workshop i drama och dans för de kvinnor som har den allra svagaste ställningen på arbetsmarknaden. I workshoppen deltog 9 kvinnor. Genom att förena konst och socialt arbete strävade projektet efter att utveckla en ny typ av halvväglösningar från drogvärlden till ett möjligt arbetsliv eller genom att erbjuda nya upplevelser hjälpa deltagarna till en bättre självkänedom. Målet var att de skulle frigöra sig från vårdens ritualer och erfara känslor av framgång och självkänsla genom att se tillvaron från en ny synvinkel. Workshoppsarbetet pågick till mars 2003.

I Kouvola deltog 16 studerande i den i kursen Musiker i teaterorkester som ordnades som arbetskraftspolitisk utbildning. Studerandearbetsdagarna uppgick till 848. Utbildningen fortsätter till våren 2003. #

SPELA SHAKESPEARE
Regi | Erik Söderblom
Bild | Anna Maria Joakimsdóttir

Samhälleliga uppgifter

Undervisningsteatern

Undervisningsteatern hade år 2002 sammanlagt 52 premiärer. Det totala antalet åskådare uppgick till 11 400. Förutom i Teaterhögskolans egna utrymmen ordnades föreställningar också i Konstindustriella högskolans mediecentrum Lume. Undervisningsteatern gästspelade också med två föreställningar på Tammerfors sommartheater.

Också studerande från andra konstuniversitet och högskolor deltog i förberedelserna och planeringen av olika teaterproduktioner. Praktikanter från bl.a. Länsi-Uudenmaan koulutuskeskus, Vantaan ammatillinen koulutuskeskus, EVTEK muotoiluinstituutti och Lahden käsi- ja taideteollisuusoppilaitos deltog i förverkligandet av produktionerna. Läroinrättningarna fortsätter att utveckla sitt samarbete i anslutning till praktiska yrkesuppgifter. Undervisningsteaterns avdelningar för scen, syateljé och rekvisita har deltagit i samarbetet.

Undervisningsteaterns personal deltog aktivt i den av högskolan arrangerade utbildningen i arbetsplatskydd, Finlands röda kors EA1 samt i elsäkerhetsutbildningen SFS 6002-standard.

Teaterteknikens vårdagar ordnades 20-21.5 i samarbete med Finlands Teaterförbund, Teater- och mediaarbetarna r.f., Finlands driftschefer r.f., enheten för vuxenutbildning vid Teaterhögskolan och undervisningsteatern. Undervisningsteatern svarade för arrangemangen av den riksomfattande utbildningen för teaterteknisk personal. Undervisningsteatern deltog även i planeringen av utbildningens innehåll.

Teaterhögskolans bibliotek

År 2002 blev bibliotekets verksamhet livligare än någonsin och antalet kunder steg jämfört med föregående år.

Biblioteket har uppmärksammat behovet att anskaffa elektroniskt material, bl.a. IIPA - International Index to the Performing Arts, samt att utveckla möjligheterna till anskaffning. För de traditionella samlingarnas del har man försökt tillfredsställa de postgraduala studerandenas behov. Biblioteket har sammanfattningsvis haft bättre ekonomiska möjligheter att anskaffa ny litteratur än under föregående år.

I augusti 2002 omvandlades bibliotekssekreterarens tjänstebenämning till informatiker. Informatikerns uppgift är att handha bl.a. bibliotekets informationstjänst, undervisningen i informationsbehandling samt delta i virtualuniversitetets och övriga digitaliseringsprojekt. Biblioteket har utökat sitt utbud av utbildningsservice och utfört samplanering tillsammans med institutionerna för grundutbildning och adb-tjänsterna.

Biblioteket har utvidgat utbudet av material i nätform, undervisat kunderna i konsten att använda det samt informerat om materialet på sina www-sidor.

Projektet för elektronisk lagring av kunskapsprov som satts igång av Teaterhögskolans bibliotek har fortsatt. Målet är att kontinuerligt lagra kunskapsprov som utförts vid Teaterhögskolan i digital form.

År 2002 har biblioteket fortsatt att producera information för de gemensamma inhemska informationsdatabaserna (ARTO, ARSCA, LINDA) och musikdatabasen Viola.

Biblioteket har tillsammans med övriga högskolebibliotek fortsatt att utveckla virtualbiblioteket för sina egna ämnesområdens del och deltagit i arbetet för att utveckla en strategi för universitets-

bibliotekens nätverk. Konsthögskolebiblioteken har tillsammans fortsatt att utveckla Voyager-samarbetet för att främja utvecklingen av ett nytt bibliotekssystem.

År 2002 bedrev biblioteket olika slag av utbytesverksamhet i samarbete med Estlands nationalbibliotek. Dessutom har biblioteket haft möjlighet att få svenskspråkiga dramatiska verk från Stockholms Kungliga Dramatiska Teater och Göteborgs teatermuseum.

Biblioteket har fortsatt att producera information för den internationella teaterbibliografin (IBT/International Bibliography of Theatre) och bibliotekets chef har deltagit i IFLA-organisationens (International Federation of Library Associations) konferens i Glasgow i Skottland.

Teakon, enheten för planering och konsulttjänster för scenteknik

Teakon hade år 2002 ett stort antal scentekniska planeringsprojekt under arbete. De mest uppmärksammade grundreparationsprojekten var den fullständiga förnyelsen av de scentekniska systemen på Finlands Nationalteater samt stadsteatrarna i Kotka och Oleåborg. Mindre projekt var reparationen av belysningssystemet för föreställningar i Lappeenranta-salen i Villmanstrand och grundreparationen av den höj- och sänkbara scenen på stadsteatern i Jyväskylä. Betydande nybyggnadsprojekt var Savonlinnasalen i Nyslott, konsertsalen Nya Paviljongen i Granulla, planeringen av salen i Alberga musikhus samt konsultuppdraget i samband med Masa Yards bygge av en kryssare i RCCL Eagle-klassen.

Planeringen av Helsingfors skolors scenteknik fortsatte. Under 2002 pågick arbetet på Aurinkolahden peruskoulu, Arabianrannan peruskoulu och som

ett nytt projekt Korttelitalo Sinivuokko. Scentekniska system för skolor planerades också för Viikin normaalikoulu och Pitkäjärven yläaste i Kangasala.

Teakon kartlade, för undervisningsministeriets och Finlands Teaterförbunds projekt för inventering av teaterteknik, kvalitets- och säkerhetsnivån hos de finländska teatrarnas teatertekniska system. En inventering utfördes på följande stadsteatrar: Björneborg, Kemi, Kotka, Lahtis, Raumo, Tammerfors, Vasa och Villmanstrand samt på KOM-teatteri, Nukketheateri Sampo och Teatteri Hevosenkenkä. #

Samarbete

Samarbetet med andra högskolor och läroinrättningar fortsatte. Samarbetet med de övriga konsthögskolorna, Tammerfors universitets institution för skådespelarkonst och de yrkeshögskolor som erbjuder utbildning i teater- och danskonst är väletablerat.

Institutionen för danskonst fortsatte sitt samarbete med balettskolans yrkesavdelning vid Finlands Nationalopera och antar balettdansare för kandidatstudier. Genom samarbetet blir det möjligt för dem som fått sin grundutbildning i balettdans att avlägga kandidatexamen och på samma gång blir det möjligt för branschens studerande att söka till utbildningsprogrammen för magisterexamen i dans.

Lärarens pedagogiska studier som ingår i studierna vid institutionen för dans- och teaterpedagogik arrangerades i samarbete med Helsingfors universitet, Konstindustriella högskolan och Sibelius Akademin.

Teaterhögskolan har i samband med flera kurser utnyttjat de möjligheter som Lume-centret vid Konstindustriella högskolan erbjuder, speciellt i undervisningen i ljus- och ljuddesign. En specialiseringskurs vid namn Dansens ljus och ljud ordnades i samarbete med institutionen för ljus- och ljuddesign samt Konstindustriella högskolans avdelning för scenografi och studerandena i dräktdesign. I Lume-centret arrangerades också kurser i skådespelararbete framför kameran vilka ingår i studierna vid institutionen för skådespelarkonst och institutionen för dramaturgi.

I augusti 2002 ordnade Teaterhögskolan i samarbete med Helsingfors universitets internationella sommarskola, Summer School, kursen Dance on Baltic Shores.

Upphovsrätt

I början av maj 2002 inledde konsthögskolornas gemensamma serviceenhet för upphovsrätt sin verksamhet. Enheten är inrymd i Konstindustriella högskolan. Verksamheten ingår som ett led i utvecklingen av konstuniversitetens gemensamma nätverk för innovationstjänster och förutom Konstindustriella högskolan och Teaterhögskolan medverkar i nätverket också Bildkonstakademin, Lapin yliopisto, Sibeliusakademin och Tekniska högskolan. Enhetens syfte är att erbjuda konsthögskolorna innovationstjänster som hänför sig till upphovsrätt, närliggande rätt och modellrätt. Enheten förestås av en jurist som är specialiserad på upphovsrätt.

Den gemensamma serviceenheten för upphovsrätt är en fortsättning på det arbete som påbörjades år 2001 vid Teaterhögskolan för att få ordning på de avtal som gäller upphovsrätt för konstnärliga verk och inspelningar. Juristen som är specialiserad på upphovsrätt har deltagit i olika enheters verksamhet inom Teaterhögskolan, gett råd och handlett i frågor som ansluter sig till upphovsrättsliga frågor samt ordnat ett seminarium på Teaterhögskolan om innovationer och immateriellrättsliga frågor. För Teaterhögskolan har det varit en fråga av högsta prioritet att i samarbete med övriga konstuniversitet garantera tillgången till upphovsrättslig sakkunskap.

Vid Teaterhögskolan har de upphovsrättsliga frågorna uppmärksammats betydligt mer än i många andra läroinrättningar. Så har det till exempel utarbetats en skriftlig instruktion om studerandenas rättigheter med bifogat inspelningsavtal. Emellertid ställer nya samarbetsformer, teknologin som ständigt utvecklas och den föränderliga lagstiftningen nya krav på upphovsrättsligt kunnande. Under det gångna året var bl.a. frågor i anslutning till produktionen av

läromedel för nätet och användningen av material till stöd för undervisningen aktuella.

Gemensamma utbildningsdagar

Teaterhögskolan och Konstindustriella högskolan ordnade tillsammans 2-3.10.2002 riksomfattande dagar för studiefrågor med närmare 300 deltagare som representerade de ansvariga för universitetens studieförvaltning. Temat för dagarna var bildning och prestationer. Deltagarna diskuterade och ordnade workshoppar om bl.a. studiehandledning, utbildningens kvalitet och de studerandes välbefinnande.

Informations- och publikationsverksamhet

Tidskriften Teaterhögskolan utkom två gånger. Den utgjorde år 2002 en informationskanal också till Teaterhögskolans omkring 1 000 alumner. Den elektroniska bulletinen Viikkis utkom 22 gånger på högskolans www-sidor. Information om föreställningar gavs i tidningspressen och på högskolans www-sidor samt i en programbroschyr som utkom 9 gånger. Försäljningen av publikationer förbättrades genom anslutning till den virtuella bokhandeln Granum. Rektorn tillsatte en publikationsnämnd för Teaterhögskolan för perioden 1.12.2002-31.7.2004 för att koordinera den växande publikationsverksamheten.

Teaterhögskolan publicerade år 2002 följande skrifter:

- Tapio Toivanen:
*“Mä en ois kyllä ikinä uskonu ittestäni sellasta”
Peruskoulun viides- ja kuudesluokkalaisten
kokemuksia teatterityöstä. Acta Scenica 9*
- Pia Houni & Pentti Paavolainen:
*Teatteri ja tanssi toimintakulttuureina
Acta Scenica 10*
- Soile Rusanen:
*Koin traagisia tragedioita. Yläasteen oppilaiden
kokemuksia ilmaisutaidon opiskelusta.
Acta Scenica 11*

- Betsy Fisher:
*Creating and Re-Creating Dance
- Performing Dances Related to Ausdruckstanz
Acta Scenica 12*
- Juha-Pekka Hotinen:
*Tekstuaalista häirintää
- Kirjoituksia teatterista, esitystaiteesta
Elektra 4, Teatterikorkeakoulun
ja Liken julkaisusarja*
- Nordiska Magisteråret (NorMa) 1998-1999
och 2000-2001 (2002)
Teaterhögskolans promemorior 3
- Teaterhögskolans årsberättelse 2001

Dataadministrationstjänster

Dataadministrationen fokuserade år 2002 sina insatser på introduktionen av studiesystemet Oodi. Uppgifterna om studieprestationer flyttades över från det gamla systemet och användarna fick instruktioner som gjorde det möjligt att ta det nya systemet i bruk i början av år 2003.

Datasäkerheten förbättrades genom anskaffning av en server för virusbekämpning. Med denna server kan viruskyddet för nätets arbetsstationer administreras centralt och virusdatabasen hållas aktuell. Nätet försågs med en VPN-koncentrator som gör trygga distansförbindelser möjliga till vissa av det inre nätets tjänster.

En bildtjänst som tjänar produktionsinformation, rekryteringstjänsternas och grundutbildningens behov utvecklades som egen produktutveckling. Med hjälp av bildtjänsten kan tidningspressen få bildmaterial att foga till teaterkritiken. För rekryteringstjänstens behov innehåller bildtjänsten en databas där arbetsgivarna bland de utexaminerade studerandena kan finna lämpliga skådespelare. Också grundutbildningen kan utnyttja bildtjänsten då bildmaterial behövs. #

Personal

År 2002 utarbetades en ny personalstrategi för Teaterhögskolan i vilken man kom överens om tyngdpunktsområdena för utvecklingen av personalfrågorna åren 2003-2005. Till tyngdpunktsområdena för utvecklingsarbetet utsågs personalrekrytering, ledning, färdighet, en välmående och trygg arbetsgemenskap samt feedback och belöning. Teaterhögskolans särdrag och värden skrevs in i strategin. I personalrekryteringen strävar man efter att stödtjänsterna handhas av fastanställd och långtidsanställd personal. Då produktionen av föreställningar kulminerar använder man visstidsanställd personal på ett smidigt sätt. Vid rekrytering strävar man efter att först klarlägga om det bland högskolans egen personal finns personer med vilja och fallenhet för de nya tjänster som öppnar sig vid Teaterhögskolan. Man försöker se till att institutionernas chefer och förmän har tillgång till nödig information och redskap. Man uppmuntrar vidare hela personalen till att utveckla en bred och mångsidig kompetens. Man stöder lärarna i deras strävan att fortbilda sig i pedagogik, utvecklar system för feedback och belöning samt uppehåller beredskapen att börja tillämpa de nya avlöningssystemen så snart situationen på riksplanet tillåter det.

Processen vid val av professorer utvecklades genom att beredningen av valen av professorer hänsköts till en vidare krets som omfattade även av rektorn tillsatta arbetsgrupper med representation för den berörda institutionen men även den övriga professorskåren. Professorstjänsterna och deras innehavare står i fokus och för den skull ville man vidga kretsen av personer som kan påverka valen och framföra åsikter om hela uppsättningen av tjänster och uppgifter vid Teaterhögskolan.

I början av år 2002 ombildades ett flertal tjänsteförhållanden vid Teaterhögskolan till ordinarie. Vid ekonomiförvaltningen blev flera lediga tjänster besatta ordinarie.

År 2002 inledde högskolans styrelse, undervisnings- och forskningsrådet samt institutionernas ledningsgrupper sin nya tvååriga mandattid.

Personalresurser

År 2002 uppgick antalet personår totalt till 125, varav 110 finansierade med budgetmedel (föregående år totalt 126, varav 107 med budgetmedel). Förvaltningsenhetens antal personår steg jämfört med år 2001. Det kom ny personal till studietjänsterna, bl.a. en planerare till den svenskspråkiga institutionen och en visstidsanställd sekreterare till studieresultatregistrets lanseringsprojekt. I anslutning till service-tjänsterna grundades en ny vaktmästartjänst eftersom de uppgifter som tillkommer servicetjänsterna har utökats i och med den nya fastigheten och det blev nödvändigt att förlänga fastighetens öppettider. En del av ökningen av antalet personår kom sig av att redan befintlig personal omflyttades från en institution till en annan inom huset (bl.a. producenterna flyttades från institutionerna till produktionstjänsterna som en del av förvaltningsenheten och likaså överfördes virtualuniversitetets personår till förvaltningsenheten). Omsättningen av personalen var mindre än året innan. Den största personalomsättningen i förhållande till enhetens storlek uppvisade personaltjänsterna, informationen och underhållstjänsterna.

Majoriteten av Teaterhögskolans personal är fast anställd på heltid. Männens andel är 38 % (år 2001 39 %). Av statens genom budgeten finansierade personal uppgick männens andel år 2001 till 52 % medan kvinnorna utgjorde 48 %.

Den beräknade timplärovervakningen som bisyssla med budgetfinansiering på de institutioner som gav grundutbildning var 24,6 personår (år 2001 16,6 personår). Inom vuxenutbildningen var den beräknade timplärovervakningen som bisyssla med budgetmedel 0,4 personår (år 2001 0,6 personår) och

med extern finansiering 6,6 personår, varav det öppna universitetet stod för ca 3,8 personår. År 2002 utfördes inom vuxenutbildningen totalt 7 personår, vilket fortfarande är mindre än året förut (år 2001 8,8 personår).

Ålder och utbildning

Medelåldern bland Teaterhögskolans personal är oförändrad jämfört med föregående år, dvs. 42,8 år. Den ligger nära den allmänna medelåldern hos staten som år 2001 låg på 42,4 år. Inom Teaterhögskolan fanns det ingen större skillnad mellan kvinnor och män: medelåldern bland kvinnor var 42,5 och bland män 43,3 år.

Den största åldersgruppen i Teaterhögskolan är gruppen 40-44 år. Den största åldersgruppen bland personalen inom statens budgetekonomi år 2001 bestod av personer i åldern 45-49 år. Den största

åldersgruppen bland sysselsatta personer i hela Finland var 50-54 åringarna.

År 2002 var utbildningsgraden hos den fast anställda personalen vid Teaterhögskolan 4,7, vilket närmast motsvarar den lägsta utbildningen på högre nivå och är något lägre än åren innan (år 2001: 4,84 och 2000 4,99). Motsvarande index för hela personalen inom statens budgetekonomi år 2000 var 5,0.

Personalens utveckling och utbildning

Teaterhögskolan ordnade intern utbildning som anslöt sig till sättet att arbeta i den nya fastigheten och gällde bl.a. hantering av eld, brandbevakning, brandvarningssystem och första hjälpen. Intern utbildning ordnades dessutom om tillvägagångssätt vid föredragningen av ett ärende. Ny personal fick en introduktionskurs i, förutom sina egna uppgifter, även Teaterhögskolans organisation. Utbildning i

Personår 1998-2002¹

	1998	1999	2000	2001	2002	2002 Kvinnor	2002 Män
Undervisningspersonal	37	31	31	31	31	59 %	41 %
Övrig personal	112	118	110	95	94	63 %	37 %
institutionerna	15	14	14	8	6	83 %	17 %
Teakon		7	6	6	4	24 %	76 %
bioblioteket	5	5	5	5	4	85 %	15 %
vuxenutbildning	35	28	20	11	7	79 %	21 %
undervisningsteater	23	22	23	23	22	34 %	66 %
förvaltningsenheten (inkl. information och virtualuniversitetet)	34	42	42	42	51	72 %	28 %
Totalt	157	149	141	126	125	62 %	38 %
varav med budgetmedel	120	112	130	107	110		

¹ I antalet personår ingår inte den relativt stora skara personer i anställningsförhållande som främst omfattas av lagen om konstnärspension. Deras arbetstid är inte fastställd utan de arbetar närmast på ackord (regi, scenografi, kostymer).

upphovsrättsliga frågor ordnades i samarbete med de övriga konsthögskolorna. År 2002 deltog anställda från Teaterhögskolan också i enstaka, av externa utbildningsinstitutioner arrangerade, utbildningsprogram/utbildningsdagar, bl.a. sådana som ordnades av HAUS och Tieto-Enator. Förmännen för undervisningsteatern, studietjänsterna och förvaltningsenheten deltog i utbildningen rörande universitetens strategi (EQFM och BSC) som ordnades av rektorernas råd. Språkutbildning på eget initiativ stöddes i ringa omfattning. En del av undervisningspersonalen och undervisningstjänsternas personal deltog i konsthögskolornas gemensamma pedagogiska utbildning. Undervisningsteaterns utvecklingsprojekt inleddes hösten 2002. En gång i månaden arrangerades arbetshandledning för undervisningsteaterns personal. Teaterns personal strävade efter att med gemensamma krafter skapa en diskuterande arbetsgemenskap med gemensamt ansvar. I samband med projektet utreddes bl.a. arbetsbördans storlek på olika avdelningar, ansvarsfrågor i olika arbetsuppgifter och förmännens verksamhet. Vidare försökte personalen verka för en bättre sammanhållning.

År 2002 anslogs 39 000 euro för personalutbildning (summan innehåller inte lönerna för utbildningstiden), vilket utgör ca 312 euro per personår. År 2001 var summan 29 000 euro (ca 227 euro per personår) och år 2000 var motsvarande siffror 38 700 euro (ca 276 euro per personår).

Ordinarie och omsättning

Inom Teaterhögskolan har det alltid i produktionsanslutna uppgifter funnits gott om visstidsanställda personer och lärartjänsterna besätts i regel på fem år. Av de fastanställda personerna i tjänsteställning (upptar inte undervisningspersonal) avgick år 2002 7 personer (5,6 % av personåren) då motsvarande tal år 2001 var 11 personer (8,7 % av personåren). Av de visstidsanställda avgick 4 personer (13 % av undervisningspersonalen) då deras anställningsförhållande upphörde. Föregående år

avgick endast 2 personer (6,45 %) av undervisningspersonalen. På Teaterhögskolan inledde år 2002 tre nya professorer sitt arbete. Professorstjänsternas antal är 10 av alla tjänster. År 2002 var deltidspensionärerna tre till antalet.

Den med sysselsättningsmedel anställda personalen minskade fortfarande och uppgick till endast 0,8 personår (2 personår år 2001, 3,5 personår år 2000, 9,5 personår år 1999)

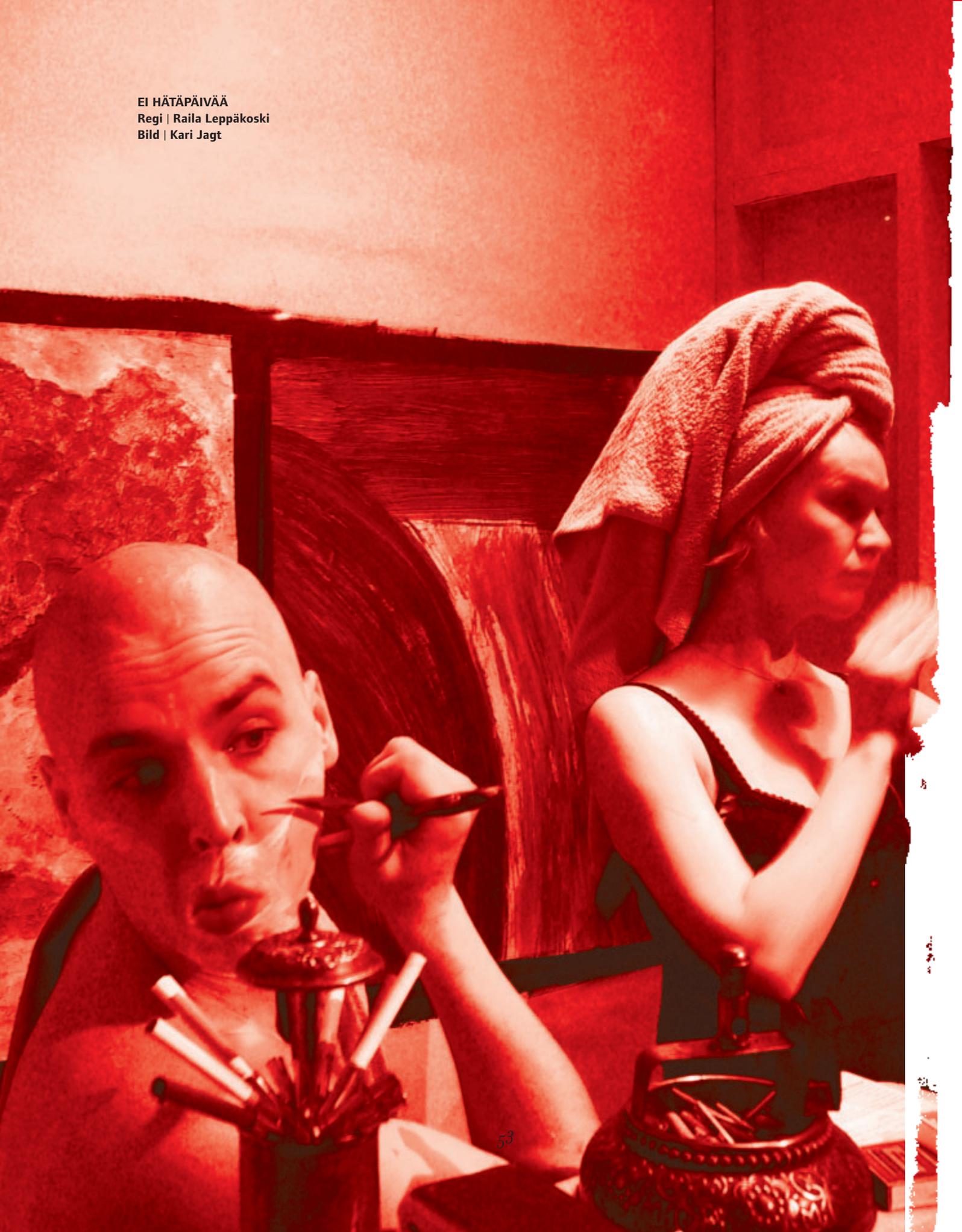
Samarbete, arbetarskydd och arbetsförmåga

Personalens och ledningens samarbetsorgan för samarbetsfrågor och arbetarskydd sammanträdde fem gånger. Det viktigaste ärendet som togs upp i samarbetsorganet var den nya personalstrategin. Några större arbetarskyddsfrågor förekom inte under år 2002. Några arbetarskyddsfrågor som anslöt sig till lokaliteterna fick sin lösning. Sålunda byggdes bl.a. väggar runt den flitigt använda kopieringsmaskinen i tredje våningen för att eliminera störande buller, luftkonditioneringen förbättrades, personalen fick ett nytt rekreationsrum och vidare inleddes byggnadsarbetena på lärarkårens eget med väggar avskilda rekreationsrum. Medlemmar av arbetarskyddsorganisationen deltog i utbildning i första hjälpen.

Under år 2002 fortsatte psykologen Pekka Sauri sin mottagning för personal och studerande där han tog upp frågor om arbetshandledning. Antalet besök minskade jämfört med år 2001. Nämnade faktum liksom även de besked som kom från arbetshälsovården, bl.a. om minskad sjukfrånvaro, visar att arbetsgemenskapens psykiska välbefinnande har ökat. Personal och studerande har anpassat sig till de nya lokaliteterna och förhåller sig positivt till de möjligheter som det nya huset erbjuder.

Representanter för undervisningsteaterns personal deltog i Aslak-rehabiliteringen som Folkpensionsanstalten ordnade för Teaterhögskolans samt Helsingfors och Uleåborgs stadsteatrars tekniska personal. #

EI HÄTÄPÄIVÄÄ
Regi | Raila Leppäkoski
Bild | Kari Jagt

Ekonomi och bokslut

Teaterhögskolans sammanlagda utgifter uppgick år 2002 till 10,8 miljoner euro. De största utgiftsposterna var löneutgifterna, 6,0 miljoner euro (55 % av de sammanlagda utgifterna), och utgifterna för fastigheter, 3,0 miljoner euro (28 %). Teaterhögskolans sammanlagda utgifter bibehölls på föregående års nivå.

Teaterhögskolans utgifter täcktes till 89 % med anslag från undervisningsministeriet. Resten av utgifterna täcktes med kundfinansiering (8 %) och övrig extern finansiering (3 %). Övrig extern finansiering bestod bl.a. av finansiering av Finlands Akademi.

Den teater tekniska konsultenheten Teakon inbringade 53 % av inkomsterna från den avgiftsbelagda serviceverksamheten medan vuxenutbildningsen-

Teaterhögskolans uppgifter 2002

KOSTNADER PER RESULTOMRÅDE 2002 (1000 €)

Resultatområde	FINANSIERING, UVM				FINANSIERING, TOTALT			
	2002	%	2001	%	2002	%	2001	%
UTBILDNING	8 209	84 %	8 380	85 %	8 946	81 %	9 059	85 %
Grundexamen	8 136		7 508		8 212		7 548	
Vuxenutbildning	73		872		734		1 475	
FORSKNING	974	10 %	837	9 %	1 078	10 %	879	7 %
Forskarutbildning och forskning	810		680		914		722	
Övrig forskning	164		157		164		157	
KONSTNÄRLIG VERKSAMHET	133	1 %	165	2 %	135	1 %	163	1 %
SAMHÄLLELIGA TJÄNSTER	463	5 %	436	4 %	914	8 %	1 036	7 %
TOTALT	9 779	100 %	9 815	100 %	11 073	100 %	11 137	100 %

heten stod för 34 %. Teaterhögskolans övriga enheters avgiftsbelagda serviceverksamhet inbringade 13 % av inkomsterna. Övrig avgiftsbelagd serviceverksamhet bestod i huvudsak av uthyrning av lokaler och apparatur. Den avgiftsbelagda verksamheten vid Teaterhögskolan uppvisade år 2002 ett överskott och nettointäkten var knappt 155 000 euro.

Tyngdpunkten i Teaterhögskolans verksamhet ligger fortsättningsvis inom grundutbildningen och lejonparten av de fasta kostnaderna (den fastanställda personalens löner, lokaliteterna) hänförs till den. Teaterhögskolans satsning på de postgraduala studierna syns som en ökning av forskningens relativa andel jämfört med år 2001. Konstnärlig verksamhet avser inte den konstnärliga verksamheten i anslutning till grundutbildningen eller de postgradu-

ala examina vilken utgör huvudparten av den konstnärliga verksamhet som erbjuds allmänheten. Undervisningspersonalen idkar konstnärlig verksamhet huvudsakligen under tjänstledigheter varför den inte har beaktats i Teaterhögskolans kostnader per resultatområde.

Högskolans lokaler

Teaterhögskolan verkade år 2002 huvudsakligen i sitt nya hus i Helsingfors. Institutionen för ljus- och ljuddesign är emellertid fortfarande verksam i Tammerfors. I Helsingfors ges föreställningarna i det nya huset, i Tammerfors på Eino Salmelainens scen. Teaterhögskolan hyr alla lokaler den förfogar över (18 900 m²). Utgifterna för fastigheterna belöpte sig år 2002 till tre miljoner euro. #

SPECIFIKATION AV TEATERHÖGSKOLANS BOKSLUT FÖR ÅREN 2001-2002 (1000 €):

	2001	2002	%
TOTALA UTGIFTER			
Löner	5 721	5 999	55,4
Resekostnader	266	295	2,7
Material och förmodenheter	399	410	3,8
Hyror	2 716	2 754	25,4
Externa tjänster	1 036	929	8,6
Investeringar	612	302	2,8
Stipender och övriga utgifter	100	142	1,3
Menot yhteensä	10 849	10 831	100,0
FINANSIERING			
Anslag			
Anslag för verksamheten	9 053	9 091	77,9
Övrig finansiering av undervisningsministeriet	244	131	1,1
Överföring av anslag från föregående år	1 333	1 227	10,5
Kundfinansiering	1 476	889	7,6
Övrig inhemsk extern finansiering	86	321	2,7
Internationell finansiering	0	0	0,1
Finansiering, totalt	12 191	12 191	100,0

CALIGULA
Direction | Saana Lavaste
Photo | Hanna-Kaisa Hämäläinen

2002

Juhani Liimatainen took office as the first professor of sound design in 2002, bringing the number of professors at the Theatre Academy of Finland to 11. New professors took office in acting (Vesa Vierikko) and art research (Pentti Paavolainen), and Harri Virtanen was appointed professor of drama writing and dramaturgy. Virtanen took office in the beginning of 2003.

Of these four professors, two were appointed by invitation and two by application. The selection process was revised to make the area covered by professorial chair, the appointment process, the Academy's expectations and in the case of invitations, the person to be invited to apply are all subject to a wider debate. This is important, because professors are a key resource for the Academy and the most critical recruitment. They are not simply the heads of their own pedagogical and artistic fields but, because the Academy is so small, are expected to make a substantial contribution to development work.

The targets set undergraduate and postgraduate studies were achieved. The virtual university enjoyed a successful launch. Copyrights and contractual practices were up-dated, and the art universities' joint intellectual rights ombudsman took office. A new personnel strategy was also drawn up. The Theatre Academy is now able to function appropriately and is a fundamentally sound organization that is capable of producing the desired results in all sectors. In fact, it has the capacity to exceed expectations in training and artistic activities, which is extremely gratifying.

The Theatre Academy's performance activities are exceptionally extensive, and so it is no surprise that quality, goals and resources are a persistent dilemma. A production unit was set up at the beginning of 2002 to manage these activities jointly with the performance activities committee, which was made a permanent body during the year. The Academy has always based its teaching on performance and will

continue to do so. However, the general consensus seemed to be that a quantitative limit has been reached. While we cannot afford more productions, there is plenty of room to improve quality and sharpen our mission, however.

The problems of adult education are still waiting resolution, although it is a promising sign that the difficulties that have hit the Theatre Academy so hard have been acknowledged as something that all universities suffer from. Also, the political will to resolve the situation began to emerge in Parliament. It is reasonable to expect that the provisional nature of the Academy's adult education activities will end in the not-too-distant future.

University resources finally started to show signs of improvement in 2002. This was good news also at the Theatre Academy and certainly made the future seem brighter. Improved resources will enable us to reform the structure of our degree programmes to make them two-tiered in keeping with the Bologna process. To achieve this it will not be enough to merely divide up the current curricula under new headings. Instead, what is needed is a full-scale analysis and overhaul of teaching and its goals and methods.

The good news was clouded, however, by the severely depressed status of the arts taught in the Academy; public funding of theatre and dance has not improved and has in fact decreased in real terms. Dance has been especially hard hit. Finnish contemporary dance is innovative and dynamic, its quality very high and it has strong international ties. Moreover, it has a strong presence in Europe, thanks largely to the Academy's investment in training. I would like to see similar investment in culture appropriations to ensure that artists trained by Academy have access to the resources their work merits and would not be forced to pay so dearly for the important contribution they make to society. #

Lauri Sipari, *rector*

Structural and operational development

2002 saw the Theatre Academy move finally and completely into its new premises. The final warranty inspections were carried out and the necessary repairs, alterations and additions were made.

The Academy launched a project to improve strategy formulation, leadership and management. Members of the Academy staff attended training in strategic leadership (BSC&EFQM) organized by the Finnish Council of University Rectors, the University of Art and Design UIAH and the University of Vaasa. Steering-group work was also improved and what was called a 'supervisor forum' supported work in the Administrative Unit, the library, the Training Theatre and communications. Discussion was begun on revising the Academy's strategies and a new personnel strategy was drafted for 2003-2005. A decision was taken in autumn to adopt BSC (balanced score card) tools and a new post was established to facilitate comprehensive improvement of the management. A sustainable development strategy was drafted for 2004-2008.

A working group was set up to assess the feasibility of merging the department of acting with that of directing and dramaturgy to form a new theatre department. A working group was also set up to assess questions such as the proper focus of adult education, and the relationship between training offered by the open university and the priced continuing education the Academy offers, and between the open university and the virtual university.

Production services

On January 1, 2002, a production services unit was set up under administrative unit. The new unit collaborates closely with the Academy's departments and communication services to produce the dance and drama productions that form part of degree programmes. It also produces other artistic programming for events organized by the Academy. The unit employs four producers.

In summer, a performance board was set up as the top administrative body in charge of performance activities. The Rector appointed its members for two-year terms (Aug.1, 2002-July 30, 2004). The board began work in August, when it approved guidelines on categorizing productions and planning ahead for future productions. It also approved the autumn 2002 productions.

Locating and using archive materials

In 2002, the Theatre Academy transferred the archived materials of the former Finnish Theatre School (1943-1979), the archives of the company set up to promote the School (1943-1980) and the archives of the Swedish Theatre School (1963-1980) from the University of Art and Design UIAH to the National Archives. An agreement was also made to keep the materials already at the University of Art and Design that date from the period of the Academy's current status as a university at the University of Art and Design, and to provide certain research services there, as appropriate. #

Quality and evaluation

Swedish Department of Acting, centre of educational excellence 2001-2003

As a result of being nominated a centre of educational excellence, the Swedish Department of Acting received windfall funding which it invested principally in teacher training to ensure the availability of qualified teachers in the future. The department has also financed postgraduate studies by producing a work by a postgraduate student. The production will serve as the artistic section of the student's Licentiate's degree.

In autumn 2002, the department founded a team of pedagogues comprising 11 professional actors. The department provides funding for team members' participation in activities that improve their teaching skills, including courses, observing teaching in the department, and workshops and seminars both in Finland and abroad.

The department's lecturer in voice and speech took part in a theatre festival in the Faeroe Islands in August and a seminar for Nordic voice and speech lecturers in Stockholm in October.

Det Nordiska Magisteråret (NorMa) 1998-1999, 2000-2001 - assessment

NorMa is the name of the final year leading to the Master's degree in the Swedish Department of Acting. In addition to the department's own students, 3-6 students from other Nordic countries are accepted by entrance exam. NorMa was first arranged in 1998-1999. The second NorMA took place in 2000-2001 and the third began in autumn 2002. In December 2002, an evaluation report was published on the first two years.

According to the report, students consider NorMa a success. Perhaps its most important pedagogical

goal is to reform the fourth year of studies, which focuses heavily on productions, to make it more explorative and experimental, thus placing the focus on processes instead of end-results. The year is divided into sections of varying length that are intended to intensify stage work by applying diverse themes. The sections which students considered most successful in terms of attaining these goals were also evaluated more favourably than the others.

Other evaluation schemes

An agreement was reached between the Theatre Academy, the Turku School of Economics and Business Administration and the Swedish School of Economics and Business Administration in Helsinki on providing training based on EFQM quality criteria and subsequent self-assessments through benchmarking.

The Academy's development group on teaching planned to launch a comprehensive evaluation of teaching in spring 2003. The objective is to evaluate the goals of the curricula and to assess how they have been achieved by interviewing some 60 students and 20 teachers.

Development of teaching

The Vice Rector and the professors are in charge of developing undergraduate training. Chaired by the Vice Rector, the development group on undergraduate training continued its work. The issues brought to light in the general evaluation were considered still valid and important, including ways of improving teachers' pedagogical skills, development of new pedagogical methods and creation of a system of feedback and quality assurance.

The development group set itself the following

goals: to assess new opportunities in curricula, to contribute to drafting of the Academy's cultural, artistic and educational strategies, to launch a systematic evaluation of the Academy's artistic activities and their reorganization, and to examine the role of and analyse art education. It is vital to examine how art can and should be studied, how learning could be improved and made more versatile, and how to assess quality in art and education. In 2002, in addition to ways of improving evaluation, the committee focused on the challenges of degree reform and the two-tier degree system.

The elective general studies open to all students which were launched in January 2001, were organized over a period of two weeks in August and December 2002. The amount of elective studies was increased in all degree programmes. Joint planning and training will be enhanced further. Another key challenge in curricula development is to increase students' independence and freedom of choice.

University pedagogy

The Finnish art universities have a joint pedagogical project entitled *Taikopedia*. Its purpose is to promote the development of teacher training and its pedagogical reform, and to improve collaboration between the arts. University pedagogy is a key means of supporting the development of teaching and learning at art universities.

The art universities continued to offer a joint 15 credit study module in art university pedagogy. This is the third such module offered jointly by the universities. It comprises three sections, the first of which provides training in pedagogical leadership (5 credits). A total of 32 teachers from the various art universities took part. The first section includes a subsection on developing each teacher's professional skills and compiling a teaching portfolio, and four joint study days, interspersed with days of work in peer groups. The second section had 31 participants from different universities. The new proposed *Taikopedia* project, planned in 2001-2002 for 2003, received

separate funding from the Ministry of Education. This new project includes the art and culture departments of the Stadia polytechnic.

Two pedagogical seminars were organized in 2002 on current issues, with 80 participants from the various art universities. Staff members also took part in the spring event of the *Peda* forum in Tampere and in a meeting between liaison staff in Tampere and Helsinki.

The Theatre Academy's virtual university

A strategy entitled *The use of information and communication technology in teaching* was drawn up in 2002 and approved by the Academy's Teaching and research council in November. The strategy can be viewed at www.teak.fi/virtuaali.

Virtual teaching, which was launched on the open university side of the Theatre Academy, expanded in 2002 to cover courses that are part of undergraduate studies. One of the courses has been conducted as an inter-university project.

In 2002, the Theatre Academy's virtual university offered six network courses, on which 133 students were registered. Most of these courses also involved face-to-face teaching. The technical platforms used were the University of Art and Design's FLE3 and the University of Helsinki's Faculty of Social Sciences' *Keltalappu*, or 'Yellow sticker', application.

In 2002, the projects covered by the Theatre Academy's network teaching were:

- History of theatre and dance
- Theatre and drama teaching
- Subjects related to script writing and dramaturgy
- Teacher website
- Network imagebase

Two staff members took part in the national TieVie training for educators (10 credits) and one teacher took part in a course on applying information and communications technology in teaching (5 credits). #

LADY IN THE DARK
Direction | Kimmo Kahra
Photo | Hanna-Kaisa Hämäläinen

Undergraduate training

In undergraduate training, special attention was given to simplifying the Bachelor of Arts degree, monitoring the progress of studies and enhancing interdepartmental collaboration.

Interdepartmental collaboration was improved by joint planning to increase the flexibility of elective studies. The provision of joint elective courses became an established procedure, and they proved very popular. Independent studies and learning were supported through both teacher and student tutoring.

Student selection

In 2002, 1662 persons applied to the Theatre Academy; 154 applied directly for the various Master's degree programmes. 89 persons were accepted (5.4%). This was 11 more than in 2001. 30.6% were men and 40.4% of those accepted.

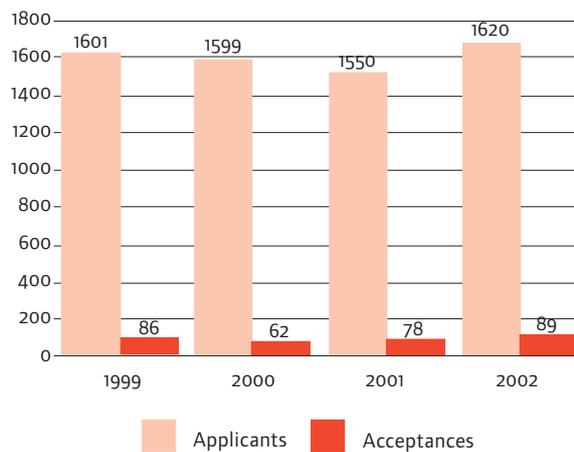
The entrance exams consist of several stages and test not only artistic talent but also motivation and capacity for long-term work, and thus for university

studies and an artist's profession. Making the advance assignments more complex has substantially decreased the number of applicants. The exams for the departments of dance and theatre pedagogy also included psychological aptitude tests. The difficulty of selecting the right students lies in identifying those with potential from the large number of applicants at an early stage, in order to concentrate on them. Based on the Academy's overall assessment, the current entrance examinations serve their purpose well.

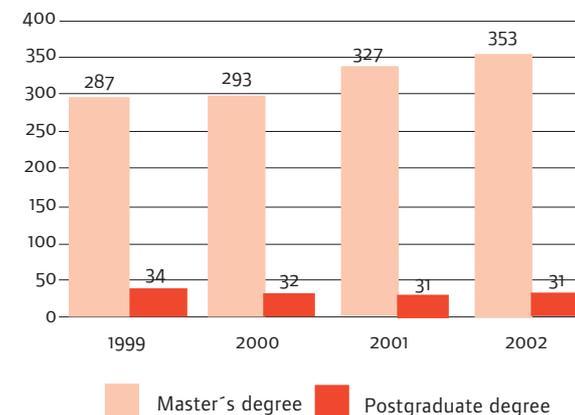
Number of students

The number of students enrolled at the Theatre Academy rose by some 25 on 2001. Annual figures are influenced by, for example, the fact that not all the degree programmes accept new students every year. In December 2002, there were 353 undergraduate students enrolled at the Academy, and nine non-degree students.

Applicants and acceptances 1999-2002

Undergraduate degrees and postgraduate students 1999-2002

Degrees

46 Master's Degrees were completed. Of the students enrolled in 1997, 64.3% completed their degree in five years. Three students completed the Bachelor's Degree. Aside from the obligatory Bachelor's Degree in dance, this lower level degree is rather unpopular. The annual figures for degrees completed vary because not all the degree programmes accept new students every year.

The calculated cost of a Master's Degree at the Theatre Academy was EUR 177,000 in 2002.

In many of the Academy's degree programmes students completed their studies in relatively short periods of time, i.e. 4-5 years. This is largely due to the nature of the studies which are very course-intensive. Students take longer to finish degree programmes where there is less focus on courses and greater independence. In the acting programmes (Finnish and Swedish), for example, the majority complete their studies in five years, whereas in dramaturgy the average time is much longer.

Many of the Academy's departments have discovered that training to become an artist takes a long time. After all, taking the training is also about discovering oneself as an artist. This is a process that often involves far more credits than students originally plan for.

Average time of completing a Master's Degree and the average number of credits taken in 2000-2002

	2000	2001	2002
Time	5.5	5.6	6.4
Credits	172.4	168.6	173.4

Number of Master's Degrees to number of teaching staff 2000-2002

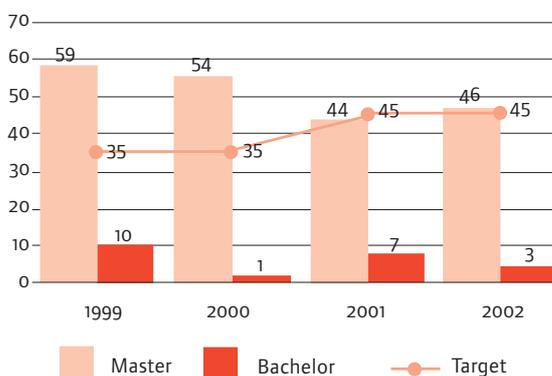
	2000	2001	2002
	1.7	1.4	1.5

Employment

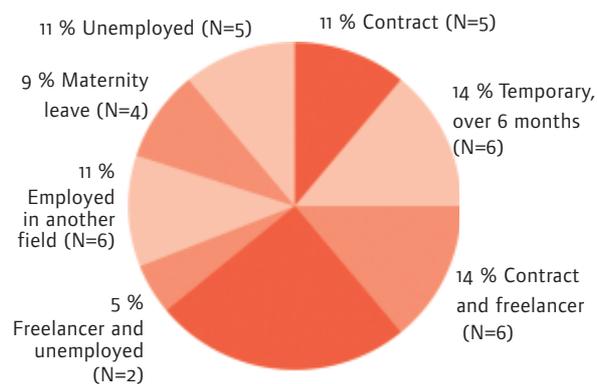
The Theatre Academy systematically monitors the employment of its graduates. Based on an employment survey conducted in 2002, 16% of the surveyed Masters of Art who graduated in 2001 and 1997 were jobless and looking for employment, while 60% were employed.

A sizable number (8) of the spring 2002 graduates obtained a 1-2 year contract outside the Helsinki metropolitan area, compared with only two in 2001. It seems that actors are again becoming interested in and willing to work outside the Helsinki metropolitan area.

Bachelor's and Master's Degrees in Drama and Dance in 1999-2002

TeaK employment statistics 2002

Includes 1997 and 2001 graduates (Master's Degree) (N=44)
Employment as of March 28, 2003; 43 % responded.

Employment service

The Theatre Academy's recruitment services also promote the employment of graduates by providing an employment service. Assignments mediated by the recruitment services increased substantially in 2002. A total of 270 assignments were mediated, against 161 in 2001. Full-time assignments lasting more than 6 months came to 181.

Tauno - a new national Internet service

The Theatre Academy and the Theatre and Media Employees in Finland have been building a recruitment site on the Internet for theatre, dance and film entitled *Tauno*. The site will serve both employees and employers on a national scale. It will comprise three services: a notice board, a search database and presentation pages. All Theatre Academy graduates holding a Master's Degree and the some 6000 members of the Union may join the site as jobseekers. The service opened in March 2003.

Training grant

The Theatre Academy has awarded EUR 22,800 in grants to promote training. The sum was distributed between 26 students over 20 months of training. Student-specific grants varied between two weeks and two months. #

International activities

Under the Theatre Academy's current internationalization strategy, the Academy seeks contacts globally that will enrich its activities and promote Finnish art. Its international activities are diverse and it emphasizes qualitative criteria in determining the quality of its contacts.

In 2002, the Theatre Academy's international collaboration was most active in neighbouring regions, i.e. the Baltic states, Russia and Nordic countries, and in Western Europe. The Academy was an active participant in both EU and Nordic Council of Ministers teacher and student exchange programmes. The first part of the *Joined Voices in Theatre Education* joint project between the Theatre Academy and the corresponding institutions in Tallinn and Luleå was completed in spring 2002. It received further funds from the Council of Ministers grant programme for the Baltic states and North-West Russia for the 2002-2003 term. The intensive course *On Utopias* of the Estaitte MA programme was organized in June in Helsinki in collaboration with the Universities of Frankfurt and Middlesex. The course received funding from the EU's Socrates/Erasmus programmes. Also, the Academy coordinated the student exchange network of the multi-art FIRST programme. The programme's other partners are art universities in Finland and St Petersburg.

Theatre Academy students took part in intensive courses in, for example, Lithuania, the Netherlands and Rumania. These courses were part-financed by the Socrates programme and UNESCO. The Academy's productions were also seen at three festivals (Amsterdam/Dance, Warsaw/Estaitte, and the Nordic theatre festivals/Swedish acting, and VÄS or the Department of Lighting and Sound Design). The Adult Education Centre was a partner in a project

entitled *Transmission*, which received funding from the Socrates/Grundtvig programmes. The project was coordinated by the Royal National Theatre in London.

The Rector allocated the first separate EUR 10,000 appropriation for promotion of the Theatre Academy's international activities. The appropriation was used to finance participation in a workshop and summer school, organization of an intensive course, trips to festivals, student exchange and an excursion by teachers. The Academy's new international brochure was completed. A brochure on studies abroad and the VÄS ECTS guide were up-dated with part-funding from the Socrates/Erasmus programmes.

In 2002, four students (1%) took part in international exchanges lasting over three months. In addition, 17 students (4.8%) took part in two-week exchanges or training abroad. Of the Academy's teachers, 13 (36%) taught, studied or practised art abroad, although only five of these trips met the KOTA criteria of lasting over two weeks. The minimum

duration set for international student exchange by the Ministry of Education - three consecutive months of study abroad - ill fits dance and drama education, where one to two week intensive courses, short student and teacher exchanges, and festivals and seminars are more appropriate and productive. Three foreign students came to study at the Academy and stayed for more than three months, as did 26 foreign teachers, of whom 13 stayed over two weeks.

The number of foreign students studying for a first degree has remained at roughly ten in recent years. This is about 3% of the total number of first-degree students. In 2001, all but one (from Lithuania) were from the Nordic countries. There were two foreign postgraduate students at the Academy in 2002.

The volume of foreign-language teaching increased slightly on 2001. Whereas 21 teachers came to Finland from abroad in 2001, there were 26 last year. Ten foreign-language study periods were organized (most in English), totalling 34 credits. Students enrolled in the periods completed a total of 386.5 credits. #

HEDDA GABLER, Direction | Lauri Sipari, photo | Hannu Keski-Hakuni

Graduate studies and research

In 2002, 31 postgraduate students registered at the Theatre Academy, the same number as in 2001. Many of them do various teaching jobs and finance their studies mainly with grants. Two postgraduate students held assistant's positions up to July 31, 2002 and one to August 1, 2002. Filling these vacancies was postponed and the money saved was used to employ a few postgraduate students for a maximum of six months. Three students have a place on the VEST graduate school and receive a grant.

Two students completed a doctorate in theatre and drama and one a doctorate in dance. Importantly, both drama dissertations dealt with pupil opinions about the theatre-related activities that take place within the basic education provided at schools. The artistic dance dissertation dealt with dance reconstruction, and was the first dissertation by a foreign student at the Academy. The annual objective of two postgraduate dissertations was exceeded in 2002.

The temporary professorship in theatre studies ended at the end of 2001. Six applications were received for the art research chair for 2002-2006, which was awarded to Dr. Pentti Paavolainen.

The postgraduate studies steering group discussed the focus of postgraduate programmes and decided to intensify the recruitment of postgraduate students in theatre art. The Rector decided to advertise four assistantships as vacant. This increased interest in postgraduate studies at the Theatre Academy.

The Academy took part in the second national conference of theatre researchers organized at the University of Tampere. In conjunction with the conference of Nordic theatre academies in Copenhagen in May, the Academy coordinated two seminar days presenting research projects with the Malmö

Theatre Academy. This was regarded as a positive start to greater debate among Nordic academies.

Graduate students continued to collaborate closely with other art universities. The Theatre Academy participated the national graduate school for the performing arts (Valtakunnallinen esittävien taiteiden tutkijakoulu VEST) coordinated by the Sibelius Academy. A new application round was organized for graduate schools. For this purpose it was decided to expand VEST to include artistic and research-oriented postgraduate students from all art universities and departments. This would involve scholars from the Universities of Tampere and Turku, in addition to those from the Sibelius Academy, the Theatre Academy and the University of Helsinki. However, the number of places in the expanded VEST programme was reduced by the Ministry of Education for the 2003-2006 period, seriously complicating the application process in the autumn. A decision was made to launch the graduate school on its planned scale, nevertheless.

Professor Marjo Kuusela from the Department of Dance served on the jury selecting a choreography professor for the Danshögskolan in Stockholm. Professor Annette Arlander (performance and theory) gave a preliminary assessment of a doctoral dissertation at the University of Art and Design. She also served on the Nordic Theatre Research Board. Professor Pentti Paavolainen (art research) served as an expert on the appointment to a vacant chair at, for example, the University of Trondheim (NTNU) and Danshögskolan, and provided the Malmö Theatre Academy with expert advice on its planned launch of postgraduate studies.

Towards difference in dance

Financed by an EUR 288,000 appropriation granted by the Academy of Finland at the end of 2001, the Department of Dance and Theatre Pedagogy launched a research project entitled *Towards Difference in Dance*. This deals with the ethical and political aspects of the artistic, educational and institutional contexts of dance in Finland. The project is headed by Dr. Soili Hämäläinen, who is of the department's lecturers.

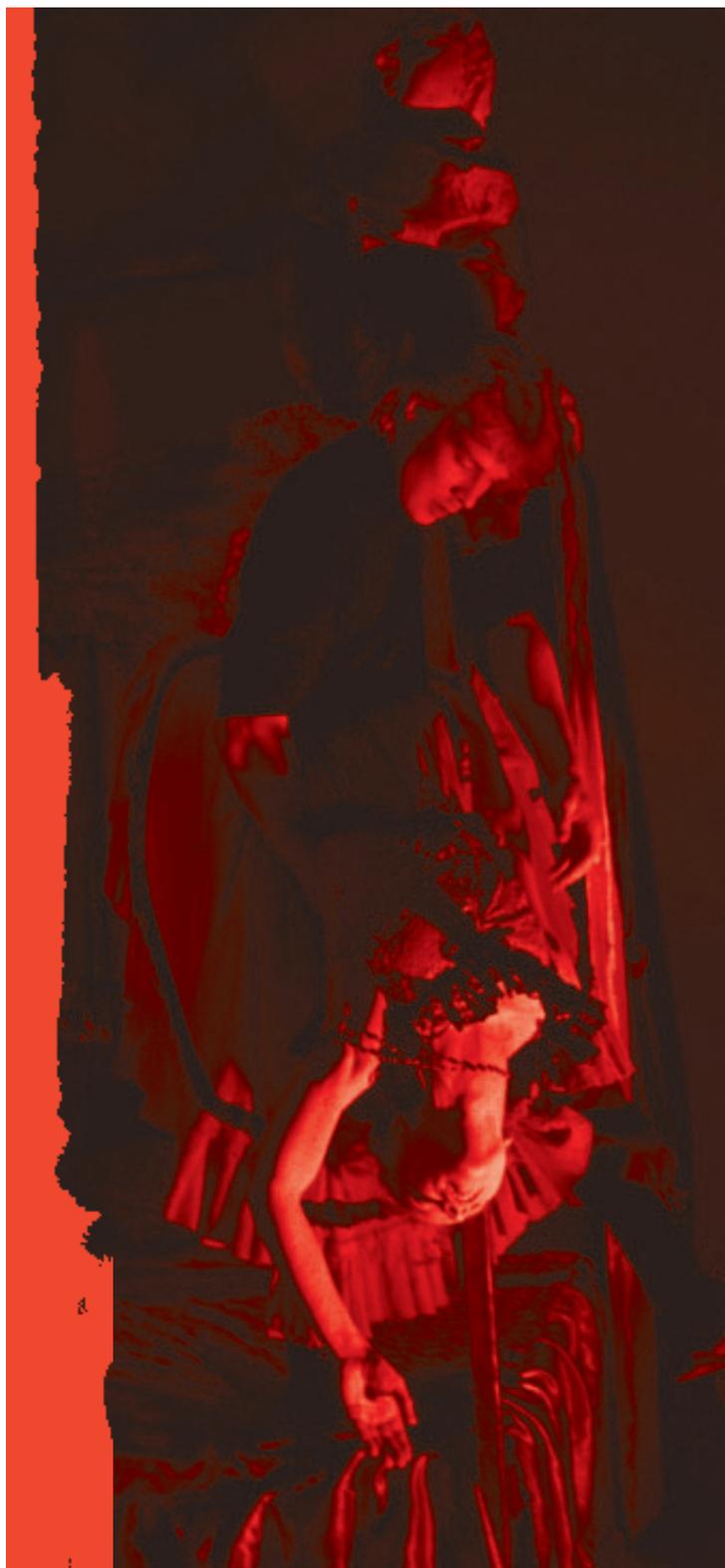
One of the methods used in the project is a reading circle which conducts its discussions and debates via e-mail. In May 2002, the researchers gave presentations on the project at a seminar on art and ethics organized by the University of Art and Design's Multicultural Art Education school. Also, the dissertations of two researchers from the group, Leena Rouhiainen and Eeva Anttila, reached the preliminary review stage.

In December 2002, four senior researchers from the project, professors Susan Stinson from the US University of North Carolina, Ana Sanchez-Colberg from the Laban Centre in the UK, Helena Wulff from the University of Stockholm and Maija Lehtovaara from the University of Tampere took part in a week-long seminar organized at the Theatre Academy. They gave lectures open to all that dealt with the theme of the project. The project researchers' work was also discussed and future activities planned.

Heads of research teams, teachers and students took part in and/or gave session papers at the following international conferences, for example: the Nordic Theatre Academy Festival in Copenhagen and Malmö, the American College Dance Festival at the University of Arizona, the Joint Baltic-Nordic Acoustic Meeting in Copenhagen and the World Congress of Theatre Research (IFTR/FIRT) in Amsterdam.

Heads of research projects and postgraduate students published articles in the following compilations and scientific publications, for example: *Research in Dance Education*, *Nordic Theatre Studied*, *FIRT/IFTR Book of Abstracts 2002* and *Acta Scenica*. #

YKS KUNINGATAR, YKS MESTAAJA, Direction | Johanna Freundlich, photo | Thomas Freundlich

Artistic activities

Artistic activities form an essential part of the Theatre Academy's undergraduate, postgraduate and continuing education programmes. They are also an important contribution to the art life of the Helsinki metropolitan area.

In 2002, 52 productions were performed at the Theatre Academy. These were staged a total of 324 times and attracted a total audience of some 11,400.

Studies at the Academy also include training and artistic work at professional theatres, in theatre and dance groups and/or at various art and educational institutions. As in previous years, the total volume of such work was considerable.

Acting students made visits to 13 professional theatres and theatre groups, completed 31 artistic assignments, acted in two full-length films, seven TV shows and one radio play, and completed 19 other artistic assignments.

Students of directing and dramaturgy completed seven directing assignments, scripts and dramatizations for five professional theatres and theatre groups, and completed eight other artistic assignments.

Swedish acting students completed four artistic assignments for three theatres and at other art institutions. Dance students performed as dancers at three professional theatres or groups and completed two other artistic assignments.

Among lighting and sound design students, 20 contributed to theatrical or dance production and two other artistic assignments.

Nine teaching students in dance and theatre took part in an artistic production at a professional theatre or other theatrical or dance group. They also trained in, for example, polytechnics, dance schools, comprehensive schools, upper secondary schools and amateur groups. Postgraduate students engaged in artistic activities by, for example, writing, directing,

doing lighting design, visualizing a dance production, or performing at the Kajaani *Runoviikot* (poetry and recital festival) and in roles in several radio plays.

In 2002, the Theatre Academy's teachers worked as directors, choreographers and actors in 13 internal productions. Many also engaged in their own artistic activities outside the Academy. According to the teachers' own accounts, they were involved in 41 artistic productions, 11 of which involved directing and nine choreography and/or dancing, acted in seven roles, wrote three scripts, gave five recitals or singing performances, designed lighting and/or staging for four productions and engaged in sound design or musical arrangement in four instances. Not all the Academy's teachers are included in these figures (e.g. some of those whose employment ended in spring 2002).

Students were awarded grants by, for example, the Arts Council of Finland, the Finnish Film Archive, the Finnish Cultural Foundation, Svenska Kulturfondet, the National Council for Theatre, the National Council for Dance, Kesko Group, and the Idman, Irma Stormbom and Honkanen foundations. Also, Cécile Orblin's performance *Solista* won an award at an international competition in Poland awarded by the Polish actors' association. Ms Orblin is a student in the performance and theory degree programme.

Teachers were awarded grants by the Finnish Cultural Foundation, the National Council for Theatre, the National Council for Dance, the Kordelin foundation and Wihuri foundations and the City of Vantaa. Kati Outinen, who is a lecturer in acting, won the Best Actress award at the Cannes Film Festival in May 2002. She was also awarded a *Helsinki* medal by the City of Helsinki. Mika Myllyaho, lecturer in directing, was awarded the *Kalima* award for his direction of the play *Kullervo*. #

Adult education

The Theatre Academy's Adult Education Unit offers university-level continuing education in theatre and dance nationally and through its open university. A key goal in 2002 was to define the strategy behind the adult education offered by the Academy. The strategy is based on the Theatre Academy's core competence and its mission to serve the professionals in its field of expertise. No quantitative enrolment target has been set for priced services. In 2002, a total of seven annual work-year equivalents were done in the unit, four less than in 2001. While the financial result for priced activities in 2002 showed a deficit, there was a surplus of public grants allocated to 2002, which were carried over to 2003-2004.

The Academy's Board decided to continue the term of the temporary Steering Board to the end of 2003 because unresolved and nationally relevant issues remained concerning the funding and organization of adult education. The committee was chaired by the Rector and its members were the head of administration, the head of finance and the head of the Adult Education Unit.

Several reports on the future of adult education on a national scale were published in 2002, and the report of the parliamentary adult education committee was submitted to the Ministry of Education. The Academy's Adult Education Unit took part in the art universities continuing education information project (TÄTI). The art universities' adult education work group's report on the effect of the termination of grants for priced services on the general operating potential of adult education centres was completed in January. In June, the universities' joint web service was opened. This provides comprehensive information on continuing education provided by the universities. A continuing education project for

technical theatre staff, organized in collaboration with the Adult Education Unit and its partners, was completed. The project, called *Kulissi 2* (Prop 2), received Ministry of Education funding.

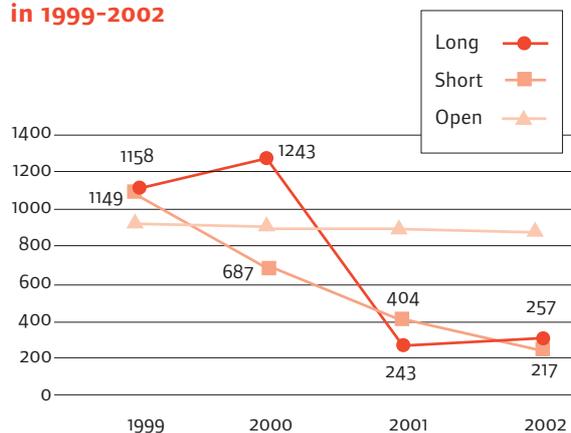
The unit is planning an Internet training database that would provide information on training for technical staff, on schools and educators, together with a framework to help with planning training.

Open university

In 2002, the open university offered a total of 150 credits in courses, 115 of which were provided by the Academy itself and 40 by partner institutions. A total of 872 students took open university courses over the year, 120 of whom studying theatre pedagogy. The calculated number of full-time places for students was 93.74 (target: 150).

The number of students completing the 15 credit basic studies in theatre and drama education increased. The courses were organized in Helsinki and Tampere by the Academy and by the City of Helsinki's

Students enrolled in the Theatre Academy's open university and continuing education in 1999-2002

Finnish Adult Education Centre and the University of Turku's summer university.

The Higher Education Evaluation Council report *The Finnish open university*, work on which started in 2001, was published in spring. The report assesses the training provided by open universities in Finland. It recommends, for example, that a national strategy be drawn up for open universities. The Academy's open university was involved in drafting the strategy, within a forum of the various open universities, and also in the strategy discussions and collaboration between the specialist universities' (economics and business administration, technology and art and design), *Ryhmä9* (Group9). The purpose is to draw attention to the special needs of these institutions when the national strategy is drafted.

A working group on the role of the open university at the Theatre Academy began work at the end of the year. Its principal task is to determine the focus areas of the training provided by the open university, the relationship between this training and the Adult Education Unit and virtual university, and its place in the Academy's organization.

Continuing education

A total of 474 students were enrolled in continuing education. Of these, 257 took short-term courses (five days or less), 164 took long-term courses (over five days but less than 20 credits) and 37 specialist training (at least 20 credits). 16 students were enrolled in labour market training. The total study day equivalent was 9191 days. The number of students was down 173 because of a reduction in staff organizing training, for example.

A total of 222 students enrolled in continuing education for theatre and dance professionals, technical staff and related organizations. Of them, 121 took short-term courses and 101 long-term. The study day equivalent was 3924 days.

The continuing education courses the Academy offered dealt with interaction in film, musical theatre for actors, dancers and singers, gestalt methodology

in theatre education (provided in cooperation with the Danish Gestalt Institute of Scandinavia), physical awareness ('Flex - Know your body'), given in Helsinki and Turku, approaches to knowledge about dance art, therapeutic dance and creativity in dance, 'doctoring' drama manuscripts, a special effects course in pyrotechnics and a technology event jointly with the Association of Finnish Theatres, Theatre and Media Employees in Finland, the association of technical managers, and the Training Theatre and the Grundtvig-funded *Transmission* project, which dealt with new job opportunities for performing artists and involved partners from the UK, the Netherlands, Greece and Italy.

A total of 37 students took long-term training in theatre pedagogy. No short-term training was provided in 2002. The total study day equivalent was 2888 days.

Educational institutions, organizations and businesses were offered training as a priced service. This training includes subjects that do not belong to the Academy's core competence of professional theatre. Small businesses and guides were offered a course on using drama as a tool in the tourist trade, designed to provide continuing professional education and financed by the Province of Southern Finland. In conjunction with the *Diacuro* project of the Deaconess Institute of Helsinki, a drama and dance workshop was organized for women with very low labour-market status. Nine women took part. The project combines art and social work to develop new halfway solutions from substance abuse problems to employment or to greater self-awareness by experiencing something new. The purpose is to help the women free themselves from treatment dependency, and provide them with positive experiences and improve their self-confidence through a new look on life. The workshop continued until spring 2003.

A labour market training course on being a musician in a theatre band was organized in Kouvola. There were 16 students and the study day equivalent was 848. The training continued into spring 2003. #

Social role

Training Theatre

The Training Theatre arranged altogether 52 premieres in 2002. Around 11,400 people attended its performances, which were given not only on the Academy's own premises but also at Lume, the Finnish Centre for Media Research of the University of Art and Design Helsinki UIAH. The Academy also took two performances to the Tampere Theatre Summer festival.

Preparations and planning for productions also involved students from other universities and polytechnics in the field, and amateurs from continuing education centres in western Uusimaa and Vantaa, and the EVTEK Institute of Art and Design and the Lahti College of Arts and Crafts. Cooperation with other institutes arranging training in practical aspects of the theatre continues, involving the Academy's stage management, wardrobe and props departments.

The staff took an active part in training in work safety arranged by the Academy, i.e. the Finnish Red Cross's EA1 course and SFS 6002 standard electrical safety training.

A spring seminar in theatre technology was arranged on May 20-21 jointly with the Association of Finnish Theatres, Theatre and Media Employees in Finland, the association of technical managers, the Academy's Adult Education Unit and the Training Theatre. The last-mentioned was responsible for the practical arrangements related to a national training event for technical staff, and was also involved in planning training content.

Theatre Academy Library

The Theatre Academy Library was busier than ever in 2002, and the number of users increased on the previous year.

The library is aware of its growing need to acquire electronic material (e.g. the IIPA, or International Index to the Performing Arts) and to find resources for this purpose. As regards its conventional collection, the aim has been to meet the needs of post-graduate students, and here the library had more funds for buying new literature.

In August the library secretary was renamed the Academy's Information Specialist, with the brief of looking after the information service, of teaching information management, and of working on digitalization projects such as the virtual university. The library has increased the range of training services it offers and worked jointly on planning with the undergraduate training departments and computer services. The range of networked material has been expanded and users instructed in its use, and information on the available material was posted on the Academy website.

The project for recording degree dissertations electronically continued, to ensure that in future such degree work is put onto computer in full. In 2002 the library continued to generate data for combined domestic databases such as ARTO, ARSCA and LINDA, and also for the music database Viola.

The library continued to contribute in its own fields to the virtual university library being developed jointly with other tertiary institutions, and to formulation of the university libraries' networking strategy. The 'Voyager' partnership with arts and design libraries aimed at devising a new library system continued.

In 2002 the library engaged in various types of interlibrary exchange with the National Library in Estonia. It was also able to obtain scripts in Swedish from the Kungliga Dramatiska Teatern in Stockholm and the Theatre Museum in Gothenburg.

The library continued to produce information for the International Bibliography of Theatre (IBT) and the head of the library attended a conference of the International Federation of Library Associations in Glasgow, Scotland.

Teakon Stage Technology Design and Consultation Unit

Teakon had several planning projects under way in 2002. The biggest renovation projects were complete remodellings of the technical systems at the Finnish National Theatre, Kotka City Theatre and Oulu City Theatre. Smaller jobs included repair of the stage lighting system at Lappeenranta Hall and renovation of the stage lifts at Jyväskylä City Theatre. Major construction planning projects related to auditoria and concert halls in Savonlinna, Kauniainen (Nya Paviljongen) and Leppävaara, and consultation concerning the stage mechanics on the RCCL Eagle class cruise ship being built by Masa Yards.

Planning work on the stage technology of City of Helsinki schools (Aurinkolahti and Arabianranta comprehensives) continued, while the Korttelitalo Sinivuokko neighbourhood centre was a new project. School staging systems were also planned for the teacher training school in Viikki and the new Pitkäjärvi lower secondary school in Kangasala.

Within the joint Ministry of Education and Association of Finnish Theatres technology inventory project, Teakon charted the quality and safety standard of stage technology systems at Finnish theatres. Surveys were made at the City Theatres in Kemi, Kotka, Lahti, Lappeenranta, Pori, Rauma, Tampere and Vaasa, and at the KOM Theatre, the Sampo Puppet Theatre and Hevosenkenkä children's theatre. #

Silmänlumetta 2002/ YKSIÖ KOLMELLE, Choreography | Reetta-Raisa Pirhonen, photo | Liisa Söderlund

Cooperation

Cooperation with other universities and educational institutions continued. The best-established partnerships are with other universities of art and design, the Actor's Training Department at the University of Tampere, and polytechnics offering training in theatre and dance.

The Department of Dance continued to work with the vocational section of the Finnish National Opera Ballet School, and allows its students to enter for its lower (Bachelor's) degree. This makes it possible for dancers who have completed their basic training in ballet to complete a Bachelor's Degree and take courses leading to a full Master's degree in dance.

The pedagogical teacher training provided by the Department of Dance and Theatre Pedagogy was arranged in cooperation with the University of Helsinki, University of Art and Design Helsinki UIAH and the Sibelius Academy.

The Theatre Academy has made use of the opportunities offered by the UIAH Lume Centre on several of its courses, particularly those on lighting and sound design. A specialization course called 'Light and sound of dance' was arranged jointly by students at the Department of Lighting and Sound Design, the Department of Dance, and the UIAH Department of Scenography (including costume design students). Courses arranged by the Department of Acting and the Department of Directing and Dramaturgy included a course in on-camera acting.

In August, the Theatre Academy arranged a course called Dance on Baltic Shores with Helsinki University's international Summer School.

Copyright

At the beginning of May a joint copyright service unit set up at the UIAH by the various universities

of art and design began operations. The unit marks one step in the construction of a whole network of innovative services, also involving the Academy of Fine Arts, the University of Lapland, the Sibelius Academy and the University of Technology. The unit aims to provide innovative services related to copyright, related legal issues and design protection for art and design universities, and is headed by an expert copyright lawyer.

The copyright service unit is a follow-up to work launched by the Theatre Academy in 2001 to devise new copyright agreements concerning recordings of artistic work. The unit's lawyer worked with the Academy's various units, provided advice and instruction on copyright issues, and arranged a seminar on the law concerning inventions and immaterial rights. The Theatre Academy considers it essential to work with other universities and colleges in building up expertise in this area.

Copyright matters are managed better than average at the Theatre Academy, compared with many other institutions. For instance, it issues proper instructions on student rights, and has model recording contracts. New forms of cooperation, advancing technology and changing legislation all constantly generate new demands in this area. In 2002 issues related to the use of supplementary teaching material and the generation of network learning material caused a particularly large amount of work.

Joint training functions

On October 2 and 3, 2002, the Theatre Academy and the UIAH jointly arranged a national training conference on the theme 'education and performance' which were attended by nearly 300 people in charge of university studies administration. Discussion

sessions and workshops were arranged on matters such as study guidance, the quality of training and student welfare.

Information and publications

The magazine *Teatterikorkea* was published twice, also acting as an information channel for the Academy's roughly one thousand former students. The electronic news bulletin *Viikkis* appeared 22 times on the Academy website. Information about performances was published in the press and on the website, and in a programme leaflet published 9 times. Sales of publications were improved by setting up a link to the virtual bookshop Granum. The Rector set up a publications committee for the period December 1, 2002 to July 31, 2004, to coordinate the growing volume of published material

In 2002 the following works and reports were published by the Theatre Academy:

- Tapio Toivanen:
"Mä en ois kyllä ikinä uskonu ittestäni sellasta"
Peruskoulun viides- ja kuudesluokkalaisten kokemuksia teatterityöstä. (Experiences of theatre work among fifth and sixth graders at comprehensive school)
Acta Scenica 9
- Pia Houni & Pentti Paavolainen:
Teatteri ja tanssi toimintakulttuureina
(Theatre and dance as action cultures)
Acta Scenica 10
- Soile Rusanen:
Koin traagisia tragedioita. Yläasteen oppilaiden kokemuksia ilmaisutaidon opiskelusta
(Upper-stage comprehensive pupils' experiences of studying performing arts)
Acta Scenica 11

- Betsy Fisher:
Creating and Re-Creating Dance
- *Performing Dances Related to Ausdruckstanz*
Acta Scenica 12
- Juha-Pekka Hotinen:
Tekstuaalista häirintää
- *Kirjoituksia teatterista, esitystaiteesta.*
(Writings on the theatre and dramatic art.)
Elektra 2, Theatre Academy and
Like publications series
- Nordiska Magisteråret (NorMa) 1998-1999 och
2000-2001 (2002)
Theatre Academy memorandums 3
- Theatre Academy Annual Report 2001

Information management services

Information management services concentrated on adoption of the *Oodi* study system in 2002. Data on completions were transferred from the old system, and instructions on use of the new system were produced that allowed it to be introduced in practice at the beginning of 2003.

Data security was improved by acquiring a server allowing virus protection for all the workstations in the network to be provided centrally and related databases to be updated. A VPN concentrator was also installed that permits safe remote connections to certain internal network services.

A image base service was developed internally that will be used for information provision about productions, and for recruitment and undergraduate teaching purposes. The service means the Academy can provide the press with pictures to accompany reviews of performances. For recruitment purposes, the service includes a database where employers can look for suitable performers among the Academy's graduates. Teachers can also use the service to find picture material they need. #

Personnel

The Theatre Academy devised a new personnel strategy during the year, incorporating the main focuses of human resources development in 2003-2005. These were: recruitment, management, skills, a satisfied and safe work community, and feedback and rewards. The Academy's special features and values were inscribed in the strategy. As regards staff recruitment, support services will be built on regular long-term personnel, though fixed-term staff will be used at peak theatrical production periods. Recruitment will seek to establish first the readiness and suitability of the Academy's existing personnel for new posts opening up. Every effort will be made to ensure that heads of department and supervisors have the necessary knowledge and tools, and the whole staff will be encouraged to acquire diversified and broadly based skills. The pedagogical training of teachers will be supported, feedback and reward systems will be developed, and new pay systems will be adopted as soon as the situation clarifies nationally.

The procedure for filling professorial chairs was developed by expanding preparatory work to working groups set up by the Rector, including other professors as well as representatives of the department concerned. Professorial chairs and the people who hold them are crucial to the Academy, so a need was felt to increase the number of people involved in filling vacancies, while also increasing perceptions of the overall entity made up by the Academy's teaching posts and functions.

Several jobs were made permanent at the beginning of the year. Vacant permanent posts in financial services were also filled.

The Academy's new Board, Teaching and Research Council, and departmental management groups started fresh two-year terms during 2002.

Personnel resources

Altogether 125 annual work-year equivalents were done in 2002, 110 of them paid for out of State budget funds (2001: totals 126 and 107 respectively). The figure for the Administrative Unit rose compared with 2001, as new staff recruited included a study services planner for the Swedish Department of Acting and a fixed-term secretary for the project to introduce the *Oodi* register of completed studies. Because the amount of work had increased with the move to new premises and opening hours had to be extended, a new janitor's post was set up in maintenance services. Some of the increase in work years arose from transfers of existing staff from one unit to another (e.g. producers were transferred from the departments to production services as part of the Administrative Unit, and the staff of the virtual university were considered to belong to the same unit for calculation purposes). Staff turnover was lower than the previous year. In terms of the size of the whole unit, most staff turnover occurred in personnel services, communications and maintenance services.

Most of the Theatre Academy's staff have established full-time posts. Men account for 38% (2001 39%), compared with 52% of all personnel paid out of the State budget.

Part-time hourly teaching paid for from the State budget in departments providing undergraduate instruction totalled 24.6 annual work-year equivalents (2001, 16.6). In the case of adult education the corresponding figure was 0.4 (2001, 0.6). Teaching financed outside the State budget came to 6.6 per-

son work year, with the open university accounting for around 3.8. The total annual work-year equivalents done in adult education thus came to 7 in 2002, or slightly less than in 2001 (8.8).

Age and education

The average age of the Theatre Academy's staff was the same as in 2001, at 42.8. This is close to the overall average age in government service (2001: 42.4). There were no great differences between average ages for men and women at the Theatre Academy (42.5 for the latter and 43.3 for the former).

The biggest age group comprised those aged 40-44, though among staff paid out of the State budget the biggest group is aged 45-49, compared with 50-54 for the entire Finnish employed workforce.

The educational level of full-time staff at the Theatre Academy in 2002 was 4.7 according to the Statistics Finland classification, i.e. the lowest tertiary level. This is slightly lower than in previous years (2001: 4.84, 2000: 4.99). The corresponding figure for all personnel paid out of the State budget in 2002 was 5.0.

Staff development and training

The internal training arranged by the Theatre Academy mainly related to use of premises, e.g. concerned fire procedures, fire-watching, the fire alarm system and first aid. Training was also arranged on performance procedures. New staff were given induction not only in their own duties but also on the Theatre Academy organization. Copyright training

Person work-years 1998-2002

	1998	1999	2000	2001	2002	2002 Women	2002 Men
Teaching staff	37	31	31	31	31	59 %	41 %
Other staff	112	118	110	95	94	63 %	37 %
Departments	15	14	14	8	6	83 %	17 %
Teakon		7	6	6	4	24 %	76 %
Library	5	5	5	5	4	85 %	15 %
Adult Education Unit	35	28	20	11	7	79 %	21 %
Training Theatre	23	22	23	23	22	34 %	66 %
Admin. Unit (incl. communication and virtual univ.)	34	42	42	42	51	72 %	28 %
Total	157	149	141	126	125	62 %	38 %
of which, from State budget	120	112	130	107	110		

¹ Annual work-year equivalents do not include a considerable number of people employed by the Theatre Academy, mainly covered by the pension legislation on performing artist and freelancers, whose working hours are not specified and who work on a piecework basis (direction, scenography, costumes).

was arranged in cooperation with other colleges and institutes of art and design. Staff also took part in individual training programmes/events arranged by outside providers, e.g. at HAUS and Tieto-Enator. The supervisors in charge of the Training Theatre, study services and the Administrative Unit took part in training in university strategies (EQFM and BSC) arranged by the Finnish Council of University Rectors. Some financial support was given for independently arranged language learning. Teaching and study service staff took part in pedagogical training arranged jointly by the universities and colleges of art and design. A Training Theatre development project was launched, and the Theatre's staff were given related work guidance once a month. The aim of the project was to build a responsible work community able to discuss things jointly. As part of the project, the burden of work in the various sections, and responsibilities and supervision in different duties were analysed and a sense of community was consciously built up.

EUR 39,000 was spent on staff training in 2002 (excluding pay during training), i.e. around EUR 312 per person work year. In 2001 the corresponding figures were EUR 29,000 and 227, and in 2000 EUR 38,700 and 276.

Permanence and change

The Theatre Academy has always had a large number of people working on productions, and teaching posts are generally filled for only five years at a time. Seven members of the regular staff (not including teaching personnel) left the Academy in 2002 (5.6% of total annual work-year equivalents), compared with 11 in 2001 (8.7%). The contracts of four fixed-term teaching staff (13% of the total) ran out, compared with only two (6.45%) the previous year. Three new professors took up their posts in 2002. Professorial chairs account for ten of all the Academy's established posts. Three people were on part-time pension in 2002.

The number of staff hired using public employment funds fell again, now accounting for only 0.8 annual work-year equivalents (2001:2, 2000:3.5, 1999:9.5).

Codetermination, occupational safety and health, and working capacity

The joint Cooperation Council between employees and employer set up to deal with codetermination and occupational safety and health issues met five times. The most important matter dealt with was the new personnel strategy. No major safety and health issues arose in 2002, but some improvements were made in related issues connected with use of premises. For instance, protective walls were built round the heavily used 3rd floor copier to prevent noise disturbance, ventilation was improved, a new lounge was allocated to staff, and building work on a separate lounge for teaching staff began. Members of the occupational safety and health organization took part in first aid training.

During 2002 psychologist Pekka Sauri continued to provide work-related consultation for staff and students, but numbers dropped off compared with 2001. This, together with figures such as those indicating a decline in sick leaves, show that the mental wellbeing of the work community has improved. Both staff and students feel at home in the new premises and all have a positive attitude to the amenities and opportunities offered by the new premises.

Members of the Training Theatre's technical personnel took part in special training arranged by the Social Insurance Institution (KELA) for the technical staff of the Theatre Academy and the City Theatres in Helsinki and Oulu. #

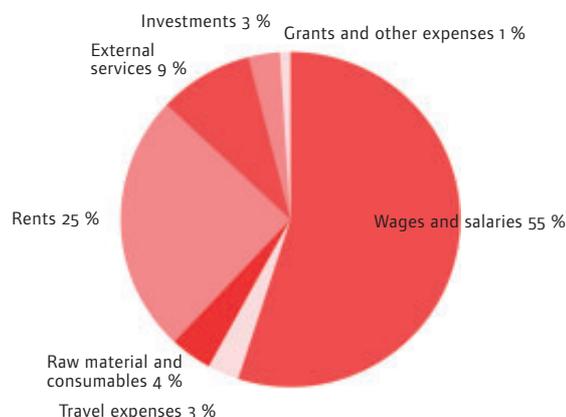
Finances and annual accounts

Theatre Academy expenditure in 2002 totalled EUR 10.8 million. The largest items were salaries (EUR 6.0m, 55% of the total) and real estate costs (EUR 3.0m, 28%). Total spending was around the 2001 level.

89% of expenditure was covered by the Ministry of Education, the rest coming out of revenues from customers (8%) and other outside funding (3%), e.g. a grant from the Academy of Finland.

The Teakon Stage Technology Design and Consultation Unit generated 53% of income from charged activities and the Adult Education Unit 34%. The charged activities of other units generated 13%, mainly for rental of facilities and equipment.

Expenses of the Theatre Academy 2002

COSTS PER PROFIT CENTRE IN 2001-2002 (EUR 1,000)

Profit centre	MIN OF ED. FUNDING				TOTAL FUNDING			
	2002	%	2001	%	2002	%	2001	%
EDUCATION	8 209	84 %	8 380	85 %	8 946	81 %	9 059	85 %
Undergraduate training	8 136		7 508		8 212		7 548	
Adult education	73		872		734		1 475	
RESEARCH	974	10 %	837	9 %	1 078	10 %	879	7 %
Postgraduate training and research	810		680		914		722	
Other research	164		157		164		157	
ARTISTIC ACTIVITIES	133	1 %	165	2 %	135	1 %	163	1 %
PUBLIC SERVICES	463	5 %	436	4 %	914	8 %	1 036	7 %
TOTAL	9 779	100 %	9 815	100 %	11 073	100 %	11 137	100 %

Charged services showed a surplus again in 2002, with net income totalling not quite EUR 155,000.

The Theatre Academy's operations still focus on undergraduate teaching, and most of its fixed costs (salaries of regular staff, cost of premises) are tied up with the implementation of undergraduate programmes. Input in postgraduate work is reflected in the increase in the relative size of this profit centre compared with 2001. Artistic activities do not include activities forming part of undergraduate or postgraduate degrees, which comprise the bulk of the artistic work to which the public have access. The teaching staff's own artistic work is mainly done during official leaves, so is not taken into account in the profit centre allocation of costs.

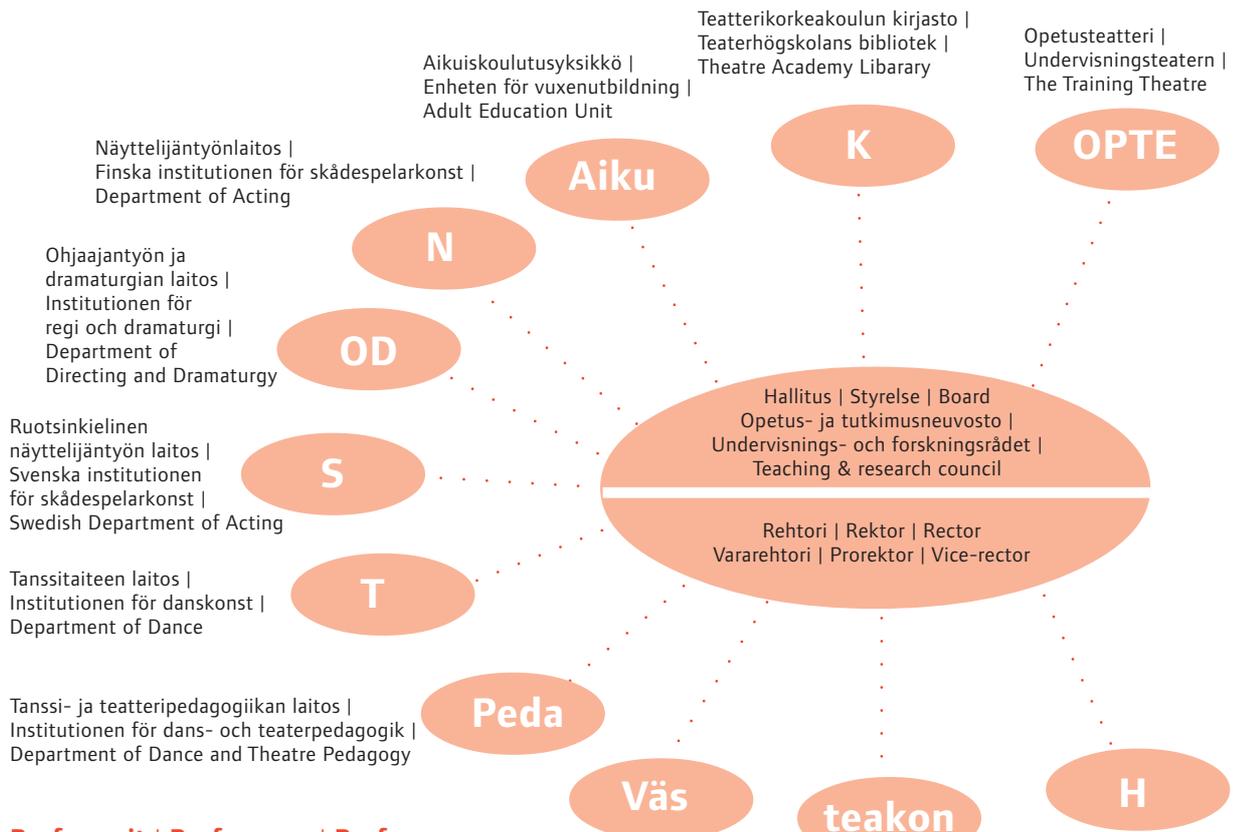
Premises

In 2002 the Theatre Academy mainly operated in its new building in Helsinki, though the Department of Lighting and Sound Design continued to work in Tampere. In Helsinki, the theatre facilities are in the new building, while in Tampere the Eino Salmelainen auditorium is used. All the facilities used by the Theatre Academy (18,900 m²) are leased, and total costs in 2002 came to EUR 3 million. #

ITEMIZATION OF THE THEATRE ACADEMY'S ACCOUNTS, 2001-2002: (EUR 1,000)

	2001	2002	%
TOTAL EXPENDITURE			
Salaries	5 721	5 999	55,4
Travel	266	295	2,7
Materials and support	399	410	3,8
Rent	2 716	2 754	25,4
External services	1 036	929	8,6
Investments	612	302	2,8
Bursaries and other costs	100	142	1,3
Total expenses	10 849	10 831	100,0
FUNDING			
Budget appropriations			
Appropriation for operating costs	9 053	9 091	77,9
Other Ministry of Education funding	244	131	1,1
Appropriations carried over from 2001	1 333	1 227	10,5
Customer financing	1 476	889	7,6
Other domestic outside funding	86	321	2,7
International funding	0	0	0,1
Total funding	12 191	12 191	100,0

Organisaatio | Teaterhögskolan i Finland | The Organization of Theatre Academy

Professorit | Professorer | Professors

Valo- ja äänisuunnittelu | Ljus och ljuddesign | Sound and lighting design

Markku Uimonen

valosuunnittelu · ljusdesign · lighting design

Juhani Liimatainen (12.9.-)

äänisuunnittelu · ljuddesign · sound design

Tanssitaide | Danskonst | Dance

Marjo Kuusela, koreografia · koreografi · choreography

Ervi Sirén, nykytanssin tanssiantyö · nutidsdans · contemporary dance

Näyttelijäntönlaitos | Skådespelarkonst | Acting

Raila Leppäkoski, näyttelijäntönlaitos · skådespelarkonst · acting

Marcus Groth, näyttelijäntönlaitos · skådespelarkonst · acting *)

Vesa Vierikko (1.8.-), näyttelijäntönlaitos · skådespelarkonst · acting

Svenska institutionen för skådespelarkonst | The Swedish Department of Acting

Erik Söderblom, ruotsinkielinen näyttelijäntönlaitos · skådespelarkonst · acting (swedish)

Ohjaus ja dramaturgia | Regi och dramaturgi | Directing and Dramaturgy

Juha Malmivaara, ohjaajantyön ja dramaturgian laitos · regi · directing

Pirkko Saisio (-30.6.), dramaturgia · dramaturgi · dramaturgy

Pentti Paavolainen (14.2. -), taiteen tutkimus, teatteri ja tanssi · konstforskning, teater och dans · art research, theatre and dance

Annette Arlander (1.8.-), esitystaide ja -teoria · scenkonst och teori · performance and theory

Annette Arlander (1.8.-), esitystaide ja -teoria · scenkonst och teori · performance and theory

Annette Arlander (1.8.-), esitystaide ja -teoria · scenkonst och teori · performance and theory

Annette Arlander (1.8.-), esitystaide ja -teoria · scenkonst och teori · performance and theory

Annette Arlander (1.8.-), esitystaide ja -teoria · scenkonst och teori · performance and theory

Annette Arlander (1.8.-), esitystaide ja -teoria · scenkonst och teori · performance and theory

Korkeakoulun johto | Högskolan ledning | Head of the Academy

Rehtori | Rektor | Rector

Lauri Sipari

Vararehtori | Prorektor | Vice-rector

Juha-Pekka Hotinen

Hallintojohtaja | Förvaltningsdirektor | Head of Administration

Maarit Hildén

*) virkavapaus · tjänsteledig · leave of absence 1.1. - 31.12.

Opiskelijat ja tutkinnot | Antal studerande och avlagda examina | Students and Degrees 2002

	Kurssimaisesti opiskelevat Studerar kursbundet Students studying on prescheduled programmes	Kaikki opiskelijat Studerande totalt All students	Perus- tutkinnot Grund- examina Master's degrees	Jatko- opiskelijat Post- grad. Post- graduate	Jatko- tutkinnot Doktors- eller licentiatexamina Postgraduate degrees
Näyttelijäntöön laitos Finska inst. för skådespelarkonst 					
Departm. of acting					
				7	
• näyttelijäntöön ko utb.progr. för skådespelarkonst degr.progr. in acting	64	80	18		
Ruotsinkiel. laitos Svenska inst. för skådespelarkonst 					
Swedish departm. of acting					
				3	
• näyttelijäntöön ko utb.progr. för skådespelarkonst degr.progr. in acting	28	33	1		
Ohjaajatyön ja dramaturgian laitos Inst. för regi och dramaturgi 					
Departm. of directing and dramaturgy					
				4	
• ohjauksen ko utb.progr. för regi degr.progr. in directing	14	29	4		
• dramaturgian ko utb.progr. för dramaturgi degr.progr. in dramaturgy	13	23	6		
• esitystaiteen ja teorian ko utb. för scenkonst och teori degr. in performance and theory	6	6			
Tanssitaiteen laitos Inst. för danskonst Departm. of Dance					
				4	
• tanssin ko utb.progr. för dans degr.progr. in dance (BA)	28	43			
• tanssijan ko utb.progr. för dansare degr.progr. in dance (MA)	7	18	7		
• koreografin ko utb.progr. för koreografer degr.progr. in choreography	8	14	1		
Valo- ja äänisuunnittelun laitos Inst. för ljus- och ljuddesign 					
Departm. of lightning and sound					
				3	
• valo- ja äänisuunnittelun ko utb.progr. för ljus- och ljuddesign degr.progr. in lightning and sound design	32	69	6		
Tanssi- ja teatteripedagogiikan laitos 					
Inst. för dans- och teaterpedagogik 					
Departm. of dance and theatre pedagogy					
				10	3
• tanssinopettajan ko utb.progr. för danspedagoger degr.progr. in dance pedagogy	9	19	2		
• teatteri-ilmaisun opettajan ko utb.progr. för teaterpedagoger degr.progr. in theatre pedagogy	12	21	1		
Yhteensä Sammanlagt Total	221	355	46	31	3

Teatteri- ja tanssitaiteen kandidaateja | Kandidatexamen i teater- och danskonst | Bachelor of Arts in Theatre and Drama and Dance 3

Teatteri- ja tanssitaiteen maistereita | Magisterexamen i teater- och danskonst | Master of Arts in Theatre and Drama and Dance 46

Teatteritaiteen lisensiaatti | Licentiat i teaterkonst | Licentiate of Arts in Theatre and Drama and Dance 0

Teatteri- ja tanssitaiteen tohtoreita | Doktorsexamen i teater- och danskonst | Doctor of Arts in Theatre and Drama and Dance 3

ANNA-LIISA, Ohjaus | Arja Pettersson, kuva | Kari Hakli

Valokuvat | Bilder | Photos

Thomas Freundlich (s | p 67)

Kari Hakli (s | p 4, 21, 82)

Hanna-Kaisa Hämäläinen
(s | p 30, 32, 39, 41, 56, 61)

Kari Jagt (s | p 53)

Anna Maria Joakimsdottir (s | p 45)

Hannu Keski-Hakuni (s | p 65)

Maria Lähteenmäki (Kansi | Pärm | Cover)

Tiina Palomäki (s | p 2, 7, 19)

Liisa Söderlund (s | p 72)

Santeri Tuori (s | p 27)

Tuula Vehanen (s | p 13)

Laura Vuoma (s | p 15)

Toimitus | Redigering | Editors

Maarit Hildén

Rita Heinrichs

Timo Lampinen

Justiina Westerinen

Jaana Simula

Jaana Forsström

Layout

Kirsi-Marja Puuras | Najadi

Käännökset | Översättning | Translations

The English Centre

Georg Korkman

Teatterikorkeakoulu

• Teaterhögskolan

• Theatre Academy of Finland

Haapaniemenkatu 6 | Aspnäsgatan 6

P.O.Box 163, FIN-00531 Helsinki

tel. +358 0(9) 431 361

fax +358 0(9) 4313 6200

<http://www.teak.fi>

ISSN 1456-0828

Helsinki 2003

Painotalo Miktor Oy

Kalju laulajatar
Ohjaus | Janne Reinikainen
Kuva | Maria Lähteenmäki